National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 5 1976
Section des Journaux

B03 In/40/7

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 9 SESTDIENA, 1976. GADA 28. FEBRUĀRIS 26. GADS SATURDAY, FEBRUARY 28, 1976

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Gaujas gaidu vienības guntiņas gaidas un lielgaidas savos 25. gadasvētkos Toronto. Aizmugures rindā 5. no kreisās vienības dibinātāja A. Ozoliņa. Foto: J. Liģers

SILVIJA BURKA PASAULES MEISTARE

Kanadas ātrslidotāja, 21 g. vecā latviete Silvija Burka no Vinipegas uzvarēja pasaules sieviešu ātrslidošanas sacensībās Gjevikā, Norvēģijā, izpelnoties 1976. gada ātrslidošanas čempiona titulu sievietēm ar 184.840 punktiem, atstājot otrā vietā krievieti Tatjanu Averinu ar 185.283 un trešā vietā amerikānieti Šilu Jangu no Detroitas ar 185.540 punktiem. Silvija pārspēja krievieti Averinu, kuŗa kopā ar amerikānieti ieguva pavisam septiņas medaļas ziemas olimpiadā Insbrukā, Austrijā. Arī Insbrukā Silvija bija favorīte olimpiskajās spēlēs, bet kāda pēkšņa ķermeņa traucējuma dēļ nespēja tik ātri paslidot. Silvija Burka ir otra latviete, kas savā disciplīnā kļuvusi pasaules meistars; pirmā ir kāda Latvijas latviete. Visi lielākie šejienes laikraksti atzīmēja Silvijas uzvaru lieliem virsrakstiem, un parādot jauno uzvarētāju iespaidīgos attēlos.

—up—

Kādēļ Florefā nozudis Latvijas karogs?

LATVIJAS NACIONĀLĀS PADOMES LIELBRITANIJĀ SESIJA LONDONĀ

Padomes kārtējo šī gada sesiju 7. februārī atklāja LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks. Sesijā bija ieradušies visi locekļi, izņemot saslimušo P. Reinhardu, kas savu ziņojumu bija iesūtījis ar rakstu. Sesijas darbu ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Jurģis.

Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš uzrunā apskatīja starptautiskos politiskos notikumus, kas var ietekmēt arī mūsu tautas likteni, bet šajos strāvojumos ir arī pazīmes, ka tautu pašnoteikšanās principi tomēr netiek aizmirsti.

Par sesijas vadītāju ievēlēja A. Tauriņu, par vietnieku — J. Miezīti, protokolistēm — Veltu Sniķeri un Austru Liepiņu. Sesiju ar rakstu sveicināja DV priekšnieks J. Frišvalds, kas pats ieradās sesijas otrā dienā. Sveicienus bija sūtījuši arī DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, Zviedrijas latviešu centrālās padomes valdes priekšsēdis I. Freimanis un DVF ārējās informācijas daļas vadītājs G. Tamsons. Baznīcas pārvaldes vārdā sveicināja māc. J. Jurģis, bet LAK EC prezidija sveicienus nodeva J. Andrups.

Prezidija priekšsēdis A. Abakuks savā ziņojumā uzsvēra jaunās paaudzes līdzdalību dziesmu dienās Lestrē, kā arī bērnu kolonijās, skolās un latvisko zinību kursos Almelijā. Sakarā ar Eiropas drošības konferenci Helsinkos, LNPL sadarbojusies ar citu apspiesto tautu pārstāvībām un organizācijām memorandu iesniegumos un demonstrāciju rīkošanā. Atbalstīta Minsteres latviešu ģimnazija ar 50 angļu mārc. Uzturēts ciešs sakars ar PBLA un citu zemju pārstāvniecību darbiniekiem. Atzīmējama LNAK priekšsēža T. Kronberga un vairāku Austrālijas latviešu apvienības darbinieku apmeklējumi Anglijā. LNPL pārstāvji turpinājuši darboties Baltijas padomē, Eiropas sakaru grupā, Britu līgā Eiropas brīvībai, Eiropas brīvības padomē, Pretboļševistisko nāciju blokā un Britu padomē bēgļu palīdzībai. Priekšsēdis līdz beidzamai LAK EC delegātu kopsapulcei veicis arī PBLA valdes locekļa pienākumus.

Administrātīvās nozares vadītājs N. Bisenieks ziņoja par LNPL budžeta īstenošanos un līdzekļiem. Nacionālais ziedojums un Ārtava Latvijai devuši 300 mārc. vairāk nekā budžetā paredzēts. Tāpat ienākuši ziedojumi un citi ienākumi par 350 mārc. vairāk nekā domāts, kopā dodot 655,57 mārc. lielāku ienākumu nekā paredzēts. Arī izdevumi īstenojušies budžeta robežās ar 187,07 mārc. lielu atlikumu. 1976. gada budžets 3165 mārc.

Informācijas nozares vadītāja J. Rankas ziņojums skāra jau presē atreferētos notikumus Anglijā. J. Ranka piedalījies jauniešu seminārā Līdsā, kur informējis par trimdas organizācijām. Par latviskās izglītības darbu Anglijā ziņoja šīs nozares vdītājs A. Grigulis. Anglijā darbojas 7 latviešu skolas ar 107 skolēniem un 32 skolotājiem. Izglītības nozares vadītājs piedalījies 1975. g. septembrī 5. Eiropas kultūras darbinieku kongresa izglītības sekcijas sanāksmē, un iepazīstināja sesijas dalībniekus ar tur pieņemtiem ierosinājumiem. Latviešu mājā Almelijā nometnē piedalījušies 44 bērni, un Rovfantē 21 bērns. Ļoti labā un latviskā noskaņojumā noritējuši Latvisko zinību kursi, kur piedalījušies 23 jaunieši vecumā no 14 — 25 gadiem. Sagatavošanā Latviešu trimdas skolu vēsture. Sesija vienojās latviešu zinību kursus arī šovasar sarīkot latviešu mājā Almelijā no 16. — 26. augustam.

Juridiskās nozares vadītājs T. Strēlerts aicināja nopietni padomāt par testamentu sastādīšanu, jo bijuši gadījumi, kad mirušā labi domātie novēlējumi nav īstenojušies. Ja mirušajam nav piederīgo un nav arī testamenta, tad mantojums pāriet Anglijas valsts īpašumā.

Jaunatnes nozares vadītājs A. Tērmanis ziņoja par jauniešu kongresu Florefā, kur okupētās Latvijas pārstāvju piedalīšanās un izteikti atklātā propaganda nav varējusi jauniešus ietekmēt, bet gan palīdzējusi jaunatnei saskatīt Pad. savienības iekārtas un politikas īstenību. Pēc Tērmaņa uzskatiem, Latvijas karogs noņemts īstā laikā, jo kongresam sekojošais seminārs nav bijis nekādā sakarā ar jauniešu kongresu.

Par Anglijas jauniešu darbību referēja Jaunatnes padomes priekšsēdis I. Kažociņš, jo sevišķi uzsverot latviskās audzināšanas nozīmi ģimenē.

Par sadarbību ar Britu bēgļu palīdz. padomi ziņoja pārstāve V. Bergmane. Īpatnēja problēma radusies ar Čīles bēgļu ierašanos, jo tie ir pirmie, kas nav bēguši no komūnistu režīma. Britu bēgļu palīdzības komiteja palīdzējusi izkārtot vai-

(Turpinājums 10. lpp.)

Bailes no ASV - Ķīnas alianses

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītajā otrdienā Maskavā pacēlās priekškars desmit dienu ilgai politiskai revijai, kas vēsturē ieies kā Vissavienības komūnistu partijas 25. kongress. No visām Padomijas malām Maskavā sasauktie mazie kompartijas cariņi, nopelniem bagātās govju slaucējas, ar Ļeņina ordeņiem apbalvotie traktoristi, politruki un karjēristi, kā arī sarkanajam režīmam pakļauto tautu nodevēji veido turpat 5000 galvu lielo delegātu pūli. Diemžēl, šo sarkanā galma diendeņu vidū ir arī okupētās Latvijas komūnistu delegācija, kas, tāpat kā visi pārējie, sitīs plaukstas un liesmainā sajūsmā auros, kad tribīnē pēc iepriekš izstrādāta protokola trafarētas runas teiks sarkanās imperijas faktiskie valdnieki — visvarenā politbiroja locekļi. Te jāpiezīmē, ka gadu tecējumā politbirojā nekādas kardinālas pārmaiņas nav notikušas. Tā ir īsta vecu veču valdība, jo caurmēra politbiroja locekļu vecums ir 66 gadi. Pašam Brežņevam ir 69 gadi, Kosīginam 71, Podgornijam 73 un kompartijas ideologam Suslovam arī jau krietni pāri septiņdesmitiem. Par viņu vecāks ir vienīgi latviešu izcelsmes komūnistu dižvīrs — vecais Pelše.

Kopš 24. partijas kongresa, kas notika 1971. g., kad 1974. g. Brežņevs cīnījās ar dažādām veselības kaitēm, Šeļepins aizkulisēs mēģināja radīt koaliciju, lai izdevīgā brīdī iesēstos Brežņeva krēslā. Brežņevs šo sazvērestību laikus atklāja un Šeļepina loma politbirojā līdz ar to bija izspēlēta. Kopš 1971. g. kongresa Brežņevs ir izvirzījies par faktisko sarkanās imperijas caru. Par kollektīvo vadību vairs daudz nerunā. Tāpat nerunā arī vairs par personības kultu. Tas viegli saprotams, jo visā politbirojā, ieskaitot Brežņevu, nav nevienas izcilas personības. Brežņeva politiskā žonglieŗa talants pierādījās Kruščeva novākšanā, un aizvadītajos vienpadsmit gados viņš gadu no gada nostiprinājis savas pozicijas.

Jāpiezīmē, ka Berežņevs ir otrs Pad. savienības valdnieks, kas spējis noturēties amatā tik ilgus gadus. Protams, ka viņš vēl ir tālu no Staļina senioritātes, bet var gadīties, ka pēc pašreizējā kongresa Leonīds Iļjičs Brežņevs paliks sarkanā cara tronī vēl pāris, ja ne visus piecus gadus. Salīdzinot ar 24. partijas kongresu, šoreiz Brežņeva loma ir daudz pateicīgāka. Mēs varbūt esam aizmirsuši, ka 24. partijas kongresā Brežņevam nācās pieskarties ne vien sarkanarmijas iesoļošanai Čechoslovakijā (1968. gadā), bet arī strādnieku dumpjiem Polijā 1970. gadā, kas varēja izvērsties par liktenīgu faktoru komūnistu režīma sabrukšanai visā Austrumeiropā. 1971. gadā Maskava vēl bija iejaukusies Indoķīnas konfliktā un Brežņevam nebija viegli nākt klajā ar loģisku izgaismojumu par nepieciešamu Vašingtonas un Maskavas detanti. Tieši tā izrādījusies par spēcīgāko karti Brežņeva rokās. Par to, ka sadarbība bijusi Kremlim politiski izdevīgs, vienpusīgs gājiens, liecināja paša Brežņeva 25. kongresā teiktā runa: „Cīņa par patiesu mieru, samazināt un izskaust briesmas par jauna pasaules kara iespēju, bija un ir mūsu politikas pamatbalsti attieksmēs ar kapitā-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1976. G. 28. FEBRUĀRIS, 9. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu. Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

Dadža zīmējums

Voldemārs Korsts

Tas būtu jāsaprot

Par jaunu dzirdama ASV militāro speciālistu atklātā valoda, kas brīdina no ASV militāro spēku samazināšanās, par to atbildību uzliekot kongresam. Pad. savienība tajā pašā laikā turpretim savu militāro kapacitāti pavairo, reizē ar to arī savu ietekmi pasaulē. ASV tagad vērojama it kā jauna iekšēja cīņa starp „jauno politiku", kas nedomā par savu drošību un nākotni, arī par pienākumiem, ko šī lielā rietumvalsts uzņēmusies, un „veco politiku", kas prasa ASV pārspēka uzturēšanu pasaules drošības labad iespējamā trešā pasaules kara novēršanai.

Jautājums ASV pilsoņiem resp. vēlētājiem ir ļoti vienkāršs: Cik ilgi kreisi noskaņotais vairākums Kongresā domā turpināt aizsardzības budžeta samazināšanu, kad Pad. savienības militārais spēks tajā pašā laikā nepārtraukti pieaug? Aizsardzības ministrs Donalds H. Rumsfīlds pārliecināts, ka miera un cilvēces brīvības uzturēšanai nepieciešams mainīt Kongresa līdzšinējo nostāju, kas vājina ASV, bet atļauj Maskavai nepārtraukti bruņoties, galveno uzsvaru liekot uz uzbrukuma ieročiem. Maskava neatlaidīgi turpina veco krievu imperiālismu, vēloties pakļaut pasauli savai dominācijai. Tā pārkāpj ikvienu līgumu vai vienošanos, ja tas vairs nekalpo šim mērķim, vienalga, vai to sauktu par „mierīgu sadarbību" vai „detanti".

ASV aizsardzības ministrs un militārie speciālisti, tāpat prezidents Fords, neprasa tādus līdzekļus, kādi ASV bija Kubas raķešu krizes laikā, bet gan netraucētu iespēju uzturēt līdzsvaru Maskavas militāro spēku un politiskās ietekmes pieaugšanā, ar atbilstoši nozīmīgu spēku uzsvaru, kas atļauj īstenot ASV solījumus un atjaunotu agrāko prestižu. Ārlietu ministra Kisingera radītā detante būtībā ir vienas despotiskas varas balsts, nevis saspieguma īstā atraisītāja. Kā raksta laikraksta Chicago Tribune ievadnieks Bils Andersons, pašreiz eksistējošā detante un tās vienpusīgā iedzīvināšana neļauj secināt, ka šī sadarbība attīstītos savstarpējas saprašanās un uzticības garā, garantētu mieru, nerunājot nemaz par apspiesto tautu tiesību atjaunošanu. Tādu pazīmju nav.

Nav jāaizmirst, ka saskarē ar pretinieku, kuŗa vārdnīcā nav atrodami tādi jēdzieni kā godīgums, uzticība un dotā vārda pildīšana, vienīgais miera garants ir — spēks! Lai gan Rumsfīlds — bijušais ilggadējais Kongresa locekļis, uzņemoties aizsardzības ministra posteni, bija solījies būt nepolitisks, viņš tomēr labi apzinās, ka prezidenta vēlēšanu gadā Kongresa locekļu kandidātu vidū būs liels vairums tādu, kas prasīs jau tā apcirptā ASV aizsardzības budžeta tālāku samazināšanu. Lai gan Rumsfīlds par to klusē, īstenībā viņš spējis ievest budžetā agrākā aizsardzības ministra Šlesingera izstrādāto izdevumu minimu. Rumsfīlds arī brīdināja: ja Kongress arī pašreiz lietos savu „standarta" mēru un samazinās militāro budžetu no 4 līdz 7 bilj. dolaru, ASV militārā ziņā būtu vistaisnākā ceļā uz otrās šķiras valsti, ko pēc tam izlabot būtu ārkārtīgi grūti, ar daudz lielākiem izdevumiem, nekā tā summa, ko Kongresa demokratu kreisais spārns tagad grib apcirpt, lai izdabātu lētticīgiem vēlētājiem un atkal uzvarētu kongresā.

Jācer, ka apzinīgie amerikāņu vēlētāji to sapratīs, kas vēl lielākā mērā attiecas uz mums, kas esam ieinteresēti ASV drošībā un Latvijas brīvībā. Mēs esam ne tikai militārās, bet arī morālās krizes briesmās. Kamēr šī krize nebūs pārvarēta — un vispirms aizstāvēs varmāku, nevis cietušo — arvien vairāk būs apdraudētās arī brīvās tautas. Tas būtu jāsaprot.

Lasītāju vēstules

JA FORDU IEVĒLĒS, KISINGERS PALIKS

Amerikas latviešu republikāņu apvienības goda biedrs mag. oec. Voldemars Korsts savā rakstā „ASV ārlietu politikas vājuma cēlonis" (Latvija Amerikā 24. janv. n-rā) raksta tā:

„Kamēr ASV ārlietu politiku vadīs Kisingers, republikāniem atjaunot valsts prestižu gandrīz neiespējami. Tas izdzēsīs arī mūsu cerības atgūt Latvijai brīvību, ko derētu iegaumēt nākošās vēlēšanās."

Latviešu republikāņu apvienības ģenerālsapulcē Čikagā 17. janvārī pieņēma arī V. Korsta rezolūciju — izteikt uzticību prezidentam Fordam un pieprasīt Kisingera un detantes atcelšanu.

Tā vien liekas, ka latviešu republikāniem ASV, pēc „pieprasījuma" atcelt Kisingeru, būs nu jārevidē savs „uzticības apliecinājums" Fordam, jo kā Associated Press (AP) ziņu aģentūras 10. februārī plaši publicētā telegramma vēstī, tad Fords savā intervijā Christian Science Monitor redaktoram deklarējis, ka ja viņu ievēlēs par ASV prezidentu, viņš aicinās Henriju Kisingeru palikt viņa valdībā! Prezidenta preses šefs Rons Nesens šo ziņu apstiprinot piezīmēja, ka „Kisingers zina šo prezidenta vēlmi."

Šis priekšlaicīgais Forda priekšvēlēšanu paziņojums, ka viņš Kisingeru paturēs savos palīgos, liek dibināti secināt, ka ikviena par Fordu vēlēšanās nodota balss nozīmēs mums nelabvēlīgās Kisingera izrīcības un viņa politikas akceptu.

Vai latviešu republikāniem nu nebūtu vietā parādīt savu mugurkaulu un nodeklarēt par Forda pretkandidāta Ronalda Rīgena atbalstīšanu, kas nav biedros nedz ar vienpusīgo detanti, nedz „ģeniālo" Henriju Kisingeru? **Vanagu Kārlis**

Indianā, ASV

JĀPAPLAŠINA VĒLĒTĀJU BAZE

PBLA priekšsēža ievēlēšanas grūtības radījušas sabiedrībā ieskatu, ka PBLA struktūrālā uzbūve uzlabojama un ka jāpaplašina vēlētāju baze. DV Ziemeļkalifornijas apvienības sapulce ierosinājusi, ka PBLA priekšnēža un valdes ievēlēšanai balstiesības jādod visām organizācijām, kuŗas iestājušās kādā no mūsu centrālajām organizācijām, kas veido Pasaules brīvo latviešu apvienību. Pamatojums šim ierosinājumam bija, ka organizācijai, kas pārstāv visus pasaules brīvos latviešus, nevar būt tikai 14 balstiesīgi locekļi resp. tikai valde, kas ievēl priekšsēdi, vietnieku un lemj par naudas līdzekļiem un visiem politiskiem jautājumiem. Tāpat sabiedrībā ir ieskats, ka PBLA vajadzīga sava ievēlēta revīzijas komisija.

No šīm sabiedrībā vērojamām pārrunām izriet, ka nepieciešami tuvāki PBLA paskaidrojumi atklātībā, kā radusies pašreizējā PBLA uzbūve un inkorporācija un kādi eventuāli šķēršļi varētu būt paplašināt vēlētāju bazi un ievēlēt savu revīzijas komisiju?

T. Sīlis Kalifornijā

IDEOLOĢIJAS

Uz šī laikraksta 2. numurā ievietoto V. B. vēstuli no Rietumvācijas — „Dārga kultūra" — 5. n-rā atsaucies Valentīns Pelēcis Minesotā. Pārlasot vēlreiz V. B. vēstuli, jāatzīst, ka raksts pauž patiesību, ko mēs daudzi esam redzējuši savām acīm un dzirdējuši savām ausīm par divu lielo ideoloģiju izrīcībām. Starpība tikai tā, ka vienas ideoloģijas diktatūra, kas rīkojās ar gāzes kamerām, sen jau likvidēta, bet otra, kas iznīcina cilvēkus ar lodi pakausī un vergu darba nometnēs, pastāv joprojām. Abas šīs ideoloģijas pēc varas sagrābšanas pārvērtās par visnežēlīgākām diktatūrām 20. gadu simtenī. Jau Kruščovs savā laikā brīdināja rietumu pasauli: „Mēs jūs apbedīsim!" Ja brīvībā dzīvojošiem ausis un acis neatvērsies, tas var notikt... Tādēļ lūgsim Dievu, lai Viņš pasarga mūs no sātaniskajām ideoloģijām. **Lasītājs** Čikagā

NAV NEMAZ TIK GAUŽI JĀRAUD

T. Valdmane no Grand Rapidiem savā vēstulē šī laikraksta slejās gaužas, ka dziesmu svētkos šovasar Toronto koŗu koncerts programmā nolikts pēdējā vietā, pēc lielās svētku balles iepriekšējā vakarā. Balle sākas pl. 8 vakarā, bet koncerts nākošā dienā tikai pl. 4 pēc pusdienas. Kaut vai ballētos līdz rītam, svētku apmeklētājiem izgulēt miegu līdz koncerta sākumam būs laika diezgan. Koristiem, protams, vēl pirms koncerta būs jāiet uz mēģinājumu, tiem ar laiku skopāk. Bet vai mēs uz dziesmu svētkiem braucam izgulēties? Cik dažs no mums kādu nakti nebūs pavadījis pašu priekam citā sabiedrībā un tūliņ otrā rītā steidzies uz darbu! Var jau iebilst, ka dziedāt korī ir „smags darbs", bet vai arī to nedarām pašu priekam?

„Dziedot dzimu, dziedot augu, dziedot mūžu nodzīvoju!"

Koriste Toronto

PILNA KURSA LATVIEŠU VIDUSSKOLA

Par pilna mācības laika vidusskolu runāts arī īpašā paneļdiskusijā Centrālās kultūras dienās Nujorkā. Amerikas latviešu ģimnazija atrastos Garezerā vai Kalamazū. Nerunājot nemaz par šādas skolas ierīkošanu un uzturēšanu, tāpat, cik piemērota tās vajadzībām būtu vienas vai otras vietas izvēle, galvenais ir — ko mēs ar šādu vidusskolu panāksim un vai mēs vitāli nekaitēsim Minsteres latviešu ģimnazijas interesēm Rietumvācijā, atraujot tai atbalstu, ko tā līdz šim saņēma no šī kontinenta? Jau tagad dzird minējumus, ka dažus priekšmetus šejienes vidusskolā varētu mācīt angļu valodā. Jājautā, vai tad vispār latviešu vidusskolai vairs ir kāda nozīme? Jautājums nopietni pārdomājams, lai tas neķļūtu par mūsu nacionālas klupšanas akmeni. **Pensionēts skolotājs**

Nujorkā

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī LA spiestuvē
125 Broadview Ave.

Lilita Austriņa pie savas godalgotās gleznas Ceļojums Kalamazū mākslas institūta izstādē.

Latviešu gleznotājas panākumi Kalamazū

Kalamazū mākslas institūta izstādē Juried Exhibition no vairāk nekā 300 darbiem Lilitas Austriņas glezna Ceļojums ieguva pirmo godalgu. Gleznotāja latviešu mākslas cienītājiem vēl samērā maz pazīstama. Viņa ir 31 g. veca, pirms 9 gadiem beidza Rietummičigenas universitāti Kalamazū, iegūstot B.S. gradu mākslas, mājas ekonomijas un psiholoģijas zinībās. Pēc universitātes beigšanas ar zobārstu Miķeli Austriņu nodibināja ģimenes dzīvi. Lilita vispirms pievērsās grafikas tehnikai, saņemot pasūtinājumus no universitātes medicīnas skolas Anarborā, līdzekļus pievēršoties arī citiem ilustrāciju darbiem privātā sektorā. Pirmā gleznu izstāde Lilitai Austriņai arī notika Anarborā. Līdz ar pirmo izstādi viņas darbi ieguva pirkumu atzinību. Vietējā laikrakstā bija ievietotas cildinošas recenzijas un viņas gleznu attēli. Darbi pieprasīti izlikšanai pilsētas valdes namā un bibliotēkā.

Pievēršanos gleznieciībai Lilitai Austriņai manāmi traucēja laiks no 1970. līdz 1973. gadam, kad viņa pārcēlās pie vīra uz Vāciju, kas toreiz atradāš karaspēka dienestā. Tur ģimenē piedzima meita Lija, otrā — Māra piedzima pēc atgriešanās ASV. Gleznotāja atsāka darbu ar pirmo izstādi latviešu publikai Kalamazū pag. gada novembrī, veltot izstādi Latvijas valsts svētku atcerei, kopā ar brāļa Mārča Namatēva fotodarbu skati. Izstādi atklājot, Kultūras fonda tēlotājas mākslas nozares vadītājs A. Sildegs viņu apsveica ar ienākšana latviešu mākslinieku saimē. Gleznotājas darbi atradās arī šī gada Draudzīgā aicinājuma atceres darbu izstādē.

Kalamazū mākslas institūta izstādē, kas notika no 1. līdz 25. februārim, Lilitas Austriņas glezna Ceļojums līdz ar 1. godalgu ieguva arī naudas balvu. Glezna simbolizē grāmatu, kuŗu atveŗot varētu sākties ceļojums. Lilita Austriņa savos darbos kombinē reālo un moderno mākslas techniku, kas apvienojas ar rūpīgu krāsu plūdumu.

Nākošā izstāde notiek Čikagas Latviešu biedrības namā 28. un 29. februārī, kuŗu viņa atkal rīko kopīgi ar brāļa Mārča Namatēva fotodarbu skati. Vasarā abu izstādes notiks arī Gaŗezerā.

V. Bokis

Biruta Senkēviča

SĀPES

Man katrai dienai savas sāpes:
Gan klusas, lēnas,
Gan smagas, smagas,
Kā arāja soļi
aiz aizdzītās vagas . . .

Ir tvīkušas asas
Kā tuksneša zāle bez rasas,
Un brāzmainas, vētrainas
Kā daba, kas negaisā
priekšlaikā mainās.

Es visas tās dvēselē aproku
Un visu bez naida piedodu:
Lai katrai dienai saule būtu,
Lai pati kā diena
reiz gaiša es kļūtu.

Skaista Jāņa Norviļa darbu izskaņa

Daugavas Vanagu vīru koris Kanadā, kā jau šinī laikrakstā iepriekš īsumā atreferēts, godinot Jāņa Norviļa lielos nopelnus latviskās dziesmas un mūzikas pūra bagātināšanā, bija uzņēmies rūpes sarīkot viņa jubilejas koncertu 14. februārī Sv. Andreja baznīcā Toronto, piedaloties Anitai Rundānei (ērģeles), Dainas korim ar diriģenti Almu Skudru-Kārkliņu un DV vīru korim ar diriģentu Arnoldu Saulīti. Šeit bija sevišķa izdevība klausīties latviskas dvēseles skaņu valodu, no jauna sajust savu ciešu piederību pie latviešu tautas, izjust mūsu tautas garīgās kultūras krāšņumu, gūt ierosmi un spēku mūsu tālākai pastāvēšanai.

Koncerta priekšnesumā viscaur uz klausītāju runāja mūsu tēvzemes gars.

Anita Rundāne ievadīja koncertu ar ērģeļu preludi Cēli kā dzimtenes dievnami. Pievilcīga, labi rakstīta, dinamiski vilinoša akordu progresija uzbūra dzimtenes ainavas ar staltām baznīcām, kas nomodā par tikumu pastāvēšanu, iedvesa garīgu spēku, ko ērģeles savā vietā, šķiet, izteica iespaidīgā varenumā.

DV vīru koris dziedāja — Ar māti pie baznīcas (Jāņa Poruka) un Latvieša ticība (Leonīda Breikša), pēdējo ērģeļu pavadījumā. Abu dziesmu nošu rakstā izpaužas daudz sirsnības un latviskas ticības spēka. Tās saistīja. Dainas koris savu līdzdalību koncertā iesāka ar — Latgalei (Kārļa Skalbes). Kā dzejā, tā mūzikā te ieskanējās trauslākas otīgas, skaņās atbilstoši ietverti vārdi.

Koncerta pirmā daļa beidzās ar ērģeļu mūzikas pirmatskaņojumu — Sonātu Dziesma Daugavai (Moderato, Antante cantabile, Moderato). Visas trīs daļas interesanti rakstītas, ieskaņas senatnes motīvi, šķiet, vietām pavīd Daugavas ūdeņu rotaļas, liekas, varenībā ieskanas ērģeles mūsu likteņupes ūdeņu spēku izteicot. Starplaikā komponistu uzrunāja mācītājs Ādolfs Čops, izceļot jubilāra lavisko dvēseli, kā pamatu viņa dziesmu un mūzikas darbu izpausmei. Jāņa Norviļa latviskās dvēseles izjūta veidojusies it kā sintezes ceļā. Viņš bijis spējīgs iedziļināties mūsu tautas dažādos elementos. Tā viņš ir iedziļinājies katoļticīgās Latgales cilvēku izjūtās un vienojis tās savas latviskās dvēseles būtībā.

(Turpinājums 18. lp.)

Zīles koncertam gatavojoties

Ar darba tikumu, sirds labestības vēli, / Ar dziesmu skanību, un valodu kā spēli — top Toronto vanadžu koŗa Zīle šī gada 20. marta koncerta programma.

Korī 40 dziedātājas, lielākā daļa ar mūzikālu izglītību, kas strādā dažādās profesijās: medicīnas, paidagoģijas, komerciālās, biroju darbinieku u. c., bet visjaunākā dziedātāja vēl mācās vidusskolā.

Latviešu sievietes dzīves filozofija izsakāma divos vārdos — darba tikums. To pat koŗa prasīgais diriģents nespētu noliegt, ka viņa zīles nebaidās darba. Viņas dzied otrdienās, ceturtdienās un svētdienās, lai spētu sasniegt to saskaņu un noskaņu, ar ko diriģenta smalkās ausis būtu apmierinātas.

Sirds labestība vienmēr izstaro no koŗa priekšnieces Monikas Jonānes, kas rūpējas un gādā par koristēm kā putnu māte par saviem bērniem. Šī skaistā rakstura īpašība nav pagājusi secen arī pašām koristēm. Tā ir bezgala reta parādība, kur tik liels „sievu bars" spēj tā sadzīvot, aizmirst savas personiskās vēlmes, vienmēr domājot par kopējā darba rezultātu. Nenoliedzami, ka arī šai ziņā daudz palīdzējusi diriģenta stingrā noteiktība attieksmē uz darāmo darbu, bet atpūtas brīžos sirsnība un laba humora izpratne. Kad zīles varonīgi izturēja gaŗo braucienu uz Filadelfiju un Ņujorku, abos koncertos izpelnoties mūzikas kritiķu labākās atsauksmes, atceļā uz Toronto didiģents Arvīds Purvs ērti atlaidās autobusa sēdeklē un noteica: „Tagad jūs patiešām var saukt par kori."

Š. gada 4. janvārī zīles bija aicinātas dziedāt Renford baptistu baznīcā Ziemsvētku izskaņai. Koncertā piedalījās baltkrievu, holandiešu, ukraiņu un kanadiešu koŗi. Pēc koncerta, pakavējoties ar pārējo koŗu dalībniekiem un klausītājiem pie kafijas, grūti nācās jaunos paziņas pārliecināt, ka Zīle nav profesionāla dziedātāju vienība, bet pulcina tikai dziedāt gribētājas un dziesmu mīļotājas.

„Bet tādā gadījumā jūs taču ļoti daudz piestrādājat," piebilda baltkrievu koŗa diriģente. „Ar mīlestību un labu gribu vien nepietiek."

Jaunajā koncerta programmā zīlēm četri pirmatskaņojumi: divas J. Norviļa dziesmas — Padziedāja, palīksmoja un Dziedat, puiši, padziedat, prof: T. Ķeniņa Ūbeles dziesma (Zentas Liepas teksts) un diriģenta A. Purva veltījums korim Bērzs (Veltas Tomas teksts). Pēc pieciem nodziedāties gadiem programmā labi iederas J. Graubiņa Ceļš vēl tālāk ies (Elzas Stērstes teksts).

Šai brīdī apstājies un atska-/ ties: / Aiz tevis ceļš un ceļš vēl tālāk ies. / Par dārgo Latviju kā straume dzīvā, / Lai plūst tavs jaunais spēks un drosme brīvā.

Tonija Krūka

Stipendijas topošiem trimdas žurnālistiem

LPB Kanadas kopas valde, pateicoties kāda anonima ziedotāja labvēlībai, ar Latviešu Fonda starpniecību saņēmusi 1000 dol. piešķīrumu vasaras prakses darba stipendijām jauniem, topošiem trimdas latviešu žurnālistiem. Piešķīrums izlietojams 1976. gada vasarā, mācības iestāžu darba pārtraukuma laikā. Stipendiju mērķis — dot iespēju jaunajiem žurnālistiem papildināt zināšanas praktiskā avīžniecībā, iepazīties ar Ziemeļamerikas latviešu periodisko izdevumu (Latvija Amerikā, Jaunās Gaitas, Mazputniņa, Laika Kanadas redakcijās u. t. t.) redakciju darbu, darba apstākļiem un problēmām un iespēju robežās sagatavot tos viena vai otra līdzdarbībai šajos izdevumos tagad un nākotnē. Stipendiātiem jābūt dzīvojošiem LPB Kanadas kopas territoriālās robežās resp. Kanadā, bet to piederībai vai nepiederībai LPB vai kādai citai organizācijai nav nozīmes.

Kopas valde lūdz pieteikties interesentus rakstveidā līdz š. g. 25. martam, pieteikumā minot sekojošo: vārdu, uzvārdu, dzimšanas datus, adresi, tālruni, kādas mācības iestādes beidzis, apmeklējis vai apmeklē, kādiem trimdas latviešu periodiskajiem izdevumiem un ko rakstījis līdz šim (ja zem iniciāļiem vai pseidonimiem — minot arī tos) un kādiem un ko vēlētos rakstīt turpmāk; tāpat — kādas redakcijas nodomājis studiju nolūkos nākamajā vasarā apmeklēt, no kuŗa līdz kuŗam laikam, vai jau stājies sakaros ar šīm redakcijām, kāda summa būtu nepieciešama nodomu īstenošanai un kā paredzējis segt izdevumus (ceļa, apmešanās u.t.t.), ko stipendija varētu arī nesegt. Atkarā no interesentu skaita un nodomu plašuma, iespējama piešķīruma sadalīšana uz divām vai pat trim vienlīdzīgām vai nevienlīdzīgām daļām, tāpēc katrai pieteikuma detaļai var būt nozīme.

Pieteikumi adresējami Latviešu Preses biedrības Kanadas kopas valdei un sūtāmi tās priekšsēdim O. Liepam, 177 Quebeck Ave., Toronto, Ont., M6P 2T9.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Konstantīns Strods Nedrīkstu raudāt — nevaru smiet, stāsti, AKA apgāda izdevums, Alberta Vasiļa vāks un illustrācijas. 344 lp.

Krājējs, 1./120. nr., Latviešu filatelistu apvienības izdevums, galvenais redaktors J. Ronis, 20 lp.

Zeitschrift fuer Kulturaustausch, 25 Jg. 1975./4. Vj., Institut fuer Auslandsbeziehungen izdevums, Stuttgart, 144 lp.

Lietuvio Dienos, 10. nr. (159), Kalifornijas lietuviešu izdevums, redaktors A. Milukas, 22 lp.

Igauņu neatkaribas svētki Toronto

Nedēļu pēc lietuviešiem (22. februārī) mūsu kaimiņu tauta igauņi arī šogad neatkarības dienu atzīmēja Toronto universitātes Konvokācijas zālē, pulcinot ap 600 igauņu, kas apmetušies uz dzīvi Toronto pilsētā un tās apkārtnē. Līdzīgi lietuviešu valsts svētkiem, klātesošo uzmanības centrā bija runas, apsveikumi un mūzikāla programma.

Plašā svētku programma iesākās ar Estonia pūtēju orķestra mūzikālu ievadu. Sekoja karogu ienešana, nacionālās himnas un pirmā uzruna angļu valodā, ko teica Udo Paterso. Runātāja uzdevums bija iepazīstināt viesus ar Igaunijas vēsturi kopš tās dienas, kad tā kļuva par neatkarīgu valsti. Pēc tam visus igauņus, kas cīnījušies par brīvību un aizgājuši jau aizsaulē, īsos vārdos pieminēja Augusts Tomanders.

Lai programmas sākums nebūtu pārāk noslogots ar runām, uz skatuves stājās bērnu koris, nodziedot igauņu komponistu dziesmas un vienu dāņu tautasdziesmu.

Kad bērnu balsis bija izskanējušas, galveno svētku runu igauņu valodā teica Juris Kahars. Viņa kodolīgai runai sekoja igauņu goda konsula Ilmāra Heinso uzruna, arī igauņu valodā. No lietuviešu saimes sveicināja Lietuvas goda konsuls Dr. J. Žmuidzinas, bet latviešus kā vienmēr atestēja latviešu goda konsuls Dr. E. Upenieks. Pēdējais konstatēja, ka šajos laikos abas tautas, latvieši un igauņi, ir atkarīgas viena no otras, kaut vai tikai tādēļ, ka abām tautām kopējs liktenis. „Es uzrunāju jūs šodien", teica Dr. Upenieks, „it kā es uzrunātu mūsu pašu tautu." Īsās runas pamatā Dr. Upenieks pauda Zentas Mauriņas temu par sveces iedegšanu un tumsības aizmiršanu. Nobeigumā mūsu goda konsuls mudināja kaimiņu tautu „garīgi nepagurt cīņā par brīvības atgūšanu".

Ļoti iespaidīgu sveicienu klātesošiem nodeva latviete Baiba Rubesa no Ontario premjēra Viljema Dēvisa, kas nevarēja ierasties šajā sarīkojumā, jo Dēvisam bija jāpiedalās Kanadas konservātīvo partijas lielajā salidojumā Otavā, kur tika izraudzīts jauns partijas vadītājs. Premjērs cita starpā savā rakstveida apsveikumā pieminēja „igauņu centību šajā zemē" un izteica vēlēšanos redzēt lielāku daudzkultūras rosību.

Vēl rakstveida apsveikumus bija sūtījuši senātors Andijs Tomsons, Margarēta Berča, Toronto pilsētas galva Dēvids Krombijs, federālā parlamenta loceklis Oto Dželineks, oldermanis Tonijs O-Donahjū u. c.

Runām un apsveikumiem sekoja nopietna un sevišķi augstvērtīga koncerta programma. Kā pirmais publikas priekšā stājās igauņu basbaritons Avo Kittasks. Ērģeļu pavadījumā viņš interpretēja divu igauņu komponistu darbus, vislielāko piekrišanu izpelnoties ar āriju no Romana Toi kantātes The Minstrel. Šis bija gandrīz sniegums operas līmenī, bet ar neapšaubāmu patriotisku noskaņu.

Ērģelnieks Jāks Kiviks atskaņoja interesantu darbu, kurā iepītas temas no Sibēliusa Finlandijas, darbs, kam liels nacionāls raksturs. Pēc tam skatuvi atkal ieņēma Estonia pūtējorķestris, atskaņojot igauņu tautas melodijas.

Svinības beidzās ar Igaunijas valsts himnas nodziedāšanu un karogu iznešanu.

A. K.

ARĪ IGAUŅI KĻŪST MINORITĀTE PAŠI SAVĀ ZEMĒ

Igauņu centrālās padomes Kanadā rīkotajā pieņemšanā 20. februārī Igauņu namā pulcējās pāri par 200 viesu, to vidū vairāki bijušie ministri, federālās un provinces valdības un Toronto pilsētas pārstāvji. Latviešus reprezentēja konsuls Dr. E. Upenieks. Klāt bija arī O. Perro no Baltiešu veterānu korpusa, L. Krasta — Baltiešu sieviešu padomes, preses pārstāvji u.t., ASV, Spānijas un Islandes konsuli. Igaunijas ģenerālkonsuls Ilmars Heinso savā runā sacīja, ka Igaunijas neatkarības ideja ir stipra igauņu sirdīs šeit un dzimtenē un pateicās ASV kongresam, kas vienprātīgi nolēmis neatzīt Pad. savienības okupāciju Igaunijā. Runātājo vēl bija Igauņu centrālās padomes priekšsēdis Udo Peterso, kas norādīja, ka krievu ekspansija turpinās, lai sagrābtu ja mas territorijas. Padomes loceklis Lāss Leivats īsumā pakavējās pie Igaunijas valsts tapšanas 1918. gadā un tās neatkarības zaudēšanas. Viņš arī brīdināja, ka igauņi kļūst par minoritāti paši savā valstī, pieminot arī Nacionālās igauņu frontes pārstāvjus, kas bargi sodīti par brīvības prasīšanu Igaunijai un lūguma iesniegšanu Apv. nācijām par brīvu vēlēšanu izsludināšanu Igaunijā. Nolasīja arī atsūtītos rakstveida apsveikumus no Ontario kultūras ministra Velča, Lieltoronto tautas mākslas padomes, parlamenta preses galerijas u. c. Priekšnesumu daļā uzstājās solists — baritons Avo Kittasks.

—ls—

„Continuing Studies" programmas organizētāja Diana Dēvisa pie etniskās preses klāsta konferences laikā iepazīstas arī ar laikrakstu Latvija Amerikā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sadalis 20.000 dolaru

Latviešu fonda padomes sēdē 21. februārī Vindzorā, Ont., piedalījās Ģ. Kaugars, V. Muižnieks, J. Kukainis, U. Bluķis, J. Peniķis un E. Āpše, no finanču komitejas R. Grigors un revīzijas komisijas V. Liepiņš. Fonda dalībnieku skaits sasniedzis 626, no tiem 155 „tūkstošnieki". Pie tiem pēdējā laikā pievienojušies: 147. — Jūlija Baumane no Vindzoras, Ont., 148. — Vilis un Valentīna Vītoli no Karakasas, Venecuelā, 149. — Georgs Blūmentāls no Karakasas, Venecuelā, 150. — Pāvils Vasariņs no Hamiltonas, Ont., 151. — Juris un Marija Šleseri Masačuzetā, ASV, 152. — Latviešu studentu koris Dziesmuvara, 153. — Visvaldis un Ģertrūde Krūmiņa, Barguisimeto, Venecuelā, 154. — Jānis un Austra Linde, Seven Hills, Ohaijo, 155. — Vilnis un Edīte Āpše Edžinkortā, Ont. Fonda kapitāls pieaudzis uz 259.681 dol.

Projektu pieteikumi iesūtāmi līdz š.g. 31. martam Projektu komisijas vadītājam Ojāram Cellem, 962 Westmount Court, San Hose, Ca. 95117, U.S.A., tālr. (408) 246-9993. Šogad projektiem sadalāmi vairāk nekā 20.000 dol. Projekti pirmoreiz sadalīti divās katēgorijās: publikācijas un manuskripti un pārējie projekti. Sēdē nolēma atlikt 10 proc. no piešķiramās summas kā „sēklas naudu" steidzošiem projektiem. Padome tad novērtētu projektu svarīgumu un lemtu par piešķirumu, nododot nobalsošanai. Tā kā fonds jau kļuvis par globālu organizāciju un lai visi varētu piedalīties, padomei padomā jauna rakstveida balsošana, atstājot iespēju balsot arī sapulcē.

Dziesmu svētku laikā Toronto, Latviešu fonda rīcībā būs īpaša telpa Four Seasons viesnīcā, kur dalībnieki varēs saņemt informāciju, iepazīties ar

(Turpinājums 17. lp.)

Etniskās preses konference Toronto

Pagājušās nedēļas nogalē Tofonto universitātes administrācija bija ieaicinājusi Toronto etniskās preses pārstāvjus uz preses konferenci Hart House telpās, lai sīkāk iepazīstinātu etniskās preses darbiniekus ar universitātes izglītības plāniem, kādi speciāli paredzēti interesentiem ar etnisku izcelsmi.

Piemēram, pagājušajā gadā Toronto universitātē un tās sasatelītu mācības iestādēs lasīti pavisam 300 dažādi kursi un lekcijas ar apmēram 7.000 jaunkanadiešu piedalīšanos. Daudzi no šiem kursiem nedod iespēju iegūt diplomu, bet domāti galvenokārt vispārējas izglītības pavairošanai. Tā saucamā „Continuing Studies" programma patlaban vispopulārākā, izsakās Diāna Dēvija, kas organizē dažādas semi-akadēmiskas programmas, galvenokārt ieceļotājiem. Preses konferences laikā viņa pavēstīja, ka ap 250 mācību programmas ar dažādiem tematiem tiek organizētas šai un nākošai sezonai. Šajās programmās ieskaitīti vairāki īskursi (short courses), kuŗu pamatā jaunkanadiešu problēmu iztirzāšana.

Preses konferences laikā klātesošie tika iepazīstināti ar diskusiju paneli, kas sniedza daudzpusīgu informāciju par Toronto universitātes izglītības programmām. Runātāju galvenais temats bija šādu izglītības kursu noorganizēšana. Par spīti budžetu problēmām, sakarā ar inflāciju un citām financiālām grūtībām, universitāte iecerējusi iesākto darbu turpināt un pieturēties jau pie izmeklētajām programmām. Te jāuzsver, ka bieži šie kursi (vairākumā ar praktisku nozīmi) ir samērā lēti. Par apmēram piecdesmit dolariem jau iespējams izvēlēties vienu kursu, kuŗā caurmērā ietilpst ap 20 lekciju. Tematu izvēle vienmēr vispusīga. Arī nākotnē universitāte paredz lekcijas, kas varētu interesēt jaunkanadiešus.

Konferences laikā vēl izskanēja doma, ka lielāka vērība būtu veltījama daudzkultūru jautājumam. Klātesošie akadēmiskie darbinieki vienojās ar etniskās preses pārstāvjiem, ka daudzkultūras problēmas tiks biežāk pārcilātas universitātes lekcijās, īpaši mācību kursos, kur piedalās liels immigrantu skaits. Visumā, konferences atmosfēra bija draudzīga un kolleģiāla un ar pozitīvu noskaņu. Konferences nobeigumā bija rīkots mielasts, kuŗā īsu atzinības runu teica Etniskās preses apvienības priekšsēdis Vladimirs Mauko.

A. K.

Viena dziesma, viena sirds

Jāņa Norviļa darbu koncertu Sv. Andreja baznīcā Toronto ievadīja Anitas Rundānes ērģeļu prelūde Cēli kā dzimtenes dievnami, kas veltīta Jāzepa Vītola piemiņai. Šo masīvi tverto ērģeļu prelūdi Rundāne atskaņoja mūzikāli atbilstoši, ļaujot izsekot temas atkārtotiem soļiem dažādās balsīs un reģistros. Vokālo daļu ievadīja DV vīru koris Arnolda Saulītes vadībā ar Māti pie baznīcas (J. Poruks), sniedzot noskaņu pilnu un izjustu dziedājumu, kam sekoja Latvieša ticība (Leonīds Breikšs) ērģeļu pavadījumā. Pēdējā sasniedza neaizmirstami drāmatisku izteiksmi, tīru dziedājumu, kuŗā varēja just dziļu, bet apvaldītu iekšēju pārdzīvojumu. Saulītes mūzikālā vadība koncentrēta, konservātīva, bet liekiem žestiem un izskaistinājumiem. Ar šo dziesmu DV vīru koris pierādīja, ka viņam pa spēkam arī augstāki un grūtāki mūzikāli uzdevumi, kādi, cerams, tam radīsies arī nākotnē. Sekoja Anitas Rundānes ērģeļu solo Aglona, kuŗā sastapām pazīstamās koradziesmas mūzikālo saturu. Rundānes kompetentās rokās atradās arī nākošie Norviļa ērģeļu darbi: Sonāta (Dziesma Daugavai), Svīta Nr. 1 (Tek saulīte tecēdama, Maza biju, neredzējū, Labvakar, Veļu māte) un Svīta Nr. 2 (Tumša nakte, zaļa zāle, Jāņu nakti līgot gāju, Div' bāliņi kaŗā jāja). Ja pirmajos divos jaundarbos Anita Rundāne vēl nepiepildīja savu spēju tehnisko un mūzikālo atraisīšanos, tad daļa vainas liekama uz pavājo tautasdziesmas meldijas frazējumu, kas, neiedziļinoties folklorā, nemaz nav tik viegli. Gadījās arī pa reģistrācijas kavēklim, un kāds lapu šķirējs vai palīgs reģistrācijā šoreiz būtu bijis īstā vietā. Taču Svīta Nr. 2 pierādīja Rundānes visaugstākās un visizcilākās ērģelnieces spējas. It īpaši svītas beigu daļa veidojās tehniski saliedēti ar varenu kāpinājumu tokātas raksturā, atkārtoti apliecinot Rundāni kā vislabāko latviešu ērģeļu virtuozi trimdā, tāpat apstiprinot iespaidu, ka taisni techniski grūtākie opusi Rundānei paveicas labāk. Ja gribat Rundāni dzirdēt visā viņas briljancē, dodiet viņaispēlēt tokātu. Pirmatskaņojumu vēl sniedza arī DV vīru koris — Audiet mani karogā (Andrejs Eglītis). Kompozicijas tvērumā pazib Jānis Norvilis kā izcils melodists, un jātic, ka arī šī dziesma „izies tautā". Dziesmu puškoarī ērģeļu illustrācija, tai zināmā brīdī piešķirot sapņa — vizijas raksturu. Dziesmu mūzikāli un emocionāli pilnskanīgi atskaņoja DV vīru koris, arī šoreiz pierādot labu balsu saliedējumu, disciplinētu ritmiku un svaigu iejūtu.

Koncertā piedalījās arī Dainas koris Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Krāšņiem tautas

(Turpinājums 6. lp.)

Ilggadējie ar Gaujas sās: Māri

Skolu

Kā zināms, 1976. gadu p gadu. Šajā atzīmēt, ka viešu skolu g gads. Par to jas Latvieša stā ar virs virzienu, bet Tur minētā l un izdevējs ka mācības Melburnas r raidījumā de rus: „Ja gri mēs, latvieši teikt, ka mu gads bija jau gadā, kad iz res veselā vi glītības pasā 1) 1975. gadā šogad savas pina latviešu la Adelaidē; tembrī Mell izdevās iegūt latviešu skol kustamu īpa burnas latvie gada beigās šu vidusskola gada decemb valodā pirmo austrāliešu v liecībās Vikt izdevās panā sības latviešu dā arī Die valstī". Tālā ka ar minēt un ka latvieš būt ne vien katram nāko tikai tad varē skolas un cit

ŠI M

Aicināju

Piektd.

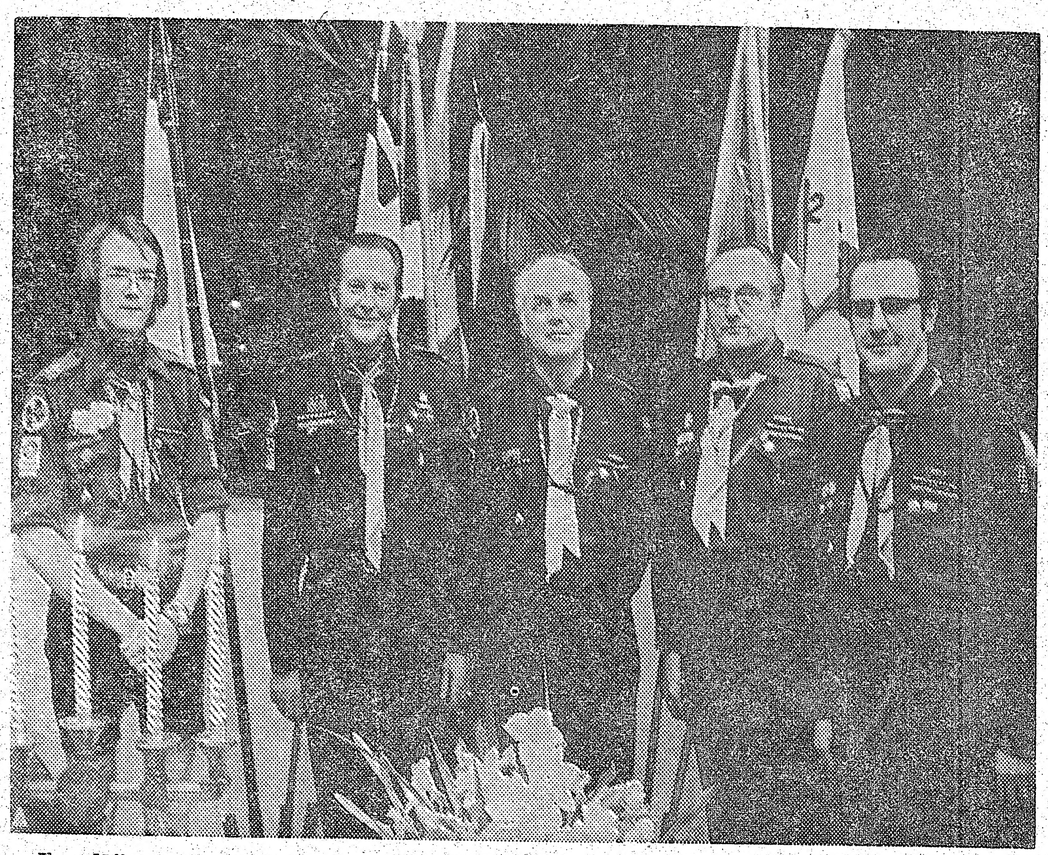

Ilggadējie skautu vadītāji, kas Rīgas skautu vienībā darbojās visus šos gadus. Vienība kopā ar Gaujas gaidu vienību atzīmēja Toronto savas darbības 25 gadus. Augšējā attēlā no kreisās: Māris Strīpnieks, Gunārs Kārkliņš, Saša Leimanis un Valdis Vāgners.

Foto: J. Liģers

Latviešu republikāņi prasa Kisingera atstādināšanu

Amerikas latviešu republikāņu apvienības ģenerālsapulcē 17. janvārī Čikagā pieņemta šīs apvienības goda priekšsēža Voldemāra Korsta iesniegtā rezolūcija, prasot tūlītēju ASV ārlietu ministra Kisingera atkāpšanos. Rezolūcijā norādīts, ka viņš zaudējis Kongresa un ASV pilsoņu uzticību, it sevišķi republikāņu partijas Nacionālitāšu padomes un republikāņu partijas biedru ieskatos, savas neizprotamās un nesekmīgās ārpolitikas dēļ, rezultātā ASV zaudējušas savu prestižu arī ārzemēs, kuru varētu atjaunot vienīgi ar ārpolitikas vadības maiņu. Jo ilgāk tagadējais ārlietu ministrs paliks amatā, jo vairāk zudīs atbalsts ne tikai prezidentam Fordam, bet arī visai republikāņu partijai, teikts rezolūcijā un norādīts, ka detantes līgums, kas ar visām tā sekām zināmā mērā atgādina pašnāvību, radījis jūtamu partijas biedru skaita samazināšanos republikāņu etnisko grupu apvienībās un mazinājis uzticību pašai republikāņu partijai.

Rezolūcijas motīvācijā teikts, ka ar demokratu partijas kreisā spārna aktīvitāti un balsīm Kongresā ASV militārais budžets samazināts, kamēr Pad. savienības militārie spēki arvien pieaug, kas rada dziļas bažas par drošību nākotnē ne tikvien ASV latviešu, bet arī citās etniskajās grupās un viņu centrālo organizāciju vadībā. Tajā pašā laikā Amerikas latviešu republikāņu apvienība apliecina savu lojālitāti republikāņu partijai un tās principiem, kādi saskatāmi jau kopš ASV neatkarības pasludināšanas pirms 200 gadiem, ka katrai tautai tiesības noteikt savu dzīves veidu un valsts iekārtu, bez jebkādiem spaidiem un citu valstu iejaukšanās.

Ģenerālsapulce pilnīgi pievienojusies ASV kongresa locekļa Edvarda Dervinska uzskatam, ka daudzu iemeslu dēļ, „bet pēc mūsu uzskata", ka it īpaši detantes līguma un dažādu vienošanos rezultātā Pad. savienība guvusi sava militārā spēka ievērojamu pieaugumu, izdarījusi jaunas ekspansijas un arvien jūtamāk turpina pārkāpt humānisma robežas, izdarīt tālākus genocidālus pārkāpumus, ar nolūku iznīcināt nacionālo identitāti Baltijas un citās okupētajās vai sev pakļautajās valstīs. Minēta arī Pad. savienības iejaukšanās Portugalē, bet it sevišķi tagad Angolā.

Rezolūcija prasa arī atgriezties pie izbalansēta valsts budžeta, lai ASV militārie spēki būtu pārsvarā par ikvienu iespējamo ienaidnieku vai šādu event. ienaidnieku kombināciju. Rezolūcija atbalsta prezidenta Forda plānus par jaunu enerģijas veidu atrašanu ASV, lai valsts nebūtu atkarīga no eļļas vai citu enerģijas ievedumiem no ārzemēm un protestē pret mēģinājumiem sagraut ASV pretizlūkošanas organizācijas, un lai pirmā vietā liktu „cietušo pilsoņu, bet nevis noziedznieku tiesības".

Rezolūcija beidzas ar vārdiem: „Mēs apzināmies, ka bez vienotas un spēcīgas Amerikas nevienai apspiestai tautai nav cerību atgūt patstāvību un ka pašreizējos apstākļos šādu Ameriku var radīt vienīgi republikāņu ideoloģija, kādēļ lūdzam ikvienu to izprast, jo pretējā gadījumā 1976. g. vēlēšanas varētu tā novājināt ASV, ka tās būtu padotas Pad. savienības izspiešanas politikai, kas varētu nozīmēt arī apspiesto tautu galīgu iznīcināšanu. Mēs lūdzam Dieva svētību Amerikai un visai cilvēcei, lai ikviens varētu brīvi dzīvot brīvā valstī pēc paša izvēles."

—vk—

Skolu gads Austrālijā

Kā zināms, ALA izsludinājusi 1976. gadu par Latviešu skolu gadu. Šajā sakarā interesanti atzīmēt, ka Austrālijā tāds latviešu skolu gads jau bijis 1975. gads. Par to pastāstīts Austrālijas Latvieša 1314. numurā, rakstā ar virsrakstu „Mainīsim virzienu, bet paturēsim sparu". Turminētā laikraksta redaktors un izdevējs E. Dēliņš pastāsta, ka mācības gadu sākot, viņš Melburnas radio 3ZZ latviešu raidījumā devis šādus komentārus: „Ja gribētu palepoties, tad mēs, latvieši Austrālijā, varētu teikt, ka mums latviešu skolu gads bija jau pagājušajā — 1975. gadā, kad izdevās īstenot iecere veselā virknē jautājumu izglītības pasākumu. Piemēram: 1) 1975. gadā sāka darboties un šogad savas gaitas sekmīgi turpina latviešu vasaras vidusskola Adelaidē; 2) 1975. gada septembrī Melburnas latviešiem izdevās iegūt tieši un vienīgi latviešu skolas vajadzībām nekustamu īpašumu līdzās Melburnas latviešu namam; 3) 1975. gada beigās nodibinājās latviešu vidusskola Adelaidē; 4) 1975. gada decembrī atzīme latviešu valodā pirmo reizi bija lasāma austrāliešu vidusskolu beidzēju liecībās Viktorijas pavalstī; 5) izdevās panākt tādas pašas tiesības latviešu valodai 1976. gadā arī Dienvidaustrālijas pavalstī". Tālāk rakstā norādīts, ka ar minēto tomēr nepietiek un ka latviešu skolu gadam jābūt ne vien 1976. gadam, bet katram nākošajam gadam, jo tikai tad varēs pastāvēt latviešu skolas un citi pasākumi.

Tā kā Austrālijā skolu gads sākas janvāŗa beigās vai februāŗa sākumā (latviešu skolās visur februāŗa sākumā), tad arī LAAJ Skolu nozares vadītājs O. Aizstrauts SLB Informācijas biļetena 1976. g. 21. janvāŗa numurā (Nr. 292) bija publicējis rakstu - uzsaukumu latviešu bērnu vecākiem, lūdzot sūtīt bērnus latviešu skolās un dodot arī motīvāciju, kādēļ tas jādara. (Šis raksts vēlāk iespiests arī A. L. 1312. n-rā). O. Aizstrauts arī paziņo, ka „pie daudzām skolām pastāv bērnu dārza klases, pie dažām pat spēļu grupas apmēram 3 gadus veciem bērniem, kā arī latviešu valodas klases bērniem, kuŗi vēlas būt par latviešiem, bet kuŗu valodas zināšanas kaut kādu iemeslu dēļ ir mazākas".

Visām skolām un skolotājiem piesūtītas arī viņa (O. Aizstrauta) ziņojums skolotāju un vecāku sanāksmē 1975. gada 27. decembrī Brisbanē par latviešu skolu darbību Austrālijā 1975. gadā, kur redzams, ka 1975. gadā latviešu skolās ir mācījušies 35 skolēni vairāk nekā 1974. gadā. Tas gan tādēļ, ka skolu skaitā ievesta Melburnas latviešu vidusskola ar 67 skolēniem, kas iepriekšējā gadā skaitījās pie Ārpusskolu nozares.

Faktiski jau pastāvošajās skolās skolēnu skaits ir samazinājies. Pēdējos 3 gados tas samazinājies caurmērā par 10 skolēniem gadā. Tomēr ir kāda parādība, kas dod zināmas cerības. Skolēnu skaits bērnu dārzos, salīdzinot ar 1974. gadu, ir pavairojies par 31. Labus panākumus uzrādījusi pie Sidnejas latv. b-bas pamatskolas nodibinātā spēļu grupa 3 gadus veciem bērniem.

1975. gadā Austrālijā darbojās pavisam 10 skolas un tajās mācījušies 538 skolēni 71 skolotāja vadībā, no kuŗiem 54 bijušas sievietes un tikai 17 vīrieši. Tāds pats skolu skaits darbosies arī 1976. gadā, bet skolotāju un skolēnu skaits vēl nav pilnīgi zināms.

Apkārtrakstā arī norādīts, ka darbu nobeigusi skolu vēstures materiālu vākšanas komisija un ka materiāli sakārtoti divās daļās: a) vispārējie materiāli par latviešu skolu darbību Austrālijā un b) atsevišķu skolu vēsture. Sakārtotie materiāli aptver laika posmu no latviešu skolu darbības sākuma līdz 1974. gada beigām.

Apkārtrakstam pievienota arī aptaujas lapa ar 10 jautājumiem — „Aptauja skolotājiem latviešu skolās Austrālijā". Par to O. Aizstrauts raksta sekojošo: „Reizē ar gada ziņojumu izsūtu arī aptaujas lapas Austrālijas latviešu skolu skolotājiem. Archīva XVII sējumā ir paredzēts ievietot skolotāju īsbiografijas. Lai izvērtētu mūsu skolu tagadni un nākotni, ir ārkārtīgi svarīgi iegūt pārskatu par mūsu skolotājiem ne vien Austrālijā, bet arī visā brīvajā pasaulē."

Kā aptaujas lapas virsraksts rāda, tad ziņas vēlas iegūt no skolotājiem „latviešu skolās Austrālijā". Bet kur paliek tie latviešu skolotāji, kas nestrādā latviešu skolās? Manuprāt, būtu interesanti un svarīgi iegūt arī viņu īsbiografijas, kur būtu arī norādīts, kādēļ viņi un viņas nav strādājuši latviešu skolās Austrālijā. Tā kā Archīvs vāc ziņas par visiem latviešu skolotājiem brīvajā pasaulē, tad šādas aptaujas lapas, cerams, saņems latviešu skolotāji arī Amerikā, Kanadā, Eiropā u.t.t. Būtu vēlams, ka šādas aptaujas lapas saņemtu pēc iespējas visi latviešu skolotāji, kas savu skolotāju izglītību un praksi ieguvuši kā Latvijā, tā arī ārpus Latvijas. Gaidīsim, ka Archīva redaktors vēlāk nāks ar tuvākiem paskaidrojumiem.

Ed. Šmugajs

ŠI MĀKSLA IR JAUNA

Toronto no 27. — 29. februārim

Aicinājums izbaudīt un atbalstīt jauniešu kultūrālos pasākumus:

Piektd. — DZEJAS KAFEJNĪCA

Sestd. — MĀKSLAS IZSTĀDE, KLASISKAIS KONCERTS un DISKO DANCIS

Svētd. — MĀKSLAS IZSTĀDE un POPURIJA PĒCPUSDIENA.

Biedriem un veicinātājiem atlaide *Rīko. LNJAK*

Sacelšanās uz krievu kuģa

Par to 7. februārī tuvāk ziņoja laikraksts Latvija Vācijā. Dumpinieki gribējuši kuģi aizvadīt uz Zviedriju. Sacelšanās notikusi naktī no 7. uz 8. novembri pagājušā gadā uz Pad. savienības apsardzības kuģa Baltijas jūrā. Krievu apkalpe sagūstījusi kapteini un virsniekus, kuģa kurss mainīts uz Zviedriju. Drāmatisko bēgšanas mēģinājumu aizkavējušas zemūdenes un aviācija.

Sacelšanos vadījis kuģa palīdzības. Pad. savienības slepenpolicijas un militārās iestādes centušās gadījumu noklusēt, bet zviedru pēcpusdienas laikraksts Expressen līdzstrādnieks A. Milits tomēr ieguvis faktus par drāmatisko bēgšanu uz Zviedriju. Tas noticis revolūcijas svētku parādes laikā Rīgā, kuŗā piedalījušās arī flotes vienības. Naktī no 7. uz 8. novembri daži kuģi atstājuši Rīgas ostu. Tad arī apsardzības kuģa personāls, apmēram 60 vīru, sacēlušies. Nav zināms, vai poļitruks un viņa līdzdalībnieki to plānojuši iepriekš, vai tas noticis spontāni pēc strīda ar kapteini. Virsnieki ieslēgti kajītēs.

Kad kuģis tuvojies territoriālo ūdeņu robežai, tas nav turpinājis ceļu uz Ļeņingradu, bet mainījis kursu uz Zviedriju. Pārējie kuģi, vai arī krasta radara stacija, kursu maiņu atklājuši. Zemūdenes un aviācija bēgļu kuģi apšaudījušas. Daži jūrnieki mēģinājuši izdarīt pašnāvību, lecot jūrā, bet zemūdenes apkalpe viņus izzvejojusi.

Kuģis atgriezts Rīgā, visi sacelšanās dalībnieki internēti. Rīgā tūlīt ieradies Pad. savienības virsprokurors R. A. Rudenko, lai personīgi vadītu izmeklēšanu. **(Turpinājums 16. lp.)**

Augstāko pakāpi, kādu latviešu gaida var sasniegt, ir Dzimtenes gaidas nozīme. Tādu Gaujas gaidu vienības 25 gadu jubilejā saņēma māsas Zaiga un Zinta Frīdenbergas. To viņām pasniedza latviešu gaidu vadītāja Z. Gaujeniece, kas bija Toronto ieradusies no Ņujorkas. Viņai blakus Gaujas gaidu vienības priekšniece Inta Kalniņa. Augstāko pakāpi, kādu skauts var sasniegt, ir Dzimtenes skauta nozīme. To saņem Vilnis Butkēvics (attēlā pa labi). Nozīmi pasniedz latviešu skautu priekšnieka vietnieks Ilmārs Kildišs, kas bija ieradies no Čikagas. Vidū Rīgas skautu vienības vadītājs J. Līvītis. Foto: J. Liģers

Iesvētits roveŗu jaunais karogs

GAUJAS GAIDĀM UN RĪGAS SKAUTIEM 25 GADI

Gaujas 14. gaidu un Rīgas 72. skautu vienība kopējā 25 gadu darbības atceres dievkalpojumā 15. februārī pulcējās Sv. Andreja baznīcā Toronto. Kopā ar 200 gaidām un skautiem dievkalpojumā piedalījās vairāk nekā 600 dievlūdzēju. Māc. J. Cālītis iesvētīja roveŗu dzimtas jauno karogu, ko bija dāvinājuši ar skautu pateicības zīmi — Saulīti — apbalvotie vecāki.

„Es visu daru Dieva pārspēkā, kas mani stipru dara, un lai Dieva aicinājums pavada roveru gaitas un karogu," bija mācītāja svētīšanas vārdi. Karogu turēja tā nesējs vadītājs L. Luksš, asistējot vadītājiem Andrim Leimanim un Pēterim Blatchinam. Svētos rakstus lasīja lielgaida Ilze Morgenšterna un dižskauts Arnis Budrēvics. Dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja kristīgās jaunatnes koris Gaismas rīts Vizmas Maksiņas vadībā.

Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē notika svinīgs atceres akts. To atklāja vecāku padomes priekšsēdis V. Eglītis, pateikdamies vadītājiem par ilggadējo darbu un abām vienībām pasniedza veltes. Gaujas gaidu vienības priekšniece Inta Kalniņa ziņoja par vienības aizvadītiem 25 gadiem, kas bijuši aktīvi un sekmīgi, pulcinot daudz guntiņu un gaidu, no kuŗām izaugušas jaunas vadītājas, — arī pati šīs vienības tagadējā priekšniece, tāpat Velta Kupere un Rita Robežniece. Vienības dibinātājas A. Ozoliņa - Siliņa un pirmā priekšniece A. Henisa saņēma ziedus. Kopš vienības dibināšanas tajā vēl darbojas vadītājas S. Ozola, A. Ozoliņa un V. Zobena.

Vienības priekšniece I. Kalniņa pateicās Sv. Andreja draudzei par telpām, kuŗas vienība lietojusi ilgus gadus, dāvinot Ed. Dzeņa gleznu Zirgi, ko saņēma draudzes priekšnieks J. Pētersons. Vadītāja minēja, ka par liesmām kļuvušas līdzšinējās guntiņas: Astrīde Ezergaile, Ilze Grāvīte, Maira Krastiņa, Kristīne Pāvelsone un Silvija Tinta. Ārgaidas pakāpi ieguvušas Dace Cielava un Rita Jente. Dzimtenes gaidas nozīmi, kas ir augstākā pakāpe, no lielgaidām ieguvušas māsas Zaiga un Zinta Frīdenbergas. Gaidu pateicības zīmi par aktīvu darbošanos gaidu kustības veicināšanā saņēma Lilita Pauzere, bet 12 citi labvēļi to ieguvuši jau agrāk.

Par Rīgas skautu vienību ziņoja tās priekšnieks J. Līvītis. Vienības mazskautu pulciņš pagājušā gadā izcīnījis pirmo vietu Kanadas peldēšanas sacīkstēs mazskautiem. Raženā staburadzēna pakāpi ieguvuši 8 mazskauti: Andris un Dāvids Balodis, ar līdzīgiem priekšvārdiem — Andris un Dāvids Bernaus, Laris Beņķis, Alfreds Ķelle, Gunars Robežnieks un Andris Luksš. Diženā staburadzēna pakāpi — Arvils Luksš un Pauls Pētersons, bet Modrības skauta pakāpi — Raimonds Pētersons, Vilis Ozols, Ēriks Ruģelis, Ēriks Kleperis un Roberts Vāgners. Brīvības skauta pakāpi ieguva Valters Kronbergs, bet visaugstāko skautu pakāpi — Dzimtenes skauta — Vilnis Butkēvics.

Ar skautu pateicības zīmi Saulīti apbalvoja agrāko vecāku padomes priekšsēdi Jāni Vandeli, Staņislavu Butkēvicu, bet ar Saulīti lentē — Cecīliju Kārkliņu. Kanadas skautu stābs piešķīris vienības priekšniekam J. Līvītim medaļu par 10 g. skautu vienības vadībā.

Rīgas skautu vienībā visus 25 gadus aktīvi darbojušies vadītāji G. Kārkliņš, St. Leimanis, M. Strīpnieks un V. Vāgners, kuŗi saņēma krūšu zīmi — no Latvijas sudraba lata izstrādātu valsts ģerboni. Tādu pašu nozīmi saņēma arī bijušais Kanadas novada priekšnieks S. Harvijs, kas gandrīz ik gadus piedalījies latviešu gaidu un skautu gada svētkos. Viņš arī apsveica abas vienības un nodeva katrai 25 dol. čeku.

Pirms dievkalpojuma Rīgas skautu vienības vadītāja vietnieks Andris Leimanis deva svinīgo vadītāja solījumu. 25 darbības gadu aprisē par vadītājām paaugstinātas Daina Līvīte un Margrieta Vandele, par vadītāju K. Gulbis. Vienības priekšnieks J. Līvītis pasniedza gaidu vienībai par sadarbību „Rīgas atslēgu".

Abas vienības jubilejā sveica latviešu gaidu priekšniece Z. Gaujeniece un skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis A. Gaujenieks. No Čikagas latviešu skautiem un gaidām sveicināja latviešu skautu priekšnieka vietn. I. Kildišs, abu jendu priekšnieki G. Dāvidsone un E. Dāvidsons, Tērvetes 19. skautu vienības priekšnieks J. Treimanis, piestiprinot karogu kātiem draudzības plāksnītes. No TLB sestdienas skolas sveica A. Martinsone, bet no TLTA ģimnazijas V. Slavieša. Vēl sveicināja un aploksnes nodeva: Sv. Andreja draudze (J. Pētersons), Sv. Jāņa draudze (A. Lucs), no gaidu Pateicības zīmīšu īpašniekiem — E. Broders, B. Senkēviča (TLB), nododot arī personīgu aploksni, Milda Bērziņa un A. Kalniņš. Aploksni jau iepriekš bija atsūtījusi DV Toronto nodaļa un vanadžu kopa, kā arī Anna un Edgars Koks. Ar rakstu bija sveicinājis archibīskaps A. Lūsis, vad. Pētersons no Ņujorkas, etnisko skautu apvienības prezidents Edm. Ozols, V. Bērziņš no Jelgavas un Dzidra Majoriņa no Ventas gaidu vienības.

Abas vienības bija sagatavojušas interesantus priekšnesumus. Rīgas vienības skautiem tāds bija — Ziemas nometne, ar teicēju Andreju Dzintaru, bet Gaujas gaidu vienības priekšnesumos ar grupu deklamācijām un dziesmām piedalījās guntiņas, gaidas un lielgaidas, par teicēju darbojoties lielgaidai Dacei Strīpniecei. Vakara norisi vadīja Rita Robežniece. Baznīcas telpās bija iekārtota gaidu un skautu rokdarbu skate ar foto attēliem no vienību dzīves. Abas vienības bija izdevušas arī kopēju 25 gadu darbības atceres brošūru. Gaidas un skauti ar saviem viesiem vēlāk pakavējās pie vecāku padomes rīkotā kafijas galda.

Iepriekšējā dienā Chelsea viesnīcā bija rīkotas jubilejas vakariņas ar deju, piedaloties 130 viesiem.

V. S.

Pirms 30 gadiem izdeva latviešu leģionārus

146 SARKANAS UN BALTAS NEĻĶES BALTIJAS JŪRĀ

„Mēs tagad esam nonākuši tai vietā, kur norisa pēdējais cēliens vistraģiskākajam notikumam trimdas vēsturē. No šīs ostmalas 1946. gada 25. janvārī atgāja krievu kuģis Belostrovs, līdz aizvedot 130 latviešu, deviņus lietuviešu un septiņus igauņu bijušos karavīrus. Mēs atceramies viņu bezcerīgo cīņu pret izdošanu, mēs atceramies bada streiku, pašnāvības mēģinājumus un pašnāvības, kuŗas divos gadījumos izdevās. Daudzi citi bija lūguši, lai izdošanas vietā tiem ļauj nomirt šai zemē, bet tas viņiem tika liegts. Mums jājautā, kāpēc tieši viņiem bija jāiet pretī jaunām ciešanām? Viņi jau tā bija darījuši vairāk nekā mēs pārējie, līdz pēdējam cīnoties par dzimtenes brīvību. Kādēļ tāda vilšanās, kad karš jau bija beidzies un viņi no tā pasargājuši savas dzīvības? Viņu noziegums bija dzimtenes mīlestība."

Ar šiem ievada vārdiem DV Gēteborgas nodaļas priekšnieks A. Kristsons pieminēja Zviedrijā internēto leģionāru izdošanu, stāvot ūdensmalā, kas pirms 30 gadiem tai pašā dienā bija liecinieks rietumnieku bailēm no uzvarētāja. D-Zviedrijas latvieši piemiņas brīdī bija pulcējušies kuplā skaitā, ap 180. Atbildīgie rīkotāji bija Dienvidzviedrijas latviešu organizāciju darbinieki DV Lundas nodaļas priekšnieka M. Kadiķa vadībā, piedaloties arī igauņiem. Piemiņas dievkalpojums notika Treleborgas Sv. Nikolaja baznīcā, pirmoreiz zem savām velvēm uzņemot tik daudz latviešus. Svētrunu teica leģionāru izdošanas notikumu līdzgaitnieks un liecinieks prāv. O. Sakārnis. Ka jaunā paaudze traģiskos notikumus nav aizmirsusi, liecināja Lundas draudzes mācītāja Brigita Vēvere-Anderberga.

Tumsai iestājoties baznīcēni stājās rindā gājienam uz ostmalu. Tas izvērtās ļoti iespaidīgs. Starp Baltijas valstu karognesējiem atradās arī Minsteres latviešu ģimnazijas skolotāji, jaunavas tautas tērpos nesa ziedus. Vietējie iedzīvotāji noskatījās lāpu gājienā, pa kādam iestājoties tā rindās. Izdalīja arī skrejlapas. Attēli un apraksti par leģionāru izdošanu un piemiņas brīdi Trelborgā parādījās arī vairākos zviedru laikrakstos, tāpat par to ziņoja arī radio un televīzijas raidījumos.

Piemiņas akta nobeigumā, dziedot Latvijas valsts himnu, tautumeitas kaisīja Baltijas jūrā 146 baltas un sarkanas neļķes. Atmiņā palika A. Kristsona nobeiguma vārdi: „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils — lai izsaka mūsu palāvību Visuvarenajam, tāpat kā liktenīgajos mēnešos līdz leģionāru izdošanai, un Latvijas himna — Dievs, svētī Latviju — lai aizsnes sveicienu dzīvi palikušajiem pār to jūru, kuŗa vispirms tos noveda brīvībā, bet pēc tam atkal verdzībā."

G. P.

Viena dziesma, viena sirds

(Pārnesums no 4. lp.)

goda tērpiem pušķojot baznīcas velves, neizpalika arī mūzikālais krāšņums un pievilcība. Jau ar pašu pirmo dziesmu Latgalei (Kārlis Skalbe) Dainas koris risināja ne vien intonātīvi dzidru dziedājumu un stabilu ritmiku, bet te saklausījām arī kādu vārdos nepasakāmu trauslumu, kas šinī dziesmā tik ļoti nepieciešams. Almas Skudras-Kārkliņas rokās koris kļuva par vītolā pakārtu kokli, kas pati skanēja, Gan citādā noskaņā, bet mūzikāli nevainojami atskanēja arī divi tautasdziesmu pirmatskaņojumi Ej, saulīte, drīz pie Dieva un Nākat, meitas, vakarēt, pēdējā ar skanīgu un tīru Vizmas Maksiņas solo dziedājumu. Intensīva un kontrastaina skaņu daile iemirdzējās Iz mūžiem dzirdu (Andrejs Eglītis), bet lauru vainags Dainas korim un diriģentei pienākas par Ilzes Kalnāres dzejrindu Par tevi, tēvzeme mūziku. Tik dziļi izjustu, mūzikāli tīru, kā vienā elpā tvertu dziedājumu ilgi nebiju dzirdējis. Tā bija tiešām latviešu lūgšana, vārda vissirsnīgākā nozīmē!.

Koncerta beigās klausītāji piecēlušies kājās ar ilgiem aplausiem sumināja komponistu, kuŗa daiļrade tik tiešām tik cieši ieaugusi latviešu tautā kā krūtīs viena sirds.

Imants Sakss

Laikraksts LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents Δ pagarinājums Δ

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Toronto latviešu

kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

8% par 8 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

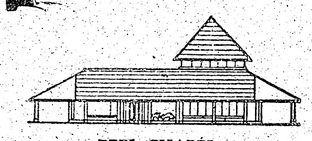

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4312 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(41. turpinājums)

Mantība pati prasās: ņem, ņem! Ja būtu desmit rokas, ir tad nevarētu visu apgūt. Cel kāju iekšpusē, tur pie sienas ar smaidīgu seju, labdien teikdams, gaŗās ķēdēs misiņa bumbas zibinādams, tikšķ lielais sienas pulkstenis. Tāpat kā sendienās kaimiņu apciemojot. Laiks te vēl nav apstājies, gaisā it kā strāvo seno iedzīvotāju elpa. Nupat kāds no otras istabas atsauksies, piedāvājot krēslu, apvaicājoties par nāciena ieganstu. Sākumā vecajam vīram mazliet ērmoti; kaimiņš tā kā muguru pagriezis smīnētu greizu smaidu: ņem vien! Un tad: vai tad nepietiks? Vienu cilvēka mūžu tik dzīvo. Vecais ormanis lāgā neizprot; vai tas būtu kauns, kas sadrebina plecus? Un degunu saujā šņaukdams, tas iziet pa durvīm.

Miezītes lauku mazajās mājelēs rosīgu darba rūķu iekoptajos dārziņos pieticīgā nomaļnieka mierā mājoja lielum lielā daļa sakņaudzētāju, kuŗu ģimenes locekļi strādāja par ierēdņiem vai savos nelielajos uzņēmumos pilsētā. Lai arī rocība nebija liela, trūkuma tie nemanīja; dzīvojot mantība pati no sevis krājās. Traģiskajam mirklim nākot, cilvēki dzīvību vērtēja augstāk par visu, daudziem baigajā brīdī aizskrienot pat tā, kā notikuma mirklī bija stāvējuši.

Pa to laiku arī Made neprata dīkā stāvēt. Melna dūmos un putekļos nokūpējusi, ar piekusušu elpu, tā atgriezās no drupu lauka. Bez baiļu tā kāpa puaizbirušajos pagrabos, kravāja, šķiroja. Un tīrais brīnums, ka pēc stingrajām pārtikas devu normām, pamestajos mājokļos bija tāds pārtikas pārpalikums. Tā bija valūta pati par sevi: ievārījums, marinētie gurķi, tauku un medus podi. Un Mades krūtīs brieda pārtikušas sievas lepnums.

Tādi līkājoši stāvi sāka aizvien vairāk apstaigāt drupas. Vācot, rokot, kŗaujot vienuviet. Madei šī konkurence nepatika, pavisam nē, taču, kas zina, vai tiem tur nav vairāk tiesību nekā viņai. Varbūt zem drupām aprakta viņu pašu iedzīve. Tikai jāpasteidzas paķert, ko vēl var.

Un vecais, tas atsācis jau gaŗākus ceļus — sākumā izbrīnījies un pārsteigts palika sētsvidū stāvot. Ieej kā bagātā klētī, pagrāb pa sieciņam no visa, ko mēle kāro. Nevienas durvis nav aizslēgtas. Viss vēja un godprātīgo ziņā. Bet pagaidi vien, kad jaunie kungi aptvers situāciju, gan tie pratīs novilkt robežu, kas tavs, kas mans. Pagaidām pēc viņu pašu bauslības: viss pieder visiem. Līdz smagais āmurs aizsitīs savas naglas: Nedrīkst! Nedrīkst! Tā viņš pārliecina sevi uz pirmtiesībām par visu pamesto.

Tepat, lūk, tīri izslaucītajā istabā uz grīdas gandrīz saredzamas šķiet gājēju un nācēju pēdas. Vai tur augu dienu netecēja saimnieces soļi: no plīts uz pieliekamo, no virtuves uz klēti un atpakaļ? Ejot tālāk, dziļāk kambarī, rakstaino vilnas segu pārklātajās gultās var jaust tik tikko samanāmu ķermeņa iedobumu. Liekas, ka siltums un miegs lēnā labvēlībā te karātos gaisā.

Te vēl pie sienas dažas mājinieku ģīmetnes. Vai viņu acis neseko katrai Zīriņa kustībai? Tas, ar kuplo bārdu, tas gandrīz piemiedza acis... Savādi vēss dairums ar drebuli pārveļas vecā vīra pleciem. Bet brūnajā skapī pie sienas, tā pavērtajā spraugā, karājās goda kažoki un citas drānas.

Par daiļuma mīlestību te liecina balti klātais galds nākošās istabas vidū, uz kuŗa lepojas māla krūze ar ziediem. Tā šķiet kā tāda klusa Paradīze, no kuŗas Dievs gribējis izdzīt cilvēku.

Ziedi vāzē ir sakaltuši. Pirkstiem pieskaroties, tie sabirst druskās, it kā protestēdami: neaizkar mani! Viss ir uzposts un glīts, viss runā par daiļumu un mājas turētāju kārtību. Zīriņš nu prātīgi apsveŗ, ka tāda manta kā vāze tagad te ir lieka, un ja ne viņš, gan nākošais ienācējs to pievāks. Tā ormanis no mājas uz māju lēni klikšķina tālāk: klik, klak! Klik — klak!

Brīvībā palaistie lopi ganās laukos un dārzos. Pienīgās govis pārdegušiem tesmeņiem žēli īd. Tur cāļu māte klukstēdama vedina kopā izklīdušos pūkainīšus. Dzelteni pīlēni zālē. Melns kaķis, asti gredzenā izliecis, trinas vecajam gar kājām.

— Kas tu tāds? Vai tavās zaļajās acīs ir dzīvnieka vai spoka spīdums? — dairās vecais.

— Ņau! — žēlojas dzīvnieks. Saimnieka nav!

Kādā vakarā Zīriņš pārbrauc ar augsti piekrautu vezumu. Savu veco kalešu tas pametis lauku mājās, apmainot to pret kārtīgiem zemnieku ratiem. Protams, ka tādos ratos var piekraut kārtīgu vezumu. Un tā viņš pārbrauc. Savs kušķis siena galotnē un govs pakaļā. Sētā iebraucis, tas nevērīgi pamet grožus sievas Mades rokās. Viņš nu ir vīrā.

— Vai tu traks? Govs! Apžēliņ! Kas viņu slauks?

— Tu. Savs dzīvs govs lops, tā tagad dzīvība, vai nesaproti? Sienu es pagādāšu, nebaidies.

Ak, gaišā vīra galva! Nu arī Madei prieks par to. Un tā pamazām tie liek pamatus savai drošajai nākotnei.

Made ir gādīga sieva, tā prot visu atvesto lietā likt. Kad izpostītajā pilsētā ieripoja pirmie vilcieni, stacijas izbumbotajos mūros nebija vairs ne bufetes, pat ne ūdens. Posta dienās sarautie ūdensvadi vēl nebija savesti kārtībā, un neviens nezināja, kad tas būs. Tāpat lāse ūdens bija kļuvusi par dārgumu. Pienākot vilcienam, Made stāvēja tuvu sliedēm ar savu ūdens spainīti, mīļi smaidīdama: „Svaigs ūdens, pilsoni, rubli krūzītē, svaigs ūdens, biedrenīt!' Tīrai brīnums, kur te saradies tāds izslāpušo daudzums. Bet asprātīgajai sievai spainis drīz vien bija tukšs. Tā sākumā bailīgi pasāktais veikals atmaksājās. Vēlākos rītos Zīriņš jau agrā rītā atveda uz staciju veselu piena kannu, pilnu ar ūdeni. Nu jau vecais ir tikpat kā komerciālās lietās skolots; kuŗš prātīgs cilvēks vedīs ūdeni cauri visai drupu pilsētai no mājām, ja tepat Driksnā ūdens ir labu labais. Un tā labā upe kļūst par neizsmeļamu ienākumu avotu. Ja parastajā piena kannā bija divdesmit pieci litri piena, tad ūdens ne mazāk. Ja prātīgi lej, no viena litra viegli var izspiest sešas krūzītes šķidruma. Pavairots uz divdesmit pieci, tas dod skaistu apaļu skaitli, ko var, tā sakot, ne par ko iebāzt kabatā smiedamies. Jo vairāk vilcienu, jo vairāk lejamā, un ienākums aug augļu augļiem.

Radās sekotāji Mades izdomai, kaut godīgi tas nebija. Vajadzēja prast godu un viņai kā idejas atradējai izsniegt pārdošanas patenti. Bet kā tas nu bija, pilsētas izpildu komiteja sāka aptvert nelāgo ūdenstrūkumu un tā radītos apstākļus, sevišķi ņemot vērā, ka no lielās dzimtenes te sāka ieplūst cilvēku bari. Neparasti svešinieki, maisiem un kulēm plecos. Bet tie bija lielās tautas locekļi, par tiem bija jāgādā. Pilsēta sāka labot pārtrūkušos vadus, un ūdens monopols pārgāja pilsētas rokās. Mades naudas maisiņš šai laikā bija paspēji piebriest jau krietni vien apaļš, un nu radās raizes, kur to visdrošāk noglabāt.

Ūdens ienākumam izsīkstot, Mades galvā ir jau citi plāni. Naudas pūķis to ir saindējis, tagad laiks uzsākt citus pasākumus.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Mākslinieku vienības Latvis izstādi 20. februārī atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstādē, Sv. Jāņa baznīcas abās zālēs bija pārstāvēti 26 mākslinieki ar 59 darbiem. No Latvja biedriem izstādē piedalījās Agris Anšmits, Dace Birkhāne, Emma Dzeguze, Eduards Dzenis, Ēriks Dzenis, Zigfrīds Jurševskis, Augusts Kopmanis, Tālivaldis Ķikauka, Kārlis Kronbergs, Edgars Krūmiņš, Kārlis Langenfelds, Imants Magons, Valija Mērniece, Dainis Miezājs, Arnolds Nulītis, Ilze Prikule, Ausma Puķīte, Valdis Reinholds, Arvīds Strucis, un Ilgvars Šteins. Šogad pirmoreiz izstādē bija reprezentēti arī mākslinieki, kas nebija Latvja biedri — Lūcija Bērziņa, Elmārs Dambergs, Andris Hausmanis, Ņina Jurševska, Izolde Krauze-Hertele un Ruta Vaive. Bez gleznām un grafikām bija izstādītas skulptūras, sienas segas un reljefa audums. Izstādi trijās dienās, no 20. — 22. februārim, apmeklējuši pāri par 600 skatītāju. No izstādītiem 59 darbiem pircējus atraduši divpadsmit.

● Mākslinieku vienības Latcis gleznotāji un skulptori: Ēriks Dzenis, Eduards Dzenis, Kārlis Kronbergs, Dainis Miezājs, Visvaldis Reinholds, Zigsfrīds Jurševskis un Kārlis Kopmanis būs pārstāvēti latviešu gleznotāju un skulptoru mākslas izstādē no 2.—8. martam no pl. 10 rītā līdz 4 pēcp. un no 7—9 vak. Broka universitātē, Sv. Katrīnās, Thistle teātŗa telpās Teātŗa zālē 6. martā pl. 8.30 vak. pianista Artura Ozoliņa koncerts.

● Toronto latviešu teātris iestudē Ernesta Aistara komēdiju Goda diena Voldemāra Pukāta režijā. Pirmizrāde 28. martā pl. 3 pēcp. Bickford Park vidusskolas auditorijā, 777 Bloor St. W. Tēlotājos. Voldemārs Pukats, Mirjāma Bērziņa, Skaidrīte Pūpēde, Vilnis Brastiņš, Dzintars Pūpēdis un Aleksandrs Kretulnieks. Skatuvi iekārtojis Vilnis Brastiņš. Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā, Latviešu namā vai pa tālr. 259-4339. Ieejas maksa 5 dol. un 4 dol., pensionāriem un skolēniem 1 dol. atlaide.

● Lieltoronto Kivanis klubu 33. gadskārtējā mūzikas festivālā, kas sākās 7. februārī, piedaloties pāri par 32.000 jauniešiem, dziedāšanas solo sacensībās meitenēm divu vecumu klasēs, abas otrās vietas izpelnījās 9 g.v. Anna Broka. Viņa dzied arī meiteņu ansamblī Ausma. Anna vēl ieguva 1. vietu ar 87 punktu atzīmi publiskās runāšanas sacensībās jauniešiem līdz 17 g. vecumam.

● Ciešanu laika dievkalpojumi kopīgi visām trim Toronto ev. lut. draudzēm par tematu „Liec mums ciest un uzvarēt" no 10. marta līdz 7. aprīlim, trešdienu vakaros pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā. Pirmo dievkalpojumu ar dievgaldu vadīs māc. Dr. Egils Grīslis baznīcas vēstures un teoloģijas profesors Forham universitātē Ņujorkā. Dievkalpojumu kuplinās jauniešu koris Gaisma rīts. Pēc dievkalpojuma — sadraudzības brīdis ar dziesmām un lūgšanām. Dr. E. Grīslis lasīs lūgšanas no savas topošās grāmatas „Lūgšanas pasaules lielceļos".

● Komponistu Jāni Norvili viņa sumināšanas vakarā 14. februārī DV namā no latviešu studentu koŗa Dziesmuvara Toronto kopas sveicināja arī valdes loceklis Bruno Upāns, nododot valdes vārdā aploksni.

● TLB Diždanča rīkotā baltiešu jauniešu balle Baltic Bash 21. februārī Latviešu namā bija pulcējusi neparasti kuplu apmeklētāju skaitu — 250, galvenokārt pašus baltiešus, bet bija ieradušies apmeklētāji no citām etniskām tautas deju grupām, kā ukraiņi, ungāri u.c. Deju mūziku spēlēja igaunu jauniešu orķestris Kaja. Par uzkodām bija rūpējušās Diždanča dejotājas S. Kleperes vadībā, bet bāru pārzināja Imants Kārkliņš. Paredzams, ka sarīkojums dos labu atlikumu, ko izlietos jaunu tautas tērpu gatavošanai diždanciešiem. Tam pašam nolūkam notiks rotu kalšanas seminārs 5. un 6. martā, apmācot sleņģenes — Alsungas bronzas jostas kalšanā.

● Pagājušā nedēļas nogalē, 21. februārī, divu auto sadursmē uz 59. lielceļa pie Kortlandes, 40 jūdzes dienvidrietumos no Brantfordas, nogalināts 25 g. vecais Raimonds Sauka no Hamiltonas un 31. g.v. Džons Knaks.

● Latviešu virsnieku apvienības Kanadā biedru sapulcē, ko vadīja apvienības priekšnieks E. Ziplāns, bet protokolēja sekretārs J. Āboltiņš, Latviešu namā piedalījās 27 virsnieki. Apvienībai vēlēšanas notiek ik pa diviem gadiem. Sapulcē ievēlēja visus līdzšinējos valdes un revīzijas komisijas locekļus: valdes priekšsēdis E. Ziplāns, vietnieks V. Dreifelds, kasieris V. Krūmiņš, sekretārs J. Āboltiņš un biedrzinis L. Vēveris. Revīzijas komisijā darbojas P. Balodis, A. Zēvalds un N. Liņājs. Dziesmu svētku laikā 3. jūlijā Four Season Sheraton viesnīcā notiks virsnieku un viņu ģimenes loc. sanāksme ar kopējām brokastīm pl. 11. Virsnieku apvienība saņēmusi no Kaŗa invalidu apvienības centrālās valdes Vācijā pateicības rakstu par invalidiem sniegto atbalstu. Pēc biedru sapulces virsnieki pulcējās kopējās pusdienās, galdu klājot Emīlijai Ziplānei un Veltai Zariņai. Sakarā ar 75 dzīves gadu sanieg-šanu, virsnieki sveica plkv. Jāni Ruceli un ar rakstu LKOK ltn. Kalniņu Oriliā.

● Toronto latviešu filatelistu kopas kārtējā sanāksme 7. martā pl. 2 pēcp. pie kopas sekretāra P. Rudlapas, 117 Westrose Ave.

● Baltiešu kaŗa veterānu korpusa 10 gadu dibināšanas atcere — draudzības vakars 3. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā.

Kristīgās jaunatnes koris Gaismas rīts dzied Sv. Andreja baznīcā Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības 25 gadu jubilejas svētkos. 1. rindā no kreisās: Anita Vaivare, Astra Maksiņa, Ruta Grāvleja, Brigita Joma, Dace Veinberga un Baiba Rubesa. Aizmugurē no kreisās: Vizma Maksiņa (diriģente), Zaiga Fridenberga, Dace Cielava, Imants Ķivlis, Maija Baruša un Gunārs Zūlis.
Foto: J. Liģers

Draudze ar augošu tendenci

Toronto Austrumu ev. lut. draudze savu 20. pastāvēšanas gadu beidza ar 775 draudzes locekļiem, no kuŗiem 676 iesvētīti, 99 bērni un neiesvētīti jaunieši. Pārskata gadā no draudzes saraksta izskaitīti 15, klāt nācis 41 loceklis; kristīti 12 bērni, iesvētīti 23 jaunieši, mirusi 15, no tiem 4 bijuši ārpus draudzes. No 7 laulātiem pāriem pieci nacionāli un konfesionāli jaukti. Aizvadītajā gadā notikuši 35 dievkalpojumi ar kopējo apmeklētāju skaitu 5060.

Māc. A. Brieža aprūpētajā Bramptonas draudzē ar 91 locekli noturēti 10 dievkalpojumi. Svētdienas skolā ar 21 bērnu strādājušas par skolotājām Daina Zilāne un Anita Ziedare, palīdzot vēl Z. Ābelei un A. Saulītem. Pirmiesvētes jauniešu grupas 18 dalībniekiem nodarbības notikušas reizi mēnesī māc. A. Brieža vadībā. Draudzes padome (priekšnieks E. Ziplāns) apgrozījusi 25.400 dol., ieskaitot 4167 atlikumu no 1974. gada. Draudzes nodevās un kollektēs ieņemts 182.174 dol., atlikums uz šāgada 1. janvāri bija 3408 dol. Draudzes rezerves fondā, kuŗā draudzes dāmu komiteja ik gadus iemaksā pusi no sava bazāra atlikuma, uz šo gadu bija 14.165 dol.

Bramptonas draudze piedalās budžetā ar 550 dol. iemaksu. Draudzes lauku īpašuma Tālavas apgrozījums bija 2841 dol. ar atlikumu uz šo gadu 935 dol. Tālavā, kuŗas priekšnieks ir E. Grotāns, draudzes ēkas virtuvē ielikti jauni skapīši un iebūvēts elektriskais sūknis, izgatavoti pārvietojamie skatuves podesti zālē.

Dāmu komiteja (priekšniece O. Jeckalēja) sarīkojusi divas draudzes pēcpusdienas, Lieldienu rīta brokastis, draudzes bazāru un Ziemsvētku eglīti bērniem un draudzes vadībai. No draudzes bazāra ieņemts 2346 dol., bet no draudzes vakariem 843 dol.

Palīdzībai Eiropā izdoti 538 dol., palīdzībai slimiem draudzes locekļiem 214 dol., skolas atbalstītas ar 411 dol. Atlikums un šo gadu 2482 dol. Draudzes gada sapulce 29. februārī pl. 2 pēcp. pēc dievkalpojuma Sv. Barnaba baznīcā. —ls—

Jāņa Akurātera atceres vakars Toronto

Latviešu preses biedrības Kanadas kopas rīkotā Jāņa Akurātera 100 gadu atceres vakarā 22. februārī Latviešu namā Toronto bija ieradušies 80 apmeklētāju. Sarīkojumu ievadīja valdes priekšsēdis O. Liepa, minot, ka pagājušā gadā kopa atzīmējusi Ata Ķeniņa un Angelikas Gaiļītes atceri, bet 18. aprīlī rīkos rakstnieka Arnolda Skujiņa-Rasas atceres sarīkojumu. Uz Akurāteru Liepa attiecināja Raiņa vārdus: „Paliks tas, kas pārvērtīsies". Akurātera dzīve noritējusi notikumiem bagātā laikmetā: viņš piedalījies 1905. gada revolūcijā, bijis trimdinieks, cietis badu, tad strēlnieks un Latvijas proklamēšanas akta dalībnieks. Akurāters gan nekad nav kalpojis kādai partijai, bet gan savai tautai un brīvībai.

Kā šī rakstnieka dzīve atspoguļojusies viņa literāros darbos, to kopējā priekšnesumā ilustrēja Dr. P. Vasariņš (referāts), Indra Ancāne, Skaidrīte Darkēviča un Juris Dzeguze ar J. Akurātera darbu lasījumiem. Baritons Alberts Vītols dziedāja Alfreda Kalniņa dziesmas ar J. Akurātera tekstiem — Dziesminieks Dzilnis, Dzimtenes ciemu un Rudens zieds Imanta Saksa klavierpavadījumā. Dr. P. Vasariņa sakārtojumā publikas apskatei bija J. Akurātera grāmatu galds ar retiem izdevumiem.

Dr. P. Vasariņš plašā un labi sagatavotā referātā raksturoja Jāņa Akurātera dzīvi un darbus, kuŗos izteicis savas domas un uzskatus, kā autobiografiskajā romānā Pēteris Danga un stāstā Pelni. Akurāters kā skolotājs pārdzīvojis 1905. gada revolūciju un sacerējis dzejoli Ar kaujas saucieniem uz lūpām. Pēc revolūcijas rakstnieks pārdzīvojis lūzumu, no ģimnāzija kļūdams par dzejnieku ar neatkarīga mākslinieka ideāliem. Kopā ar astoņiem citiem autoriem, Kārli Skalbi, Jāni Jaunsudrabiņu, Kārli Krūzu, Kārli Štrālu u.c. viņš parakstījis deklarāciju — Mūsu mākslas motīvi. Individuālitātes principiem sekodami, daļa dzejnieku aizgājuši dekadentismā. Akurātera dzejā dominē lepnums, nemiers un spīts.

Referents tālāk minēja, ka grūtību un bada laikā Norvēģijā Akurāters 1907. gadā uzrakstījis visplašāk pazīstamo prozas darbu — Kalpa zēna vasara, ar atmiņām par jaunības skaistumu, dzīvi un dzimteni. Šī darba ievadu un beigu fragmentus lasīja Juris Dzeguze. Turpinājumā referents apskatīja rakstnieka dzīvi Latvijā. 1908. gadā Akurāters atgriežas Latvijā, strādā par skolotāju, no 1910. gada saimnieko savas sievas lauku mājās Seces pagastā, kur nododas arī ražīgam

(Turpinājums 10. lp.)

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas biedrs

Jānis Rapša

Miris 1976. gada 31. janvārī Toronto

Daugavas Vanagu Kanadā Bēŗu fonds

Atlai

DZIESMU S
19. FEBRU

6. latviešu
cības komite
dē noskaidro
Sheraton vie
sies liels ska
tāju, būs sa
laide vienini
uz 33 dol. Šī
uz tiem svēt
istabas jau
komiteja šo
kusi sarunās
nistrāciju.
sākot ar 38
ļiem līdz 17
viesnīcā par
nakšņo kopā
6 dol. būs d
gulta. Līdz
nētas jau 10

Jauniešu
apskaidrošan
vis 2., bet 1
Four Season
nīcā 4. jūlijā
arī skolēnu
vieta līdz ši
ma. Visu k
jums paredz
jūlijā, pl. 10
katedrālē (B
luterāņu di
dien, 4. jūlijā
nīcā.

Dziesmu s
agrāk ziņots,
jūlijā, pl. 8
koncerts svē
4 pēcp. Ko
dzēti pirms u
paredzēta ses
pēc, ka šejie
les svētdienā
bet koncerti i

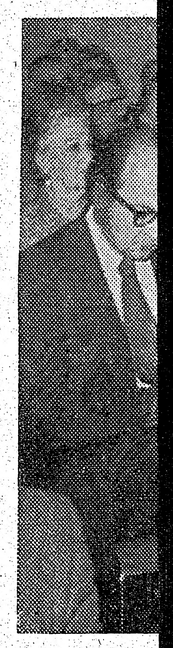

Vīru koŗa V
komponisti.
nis Norvilis
diriģents A

Atlaide uz viesnīcas istabām

DZIESMU SVĒTKU RĪCĪBAS KOMITEJAS SĒDE
19. FEBRUĀRĪ TORONTO

6. latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas 19. februāŗa sēdē noskaidrojās, ka Four Season Sheraton viesnīcā, kur apmetīsies liels skaits svētku apmeklētāju, būs saņemama 5 dol. atlaide vieninieku istabām, no 38 uz 33 dol. Šī cena attieksies arī uz tiem svētku viesiem, kas sev istabas jau rezervējuši. Rīcības komiteja šo izkārtojumu panākusi sarunās ar viesnīcas administrāciju. Dubultistabu cena sākot ar 38 dol. Ģimeņu locekļiem līdz 17. g. v. apmešanās viesnīcā par brīvu, ja tie pārnakšņo kopā ar vecākiem. Par 6 dol. būs dabūjama arī papildgulta. Līdz šim viesnīcā aizrunētas jau 100 istabas.

Jauniešu rīkotā „Emigrācijas apskaidrošana — 2" notiks nevis 2., bet 1. jūlijā pl. 4 pēcp. Four Season viesnīcā. Šinī viesnīcā 4. jūlijā pl. 12 dienā notiks arī skolēnu koncerts, kuŗam vieta līdz šim vēl nebija zināma. Visu konfesiju dievkalpojums paredzēts ceturtdien, 1. jūlijā, pl. 10 no rīta Sv. Paula katedrālē (Bloor un Jarvis), bet luterāņu dievkalpojums svētdien, 4. jūlijā, Sv. Andreja baznīcā.

Dziesmu svētku balle, kā jau agrāk ziņots, notiks sestdien, 3. jūlijā, pl. 8 vak., bet koŗu kopkoncerts svētdien, 4. jūlijā, pl. 4 pēcp. Kopmēģinājumi paredzēti pirms un pēc balles. Balle paredzēta sestdienas vakarā tāpēc, ka šejienes noteikumi balles svētdienās neatļauj rīkot, bet koncerti iespējami. Kopkoncerts, kas būs visu svētku kulminācija, atstāts kā pēdējais.

Rīcības komiteja izsūtījusi aptauju koristiem un tautas deju dejotājiem, vai viņi vēlētos kopēju gājienu. Pieprasīti arī foto attēli gatavojamam Dziesmu svētku vadonim.

Pēdējā laikā pieteicies vēl kristīgās jaunatnes koris Gaismas rīts, ko vada Vizma Maksiņa ar Maiju Barušu Toronto. Šinī korī 20 dziedātāji. Vēl pieteikušies: Daugavas vanadžu sekstets no Milvokiem ar 7 dalībniekiem V. Aparjoda vadībā, Linkolnas latviešu koris ar 35 dziedātājiem (diriģ. V. Lucs), Montrealas koklētāji un dainotāji, kuŗu vada Baiba Audere, mūzikālais vadītājs J. Dindzāns, grupā 13 dalībnieki, un Bostonas vokālā ansambļa 20 dalībnieki (diriģ. P. Aldiņš). Atsevišķi dziedātāji pieteikušies no Milvoku DV vīru koŗa, E. Vītuma no Vašingtonas pavalsts, P. Pētersons un A. Šalts, abi no Zviedrijas, Zelma Ābele no Studio City Kalifornijā, V. Ozola no Sietlas un U. Ziemelis ar 4 dziedātājiem no Vankuveras. Desmit atsevišķi dziedātāji brauks arī no Vinipegas. Pavisam līdz šim jau pieteikušās 50 koŗu vienības ar 1687 dziedātājiem.

Skolēnu koncerta programma sastādīta pusotrām stundām, ar diviem starpbrīžiem. Telpu dekorācijas zīmē Alda Siksna no Toronto. Katra dalībniece skola izgatavo savas skolas nozīmi vienu jardu lielumā, ko iesaistīs dekorējumā. Diriģentes Vizma Maksiņa no Toronto, Dace Štauvere (Montreala) un Imants Mežraups (ASV).

KO REDZĒSIM, DZIRDĒSIM

Lai svētku apmeklētājiem sagādātu ne tikai vispusību visu interešu apmierināšanai, bet arī augstvērtīgas programmas, 6. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komiteja rūpējas arī par sarīkojumu kvalitāti, to izpildīšanā iesaistot daudzus mūsu pazīstamus māksliniekus. Tā svētku atklāšanas koncertā (svētdien, 27. jūnijā) dzirdēsim mūsu pazīstamo pianistu Arturu Ozoliņu, kā arī programmu

(Turpinājums 17. lp.)

Vīru koŗa Viesturs koncerts 21. februārī Toronto lietuviešu namā diriģenta J. Baruša vadībā pulcināja ap 600 atsaucīgu klausītāju. Gandrīz tikpat liels dalībnieku skaits piedalījās arī sekojošā ballē. Augšējā attēlā — viesturieši dzied.
Foto: J. Liģers

Viesturieši dzied

Vīru koŗa Viesturs koncertā 21. februārī Toronto lietuviešu namā bija pulcējušies ap 600 apmeklētāju, programmas pirmajā daļā pēc ievaddziesmas Kungs, liec lai mana dziesma (H. Kļava), atskaņojot Jāņa Norviļa četras dziesmas, no tām tautasdziesmas sabalsojumu Rīga dimd atkārtojot. Pārējās bija: Saule un mēness (Raiņa teksts), Palagi (J. Ezeriņš) un tautasdziesma Pār purviem, pār mežiem. Pēdējai izskanot, publika aplaudēja dziesmu autoram, kas atradās zālē, bet Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā priekšnieks Žanis Šmits, kas arī pats dzied Viestura korī, pasniedza J. Norvilim šī koncerta programmu ar visu dziedātāju parakstiem, korim nodziedot Piebaldzieti („Lai nu paliek šoruden" . . .)

Koncerta otrā daļā bija uzņemtas arī divas Imanta Saksa dziesmas, autoram atrodoties publikas solos. Gauja sniegputenī ar Jāņa Mediņa tekstu bija pirmatskaņojums. Šinī dziesmā solo dziedāja divi jaunieši — Arnis Puķītis un Andris Lauris, kuŗiem pēc dziesmas atkārtošanas komponists pateicās ar rokas spiedienu. Arī otru I. Saksa dziesmu — Citurīt (Jāņa Petera teksts) vajadzēja atkārtot. Pārējās šinī daļā bija Daumanta Vītola un Jāņa Kalniņa dziesmas, starp pēdējām pirmatskaņojumā Dāvids un Goliāts, ziņģe, kas kādreiz dziedāta Kurzemes etnografiskajā novadā Rucavā, solo dziedot Miervaldim Pavasaram un Rolandam Jansonam. Koncerta beigu daļā bija Jēkaba Graubiņa, Arnolda Kalnāja un Longīna Apkalna tautasdziesmas.

Pēc koncerta diriģentu Jāni Barušu apveltīja ziediem. Lielākā daļa apmeklētāju, kuŗu vidū bija arī daudzi no Toronto apkaimes, palika vēl uz balli, spēlējot Runčiem no Hamiltonas. Starplaikā vēl skanēja viesturiešu dziedātās dziesmas, Jānim Barušam nosēžoties pie klavierēm un pavadot. Publika dziedāja līdz. Viesturietes ar Zigrīdu Pavasari pārzināja ēdienu un kafijas galdu, bet viesturieši — bāru.

—ls—

Delegātu sapulci gaidot

DV ASV VALDES SĒDE ČIKAGĀ

DV ASV valdes sēdes ievadījumā 7. februārī Čikagā priekšnieks J. Utināns iepazīstināja ar DV centrālās valdes darbību un nozīmīgākajiem notikumiem DV dzīvē. 17. janvārī

Ņudžersijas apvienība atskatījusies uz 15 darba gadiem. Apvienību valdes uzdevumā apsveicis valdes loceklis A. Valters. 80 gadu atcerē apsveikts virspulkvedis A. Silgailis, no kuŗa saņemta pateicības vēstule.

Sakarā ar pēkšņu saslimšanu atteicies revīzijas komisijas loceklis A. Puķīte Drīzumā notiks DV ASV pārvaldes orgamu jaunas vēlēšanas, kādēļ valde lūgusi A. Puķīti pagaidām palikt amatā, kam pēdējais pievienojies.

Valde veltīja garākas pārrunas grāmatas „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā" turpmākām sagatavošanas un izdošanas iespējām sakarā ar grāmatas redaktora O. Freivalda pēkšņo nāvi. Ja drīzumā radīsies iespējas saistīt kompetentu redaktoru, grāmatas turpinājums un nobeigums neieilgs.

Anglijā beigusies apmēram 30.000 bijušo karavīru Latvijas pasu sakārtošana. Bijušie karavīri, vai viņu tuvākie piederīgie, kas vēlētos pases saņemt pret 3 dol samaksu sakārtojuma un pārsūtīšanas izdevumu segšanai, varēs tās saņemt no kasieŗa P. Rudzīša, 3012 W. Hayes Ave, Milwaukee, Wis. 53215. Pieprasījumiem jāuzrāda dzimšanas datums un vieta.

Sakarā ar neparedzētiem apstākļiem aizkavējusies grāmatas „Laiks, Telpa, Ļaudis" 2. daļas iznākšana. Grāmatai pieteikušies jau ap 600 abonentu. Tās saturs solā būt interesants, it sevišķi DV un trimdas sabiedriskās dzīves vērotājiem.

DV CV savā apkārtrakstā ziņo, ka līdz šim saņemts tikai viens mūzikas jaundarbs kokļu mūzikā. CV atgādina, ka darbi iesūtāmi līdz š.g. 31. martam N. Biseniekam, 18 Lyndhurst Grove, Chaddesden, Derby, DE2 6RY, England. CV tālāk ziņo, ka top brošūra „Daugavas Vanagi", tā būs gatava līdz DV 3. globālām dienām š.g. augustā. CV norāda, ka šogad DV CV apbalvojumi piešķiramī atsevišķā rakstveida sēdē.

Valde iepazinās ar piesūtīto DV Mēnešraksta budžeta projektu un līdzšinējo saimniecisko darbību, atrodot, ka mēnešraksta vadība strādājusi labi un ar nelielu atlikumu.

Valde piešķīra DV goda rakstu Filadelfijas DV apvienības biedram Voldemāram Bukam.

(Turpinājums 12. lp.)

Vīru koŗa Viesturs koncertā Toronto Lietuviešu namā bija ieradušies arī mūsu diriģenti un komponisti. Attēlā no kreisās trīs koŗu diriģents Arvīds Purvs, viņam blakus komponists Jānis Norvilis, kuŗu koris sumināja ar velti un ziediem. Priekšējā rindā DV vīru koŗa Kanadā diriģents Arnolds Saulīte ar dzīvesbiedri un komponists Imants Sakss ar dzīvesbiedri.
Foto: J. Liģers

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

No 27. līdz 29. februārim Sv. Jāņa baznīcā: „Šī māksla ir jauna". Rīko LNJAK.

28. februārī pl. 8 vak. DV Daugaviņas balle Igauņu namā. Spēlēs Runči.

28. febr. no pl. 12—9 vak. Mākslas izstāde un klasiskais koncerts pl. 6.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā. Ieeja: $3.00 un $2.00.

28. febr. pl. 9 vak. „Disko dancis" Latviešu namā. Ieeja: $3.50 un $3.00

29. febr. no pl. 1 — 6 vakarā Mākslas izstāde un pl. 2 pēcp. Popurija pēcpusdiena Sv. Jāņa baznīcā. Ieeja: $2.50 un $2.00.

28. febr. pl. 6.30 vak. Latviešu namā katoļu vien. dāmu komitejas Aizgaveņa sarīkojums ar prāv. B. Kokina priekšlasījumu — Gaišredzība vai okultisms. Jauniešu mūzikālie priekšnesumi. Bufete ar dažāda veida pankūkām.

29. februārī pl. 4 pēcp. DV namā Latvijas brīvības cīnītāju atceres sarīkojums.

4. martā pl. 2 Latviešu namā pensionāru apv. rīko plkv. Kalpaka piemiņas dienu. Referēs A. Rutule. Koncerts — Marta Ādama, sopráns un Ruta Āze, klavieres .Loterija un klāti galdi. Ieeja biedriem pret labprātīgiem ziedojumiem sākot ar 1 dol., nebiedriem 2 dol.

6. martā pl. 7.30 vak. Latviešu namā TLB drāmatiskās kopas drāmatizējums Čāpiņa dēla precības (no J. Janševska Dzimtenes) ar dziesmām un dejām. Saviesīgs vakars. Bufete ar padzērieniem un uzkodām. Visi aicināti.

7. martā pl. 4.30 pēcp. East Minster United Church, 310 Danforth Ave. (pie Chester pazemja) atskaņos Durufle Rekviēmu un citus darbus. Piedalās koŗi, Toronto Brass kvintets un Anita Rundāne — ērģeles.

7. martā filmas Pūt, vējiņi izrādes pl. 6.30 un 9.00 vakarā, Ontario Science Centre zālē, 770 Don Mills Road.

7. martā pl. 6 vak. Sv. Jāņa baznīcā Plkv. Oskara Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojums.

13. martā pl. 6.30 vak. Plkv. Kalpaka bataljona atceres balle Prince Hotel, 900 York Mills Rd. (pie Don Mills Rd.).

20. martā pl. 7.30 vak. DV Toronto vanadžu koŗa Zīle koncerts, 1573 Bloor St. W. Diriģents Arvīds Purvs. Saviesīgajā vakarā spēlēs Runči.

20. martā pl. 8 vak. Latviešu namā TLB inženieru un tehniķu kopas gadskārtējais „Saviesīgais vakars."

27. martā pl. 8. vak. DV namā Latv. karaŗa inval. apv. Kanadā saviesīgs vakars. Vakaru ar dziesmām kuplinās M. Pavasars. Spēlēs „Runči".

27. martā pl. 7 Sv. Jāņa draudzes dievnamā, 200 Balmoral Ave., tenora Ivara Gaides un ērģelnieces Anitas Rundānes garīgs koncerts par labu draudzes ērģeļu fondam.

28. martā pl. 3. pēcp. Bickford Park skolas auditorijā Toronto teātŗa izrāde Ernesta Aistara „Goda diena" Voldemāra Pukata režijā.

Dainas koris Toronto Sv. Andreja baznīcā Jāņa Norviļa jubilejas koncertā nodziedāja arī pirmatskaņojumu — Nākat, meitas, vakarēt. Solo dziedāja Vizma Maksiņa (3. rindā pirmā no kr.). Foto: J. Liģers

Kādēļ Florefā nozudis . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

rākiem mūsu vecās paaudzes tautiešiem iespējas dzīvot atiecīgās atpūtas mītnēs.

Kultūras nozares vadītājas M. A. Zariņas ziņojums galvenokārt apskatīja pag. gadā notikušos sarīkojumus Anglijā. Turpmākā darbībā galvenais ir 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku sagatavošana Londonā.

Labi sagatavotu un pārskatāmu ziņojumu par Latviešu māju Almelijā sniedza pārzinis J. Skujēvics. Latviešu māja tagad atzīta par vecās paaudzes mītni, tā saņem atbalstu no britu sociālās palīdzības departamenta. Britu iestādes 1974. un 1975. gadā deficita segšanai piemaksājušas 7130 märc. Pašlaik Almelijā dzīvo 50 personas.

Ilgākas pārrunas izraisīja demonstrāciju jautājums, kur uzsvēra, ka demonstrācijām jābūt iespējami labi noorganizētām un izziņotām.

Sesijas otro dienu ievadīja DV priekšnieka J. Frišvalda uzruna, kas ierosināja apsvērt domu par PBLA informācijas biļetena angļu valodā izdošanu, ar atsevišķo zemju pārstāvniecību atbalstu.

Tā kā šogad izbeidzas LNPL pilnvaru laiks, tad novembrī izdarāmas jaunas vēlēšanas. Vēlēšanu komisijā izraudzīja H. Ranku, V. Sniķeri, I. Pālīti un V. Griguli, ar tiesībām kooptēt vēl piekto komisijas locekli ārpus padomes locekļu skaita. Vēlēšanas notiks no 6. — 29. novembrim. Sesija pieņēma N. Bisenieka ierosinājumu paaugstināt nacionālā ziedojuma maksu no 1 uz 1,50 märc. gadā.

Par LAK EC sesiju pag. gada septembrī Stokholmā ziņoja J. Andrups. LAK EC prezidijā darbosies divi LNPL prezidija locekļi — J. Andrups, priekšsēža vietnieks un nacionālo uzdevumu daļas vadītājs un P. Reinhards, kas vada ārlietu daļu. Sesija uzdeva J. Andrupam ierosināt LAK EC statūtu pārstrādāšanas komisijai šādu formulējumu: PBLA valdē Eiropas latviešu pārstāvji ir Anglijas, Vācijas un Zviedrijas centrālo pārstāvību prezidija priekšsēži vai šo pārstāvību izvēlētas personas. LAK EC statūtos paredzama kārtība, ka latviešu politiskās partijas LAK EC pārstāvētas ar piedalīšanos savu zemju centrālo pārstāvību vēlēšanās." Vēl pārrunāja iespēju sasaukt LAK EC nākošo sesiju Londonā tūliņ pēc 3. DV globālajām dienām septembrī.

Ilgākas pārrunas izraisīja Latviešu dienu norise Toronto un uz tām sūtāmo pārstāvju jautājums. To uzdeva nokārtot LNPL prezidijam, atļaujot segt no LAK EC šim nolūkam atvēlētiem 404 dol. pusi — 202 dol. PBLA valdes sēde paredzēta Latviešu dienu laikā Toronto no 21. — 27. jūnijam.

J. Pētersons ziņoja, ka 31. janvārī Londonā uzturējies Dr. Bruno Kalniņš, kam bijušas sarunas arī britu ārlietu ministrijā. Viņa ieteikums — ziņot nekavējoties par visiem gadījumiem, kur konstatējama Helsinku lēmumu pārkāpšana no Pad. savienības puses, tieši savas mītnes zemes ārlietu ministrijai. Tas notiekot jau Zviedrijā.

Par 3. DV globālajām dienām Londonā ziņoja šo dienu rīcības komitejas priekšsēdis I. Pālītis. DV vanadžu priekšniece M. Ķeņģe aicināja LNPL locekļus piedalīties sanāksmēs un sniegt visu iespējamo atbalstu šī lielā sarīkojuma sekmīgai izkārtošanai.

Prezidija priekšsēdis A. Abakuks nodeva Latviešu mājas pārzinim J. Skujevicam Baltijas sieviešu Ziemsvētku tirdziņa latviešu daļas ziedojumu 250 märc., kas domāts atpūtas solu iekārtošanai vecajiem ļaudīm.

Sestdienas vakarā sesijas dalībnieki, organizāciju un baznīcas pārstāvji pavadīja pāris stundas DVF nama zālē, dalīties sesijas iespaidos un suminot sesijas ilggadējo locekli DVF valdes locekli un 3. DV globālo dienu rīcības komitejas priekšsēdi Imantu Pālīti viņa 60. gadu mijā. Gaviļnieku ar balvām sveica LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks, DV priekšnieks J. Frišvalds un DVF valdes priekšnieks L. Rumba. Zuikas vīru koŗa bij. dalībnieks I. Kažociņš apsveica I. Pālīti kā šī izcilā koŗa dziedātāju no pirmajām koŗa dienām Kurzemē.

A. L.

3. apr. Ilmāra Dzeņa un kompānijas koncerts-kabarē „Tai mazā krodziņā" Ukraiņu namā 297 College St. Sākums pl. 8 vakarā.

3. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā Baltiešu veterānu korpusa dibināšanas 10 gadu atcere un draudzības vakars.

3. — 7. aprīlim Toronto viesosies Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu koris.

11. aprīlī pl. 6vak. Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.

24. aprīlī pl. 8 vak. Bickford Park skolas auditorijā ALT Bostonas ansambļa 25 g. jubilejas iestudējums — Rūdolfa Blaumaņa No saldenās pudeles. Režisors Reinis Birzgalis.

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

6. maijā soprāns Irma Kurme, pie klavierēm Verena Stelpe-Dambrāne.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

— SV. KATRĪNAS

20. martā pl. 7 vak. 185 Bunting Rd. St. Chatarines, Folk Arts centrā pie Queen Elisabeth ceļa, deju kopa Jandāls rīko „Jandālvakaru'. Programmā Ņudžersijas jauniešu ansamblis Frikadeļu zupja, lietuviešu deju kopa Ņemunas, slovaku deju kopa Dunai, Jandāls un krustmātes — vanadžu kopa. Bez priekšnesumiem deja un atspirdzinājumi.

Niagara falls, Ont.

17. — 18. jūl. Jaunatnes un draudzības dienas Niagarā.

J. Akurātera atceres . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

rakstnieka darbam. Iznāk dzejoļu krājums Astras tām Sirds varā. Akurāters 1912./13. gadā apceļo Rietumeiropu. Tur iegūtie iespaidi un iepazīšanās ar franču dzeju atstāj neizdzēšamu ietekmi viņa darbos un ideoloģijā. Akurātera ilgu mērķis ir gara brīvība, naids pret varmācību. Viņa dzeja ietver sapņus, ilgas, sauli un brīvību. Pirmā pasaules kaŗa laikā, strēlnieku cīņas un Latvijas atbrīvošanas laiks dzejnieka izjūtās un sapņos atspoguļojās visas tauta pārdzīvojumi.

J. Akurāters pats bijis kaŗavīrs. Kā strēlnieks viņš cīnījies Tīreļa purvā, un šo cīņu atblāzma jūtama viņa balādēs. Latvijas jaunuzbūves laikā bijis Nacionālās padomes loceklis, mākslas departamenta direktors un no 1930.—1934. g. Latvijas radiofona direktors. Viņš kā pirmais laureāts rakstniecībā saņēmis augstāko atzinību — Tēvzemes balvu. Rakstniekam ir dzejoļu, stāstu un noveļu krājumi, pāris romānu un lielāks skaits lugu. Daudzi viņa raksti izkaisīti periodikā.

Akurātens mīl savu nemieru un reibumu, ko apliecina viņa grāmatu un stāstu virsraksti: Zvaigžņu nakts, Saules gredzens. Ugunīgie ziedi, Degošā sala, Saules valgos. Viens no Akurātera pēdējiem rakstiem bija Ugunis kalnos, to viņš rakstīja Jāņos, bet mēnesi vēlāk aizvēris acis uz mūžu. Prozā J. Akurātera otrs zīmīgākais darbs ir atmiņu un mīlestības stāsts Degošā sala, kurā uzburti krāšņi dabas tēlojumi, savīti ar vienreizēju spilgtumu, tēlota mīlestības pamošanās, gaviļainās jausmas un smeldze, gaidot uz sapņu un ieceru piepildīšanos. Degošā sala ir pilna mistiska reibuma, un to izjusti nolasīja Skaidrīte Darkēvica. Dr. P. Vasariņš atceres vakaru beidza ar vārdiem: „Gaismas, mīlestības zvaigžņāju un sapņu mirdzēšanas zīmē, lai atceramies un pieminam Jāni Akurāteru." V. S.

V. Plūdons arī turpmāk vadīs DV Toronto nodaļu

DV Toronto nodaļas gada sapulcē 22. februārī DV namā no 495 nodaļas biedriem piedalījās 79. Sapulci vadīja I. Zamlovskis un P. Ratnieks. Balsojot atsevišķi, nodaļas jaunajā valdē par priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo V. Plūdoni, par vietnieku Z. Akotu. Valdē ievēlēja: Ainu Selgu, V. Cini, Almu Reinbergu, Annu Briedi, N. Braslini, K. Markitantu, G. Krauju, P. Broku un A. Brumeli; kandidātos — I. Magons, O. Plācenis un A. Memenis. Revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos: A. Šternu, Rutu Rēvaldi un A. Lucu. Uz Kanadas DV delegātu sapulci par delegātiem izraudzīja piecus delegātus — V. Plūdoni, Annu Briedi, V. Cini, I. Zamlovski un A. Čivželi. Sapulce ilga piecas stundas.

O. K.

Mākslinieku vienības Latvis izstādē, kas šogad Sv. Jāņa baznīcas telpās notika no 20. līdz 22. februārim, piedalījās arī mākslinieki, kas nav šīs vienības biedri. Tādu bija seši. Attēlā redzami mākslinieki, kas bija ieradušies izstādes atklāšanas dienā. 1. rindā no kreisās sēž: Lūcija Bērziņa, Emma Dzeguze, Ņina Jurševska, Valija Mērniece, Ruta Vaive un Alfreds Brūveris; aizmugurē no kreisās stāv: Andris Hausmanis, Zigfrids Jurševskis, Ilgvars Šteins, Latvis priekšnieks Edgars Krūmiņš, Ādolfs Kerāns, Arnolds Nulītis, Kārlis Kronbergs, Ģirts Tiltiņš, Dainis Miezājs, Tālis Ķiķauka, Arvids Strucis, Imants Magons, Ilze Prikule un Visvaldis Reinholds.

Foto: J. Ligers

Ziedojumi no 5 līdz 1600 dolaru

Toronto latviešu baptistu draudzes gada sapulce sanāca 22. februārī pēc kārtējā dievkalpojuma. Draudze pagājušā gadā pieaugusi par 3 locekļiem, un gada beigās tai bija 114 locekļi.

Iznāk informācijas biļetens Idejas un Ideāli, kurā ievietotas arī svētrunas, meditācijas, lūgšanas un ziņas. Biļetena izdevumus sedz draudzes locekļu un labvēļu ziedojumi.

Draudze piedalās Pārdomu vakaru rīkošanā Latviešu namā katra mēneša pēdējā ceturtdienā. Ar referātiem piedalās arī mācītāji I. Gaide, J. Cālītis un Ā. Čops.

Draudzes locekļu ziedojumos aizvadītā gadā ienācis 15.490 dol., bet kopā ar labvēļu ziedojumiem un citiem mazākiem, pavisam 17.178,95 dol. Pieci draudzes locekļi nebija ziedojuši. Mazākais ziedojums bijis 5 dol., lielākais viena draudzes locekļa ziedojums — 1605 dol. Caurmērā katrs draudzes loceklis ziedojis 156 dol. gadā. Pārskatu bija sastādījusi kasiere Nelija Ābele.

Draudzes māsu pulciņā darbojas 25 locekles. Uz dzimteni nosūtīti sainīši, kopsummā par 2229 dol. Saiņus saņēmuši galvenokārt draudžu mācītāji un darbinieki. Māsu pulciņš 1324 dol. izdevis misijas darba atbalstam Bolivijā, Brazilijā un Indijā. Uz šīm zemēm nosūtīti arī 43 lietotu drēbju saiņi. Pulciņa priekšniece ir Nelija Ābele, sekretāre Elfrīda Nama un kasiere Milda Salna.

Draudzes koris dzied katru svētdienu dievkalpojumā, izņemot vasaras mēnešus. Koŗa diriģents ir Arvīds Purvs, koŗa priekšnieks Žanis Gertners. Svētdienas skolas bērni piedalās dievkalpojumā, bet sākoties spredikim, skolniekiem citās telpās notiek attiecīgās svētdienas bībeles lekcija, darbojoties skolotājiem Elfrīdai un Gunāram Minkam. Svētdienas skolas audzēkņi un vadītāji saziedojuši 150 dol. Brazīlijas Paranas jūrmalas misijas vajadzībām. Draudzi jau ilgus gadus apkopj mācītājs Rūdolfs Ekšteins.

Draudzes padomē 1976. gadam ievēlēja Leonu Namu, Valdi Skudru, Voldemaru Simanovski, Žani Gertneru, Jāni Ābeli un Ādolfu Preisu, bet revīzijas komisijā Ādolfu Sudmali, Hariju Jansonu un Arvīdu Lagzdiņu.

Draudzes pianistes ir Mudīte Ekšteine, Ilze Dekarlo, Velta Nama un Zenta Krastiņa.

—ns

Rosīga DV apvienība Milvokos

DV Milvoku apvienības gada sapulci, klātesot 38 biedriem, 25. janvārī DV namā atklāja apvienības priekšnieks V. Aparjods. Ar klusuma brīdi godināja pagājušā gadā mūžībā aizsauktos biedrus: LKOK plkv. A. Breņķi, E. Leimani, E. Upīti, R. Strautmani un A. Andersoni. Par sapulces vadītāju vienprātīgi ievēlēja R. Čaku, protokolētāju E. Šļaukstiņu, kas nolasīja arī pagājušā gada protokolu. Par valdes darbību ziņoja priekšnieks V. Aparjods. Uz 1975. g. 31. decembri apvienībā 235 biedri, no kuŗiem 78 vanadzes. Aizvadītā gadā notikušas 1 sapulce un 9 valdes sēdes. Izdoti 11 apkārtraksti 650 eksemplāros. Lielākā daļa izdevumu segti ar lasītāju ziedojumiem. Apkārtrakstu sagatavo E. Peniķis un R. Prūsis. Notikuši 19 sarīkojumi ar 2045 apmeklētājiem, no tiem 5 koncerti un 2 teātŗa izrādes.

Vanadžu kopā 78 vanadzes. Kopas priekšniece M. Cukura, valdē 8 locekles. Kopa noturējusi 1 sapulci un 11 valdes sēdes. Notikuši 7 sarīkojumi, no tiem 2 publiski. Pārējie bija domāti iekšējai sadzīvei un jaunatnes iesaistīšanai sabiedriskās rosmēs. Tautas sēru dienā nolikti ziedi uz latviešu dievnamu altāŗiem. Ziemsvētkos un nozīmīgās atceres dienās apmeklēti slimie, vientuļie un vecie tautieši. Svētku veltes nosūtītas latviešiem ASV bruņotajos spēkos. Piešķirtas 3 stipendijas jauniešiem, lai mācītos vasaras vidusskolā. Pie kopas darbojas vanadžu sekstets, kam pērngad bijis viens patstāvīgs koncerts. Sekstets dziedājis arī 10 citos sarīkojumos. Gadā notikuši 35 mēģinājumi. Pavadījis A. Zvērs.

Vīru koŗi 17 dziedātāji. Koŗim bijis 1 patstāvīgs koncerts, tas piedalījies vēl 2 citos sarīkojumos. Koŗus diriģē V. Aparjods; seksteta administrātore M. Valtere, vīru koŗa priekšnieks R. Prūsis. Šaušanas sporta kopu vada Ž. Butkus. Tajā piedalās 12 pieaugušie un 12 jaunieši. Kopa piedalījusies 4 sacīkstēs, izcīnot pirmo vietu meistarsacīkstēs, bet atsevišķi šāvēji ieguvuši redzamas vietas arī individuāli.

Tautas deju kopai Metieniņš bijuši 39 mēģinājumi; dejots 2 latviešu sarīkojumos, bet 15 reizes latviešu tautas dejas demonstrētas citu tautu piederīgajiem. P. Tocups pārzina kopas mūzikālo daļu un nodarbojas ar Internacionālo institūtu un Tautību svētku vadību. Par priekšnesumiem sarīkojumos rūpējas M. Valtere.

Apvienības aizgādībā darbojas Gaujas 11. skautu vienība A. Mundeciema vadībā. Sarīkotas 25 dažāda veida nodarbības. Vienība piedalījusies 2 nometnēs. Šogad vienība atskatīsies uz 25 darba gadiem. Tālavas gaidu vienībai M. Radziņas vadībā ar 6 vadītājām, 2 kandidātēm un 27 meitenēm nodarbības kopēji ar skautu vienību.

Sakarā ar Helsinku konferenci, valstsvīriem izsūtītas 300 vēstules. Aprūpei 1975. g. ziedojumos saņemts 2607,50 dolaru, kas pārsniedz iepriekšējo gadu devumus. Savāktie līdzekļi nodoti DV ASV valdei DV aprūpes vajadzībām. DV nams 217 reizes izmantots sarīkojumiem, sapulcēm un dievkalpojumiem. Bibliotēkā 1105 grāmatas, to pārzina V. Berģis.

Ar DV Centrālās valdes atzinības rakstu apbalvoti A. Tabaks, V. Jaunkalnietis un vanadžu sekstets. DV ASV valdes goda rakstu saņēmušas I. Beimane, L. Dūne un B. Šeniņa.

Apvienības līdzekļu apgrozījumu pārskatu sniedza kasieris J. Vilciņš, pie kam izdevumos jaunatnes izglītības un pašdarbības vajadzībām izdots 1625,21 dol. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza E. Čakāns. Valde, vanadzes un visas apvienības nozares un sekcijas darbojušās aktīvi. Sapulce visiem darbiniekiem izteica pateicību.

Sadalot 1975. g. līdzekļu atlikumu 1335 dol., sapulce atbalstīja valdes ieskatu par iestāšanos Latvijas brīvības fondā, šai vajadzībai paredzot 500 dol.. Latviešu fondam iemaksas papildināšanai atvēlēja 250 dol., bet Nacionālam fondam Zviedriūā 100 dol., Milvoku latviešu nama klavieŗu iegādei 100 dol., vienai akcijai 50 dol. Atlikumu — 335 dol., sakarā ar apvienības 25. gada svētkiem šai rudenī, piešķīra brošūras sagatavošanai.

Valdes sastādīto 1976. g. budžeta projektu — organiz. līdzekļos 7900 dol. un aprūpes līdzekļos 1825 dol. — sapulce pieņēma negrozītu.

Par apvienības priekšnieku 1976. g. ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo ilggadējo V. Aparjodu. Tāpat valdē izraudzīja līdzšinējos: E. Peniķi, V. Zālīti, J. Vilciņu, V. Vizuli, Ā. Peniķi, P. Rudzīti, I. Rudzīti un A. Tabaku. Arī revīzijas komisijā izraudzīja līdzšinējos: E. Čakānu, J. Grundsbergu un A. Kraukli. Valdes kandidātos E. Šļaukstiņš un R. Raits, rev. kom. kand. A. Mundeciems.

Darba gaitu nobeidzot, sapulces dalībniekus azaidā aicināja vanadžu priekšniece M. Cukura.

ep.

Amerikas latviešu apvienības 25 gadi

Amerikas latviešu apvienība 24. februārī atskatījās uz 25 darba gadiem. Dibināšanas kongresu savā laikā Vašingtonā atklāja Amerikas latviešu apvienības organizācijas komitejas priekšsēdis un Latvijas sūtnis Vašingtonā J. Feldmanis; tanī piedalījās 115 oficiāli delegāti, bez tam vēl viesi un klausītāji. Tikai nedaudzi no pirmā kongresa locekļiem vēl ir aktīvi sabiedriski darbinieki. Darbības pamatprincipi ir paplašinājušies, izveidojot jaunas jumta organizācijas un paplašinot biroju darbību.

Atklājot dibināšanas kongresu, sūtnis J. Feldmanis aicināja delegātus apzināties savu atbildību pret latviešu tautu. Vispārējās intereses liekamas augstāk par paša interesēm. Sūtnis J. Feldmanis norādīja, ka uzņēmies vadību apvienības dibināšanā, bet kad tā būšot nodibinājusies, viņš uzskatīšot savu uzdevumu par veiktu. Par kongresa vadītāju ievēlēja sūtni J. Feldmani. Statūtu projekts bija jau pieņemts 1950. gada 5. augustā Ņujorkā. Debates par dažādiem punktiem un to iztulkojumu ilga gandrīz divas stundas. Statūtus pieņēma ar 85 balsīm, 10 atturoties. Ar 93 balsīm nolēma, ka apvienības juridiskais sēdeklis būs Vašingtonā. Sūtni J. Feldmani ievēlēja par apvienības goda prezidentu. Par kandidātu apvienības centrālās valdes priekšsēža amatam H. Lielnors nomināja prof. P. Lejiņu jun. P. Lejiņš paskaidroja, ka esot ar mieru kandidēt, bet nevarot apsolīt darīt apvienībā technisko darbu. Apvienība nu bija nodibināta, bet bez līdzekļiem un bez algotiem darbiniekiem. Tās galvenais uzdevums bija rosināt ASV organizāciju darbu. Pēc Lejiņa runas kongresa vadītājs paziņoja, ka ienākuši 22 dolari ziedojumos. Līdz kongresa beigām bija saziedots jau 366 dolari.

Par pirmo ALA priekšsēdi ievēlēja prof. P. Lejiņu ar 111 balsīm, bet par priekšsēža vietnieku H. Lielnoru ar 62 balsīm; par vicepriekšsēžiem A. Bērziņu, Ev. Freivaldu, O.

(Turpinājums 20. lp.)

6. Latviešu Dziesmu svētki un Latviešu dienas Kanadā 1976. g.

IEEJAS KARŠU PASŪTINĀJUMS

Datums	Laiks	Sarīkojums		Skaits	Cena	Pazemin. cenas jaunieš. līdz 18 g. un kaŗa invalidiem	Kopā $
Svētd. 27. jūnijā	17.00	Dziesmu svētku atklāšana—koncerts	*	.....	$4.00	.....	.....
Pirmdien, 28. jūnijā	19.00	Sidnejas tautas deju kopu uzvedums — Saules josta		.....	$5.00	.....	.....
				.....	$4.00	..... $2.00	.....
Otrdien, 29. jūnijā	20.00	Teātŗa izrāde — J. Raiņa Rīgas Ragana		.....	$8.00	.....	.....
				.....	$7.00	..... $4.00	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
Trešdien, 30. jūnijā	20.00	Latviešu simfoniskās mūzikas koncerts		.....	$8.00	.....	.....
				.....	$7.00	.....	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
Ceturtdien, 1. jūlijā	10.00	Rakstnieku cēliens — Uz sliekšņa jauns līdumnieks parādās	*	.....	$4.00	.....	.....
				.....	$3.00	.....	.....
	12.00	Tautas deju sacensības	*	.....	$3.00	..... $2.00	.....
	15.00	Teātŗa izrāde — J. Raiņa Rīgas Ragana		.....	$8.00	.....	.....
				.....	$7.00	..... $4.00	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
	20.00	Latviešu kamermūzikas koncerts	*	.....	$7.00	.....	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
	20.00	Iepazīšanās balle	*	.....	$6.00	.....	.....
Piektd., 2. jūlijā	13.00	Jaundeju skate	*	.....	$4.00	..... $2.00	.....
	16.30	Jauno mākslinieku koncerts	*	.....	$5.00	.....	.....
				.....	$4.00	..... $2.00	.....
	20.00	Garīgs koncerts	*	.....	$7.00	..... $4.00	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
	21.00	Jauniešu balle		.....	$5.00	.....	.....
	22.00	Rakstnieku cēliens — Pastāvēs, kas pārvērtīsies	*	.....	$4.00	.....	.....
Sestdien, 3. jūlijā	12.00	Teātŗa izrāde — J. Raiņa Rīgas Ragana		.....	$8.00	.....	.....
				.....	$7.00	..... $4.00	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
	13.00	Populārās mūzikas koncerts	*	.....	$6.00	.....	.....
				.....	$4.00	.....	.....
	16.00	Tautas deju lieluzvedums		.....	$7.00	.....	.....
				.....	$6.00	..... $3.00	.....
				.....	$4.00	..... $2.00	.....
	20.00	Dziesmu svētku balle	*	.....	$8.00	.....	.....
Svētdien, 4. jūlijā	9.30	Rakstnieku cēliens — Dievs, daba, darbs	*	.....	$4.00	.....	.....
				.....	$3.00	.....	.....
	12.00	Skolnieku koncerts	*	.....	$3.00	..... $2.00	.....
	16.00	KORU KOPKONCERTS		.....	$8.00	.....	.....
				.....	$7.00	..... $4.00	.....
				.....	$5.00	..... $3.00	.....
				.....	$3.00	.....	.....
	20.00	Populārās mūzikas koncerts	*	.....	$6.00	Rezerv. galdiņi 10 p.	.....

* Ar zvaigznīti atzīmētajos sarīkojumos vietas nav numurētas. KOPĀ .....

Pārdotās ieejas kartes rīcības komiteja nemainīs un neņems atpakaļ.

Istabas par palētinātu likmi Four Seasons Sheraton viesnīca rezervēs tikai ar īpašu Dziesmu svētku pasūtinājuma kartīti.

☐ Lūdzu piesūtīt viesnīcas istabas rezervācijas kartīti.

Pielikumā čeks, Money order par $.....
(Izrakstāms „6th Latvian Song Festival in Canada")

Vārds, uzvārds: .....

Adrese .....

..... Datums .....

Pieteikums nosūtāms:

6th Latvian Song Festival
Post Office Box 417
Station "D"
Toronto, Ontario M6P 3J9
Canada

Toronto un apkaimē dzīvojošie ieejas kartes var iegādāties TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBĀ, Latviešu namā.

Delegātu . . .

(Pārnesums no 9. lp.)

Vanadžu priekšniece A. Utināne ziņoja, ka no daudzām vanadžu kopām ienākuši līdzekļi 12. g.s. latviešu sievietes tērpa pagatavošanai Gaŗezera mūzejam. Tērpa pagatavošanai jau iemksāti 1700 dol.

DV un citi tautieši, kuŗi vēlētos braukt uz Anglijā notiekošajām DV 3. globālajām dienām, var pieteikties pie vanadžu priekšnieces A. Utinānes, 509 Manchester Rd., Apt. D., Wheeling, Ill., 60090, tālr. (319) 459-0843. Izlidojums paredzēts ap 26. augustu. Tur arī saņemama tuvāka informācija par lidojuma izmaksu un citi norādījumi sakarā ar braucienu.

Kultūras nozares vadītājs V. Aparjods ziņoja, ka Ilinojas universitāte piesūtījusi paziņojumu par Baltijas valstu lugu izdošanu angļu valodā (6 lugas) ar nosaukumu „Konfrontācija ar tiranniju". Sarakstā minētas Mārtiņa Zīverta un Gunāra Priedes lugas. Par minēto izdevumu būtu informējamas amerikāņu un latviešu bibliotēkas. Grāmatas cena 15 dol., pasūtinot: Sauthern Illinois University Press, P. O. 3697, Carbondale, Ill, 62901.

Sakarā ar komponista Jāņa Norviļa 70 mūža gadiem, valde nolēma apsveikt jubilāru un balvu nosūtīt rīcības komitejai pasniegšanai jubilāram.

Kā jau agrāk ziņots. DV delegātu sapulce notiks Čikagā 24. un 25. aprīlī. Turpat notiks arī vanadžu salidojums un jaunatnes saiets, saistot to ar kādu interesantu referātu un piemērotām nodarbībām.

Finanču nozares vadītājs P. Rudzītis ziņoja, ka Ziemsvētku ziedojumu akcijā palīdzības darbam līdz šim jau saņemti 22.809,51 dol. Priekšgalā ar 2760 dol. Čikagas apvienība, 2623,50 dol. Klīvlandes apv., 2561 dol. Milvoku apv., 2050 dol. Ņujorkas apv. Ziedotāju atsaucība bijusi visai laba, dodot iespēju DV netraucēti turpināt palīdzības darbu. Ņujorkas apvienība pārdevusi vienu no saviem namiem un zemes valdei atmaksājusi saņemto aizdevumu.

Aprūpes nozares vadītājs E. Peniķis ierosināja piešķirt 5 palīdzības saiņus veciem un trūcīgiem tautiešiem, ko valde akceptēja.

Sekretārs J. Pogenbergs paskaidroja par veiktajiem priekšdarbiem 1977. g. DV kalendāra sagatavošanai. Valde, ievērojot dzīves dārdzības celšanos, nolēma kalendāra cenu nedaudz paaugstināt.

Apskatot vispārējo politisko stāvokli un mūsu lomu tajā, J. Utināns minēja, ka sagaidāma lielāka aktivitāte no mūsu centrālo organizāciju puses, lai ievērotu Helsinku konferences atzinumus. Tautas vietnieku namā gan vienprātīgi pieņemts lēmums par Baltijas valstu okupācijas neatzīšanu. Senātam iesniegta rezolūcija 319. Mums tomēr jāgriežas pie senātoriem, aicinot tos atbalstīt rezolūcijas pieņemšanu. Nepieciešama vēstuļu akcija uz vietām, tā apliecinot mūsu nostāju un mudinot ASV valstsvīrus rezolūciju pieņemt.

Valde sastādija delegātu sapulces darba gaitu un apskatīja jautājumus, kam sakars ar sapulces norisi. ep.

Mirusi dziedinātāja Katrīne Kūlmane

Pēc sirds operācijas, komplikācijām Tulsā, Oklahomā, 20. februārī 65 g. vecumā mirusi viena no ASV plaši pazīstamajām evaņģelistēm un reliģiskām dziedinātājām Katrīne Kūlmane. Viņa atstājusi savu vecāku mājas 14 gadu vecumā, lai kļūtu par sludinātāju. Pagājušā gada decembrī Katrīne Kūlmane pārdzīvoja smagu sirds operāciju, bet pēc tās nekad pilnīgi vairs neatveseļojās. Slimnīcā Kūlmane uzturējusies ar pieņemtu vārdu, un tikai evaņģelistam Oralam Robertam bijis atļauts viņu apmeklēt. Kūlmane sludināja milzīgi lielos dziedināšanas dievkalpojumos ASV, no krasta līdz krastam un dažās pilsētās arī Kanadā. Viņas īpašie raidījumi bija skatāmi televīzijā. Simtiem slimu un kroplu cilvēku stundām ilgi gaidīja uz dievkalpojumiem, kuros Kūlmane veltīja savas lūgšanas, pa lielākai daļai fizisko ciešanu dziedināšanai. Vēl nesen Toronto rakstniece Irma Grebzde referēja par savu brīnišķīgo dziedināšanu vienā no 14 apmeklētiem Kūlmane dievkalpojumiem. I. Grebzde par reliģisko dziedināšanu referējusi jau septiņas reizes ASV un Kanadā. **(ls)**

„Speciāli uzdevumi"

Taukumiene atskrēja pie Liesumienes tik satraukta, ka tikko vairs varēja „Hallo!" izteikt. Viņa brīnījās, ka jau agrāk nebija uzzinājusi lielo notikumu Liesumu mājā, tepat tikai laba vāveres lēciena attālumā.

Mazliet nomierinājusies, tā aplaida istabai apkārt savas vērīgās acis — nav . . . Asās ausis arī virtuvē nekā aizdomīga nesaklausīja. Nav!

„Kā nav?" Liesumiene brīnījās.

„Tālās viešņas nav, nekur to nemana," Taukumienes balsī varēja saklausīt vilšanos.

„Ir jau ieradusies, vakar tikko pārvedām no lidlauka. Vīrs jaunajā mašīnā izveda parādīt pilsētu," Liesumiene varēja pavēstīt priecīgo ziņu.

„Ak, tad nu beidzot izlaida gan tālajos ciemos no Rīgas?" Taukumiene atplauka ziņkārē.

„Cik ilgi pie jums viesosies?"

„Nebūs jau ilgi — vīzu piešķīra tikai trim mēnešiem. Īss laiciņš pēc vairāk nekā trīsdesmit gadu ilgas neredzēšanās," Liesumiene žēlojās.

Noskumusi bija arī Taukumiene: „Tad jau mūsu lielos dziesmu svētkus šovasar neredzēs . . . Vai tad tikai tā vienkārši ciemos atbrauca?"

„Nē, speciāliem uzdevumiem!" Liesumienei iesitās sarkanums vaigos. „Redzi, tur kaktā gul vesela kaudze instrukciju" . . .

Taukumaine uzmeta biklu skatu veco laikrakstu kaudzei, kas bija novietota izmešanai un arī nosarka.

„Kā tad šiem nu tur tagad klājas?" viņa pēc brīža mēģināja neganto kļūdu izlabot, apķērusies, ka muļķīgi izrunājusies. Bet vai nu izlietu ūdeni sasmelsi; apgāztu podu vēl kaut kā var piecelt.

Liesumiene kaimiņienes izrunāšanos bija jau aizmirsusi: „Kā tur nu var klāties, vai tad mēs to nezinām," viņa vienaldzīgi teica. „Ieradās klusa un nerunīga, sevišķi svešu cilvēku klātienē, tāpat kā tie, kas no šejienes ieradušies tur, ja pats nav kāds zinātnieks un pētnieks, dzejnieks vai kas cits. Uzmanīga jau bija bez gala," Liesumiene stāstīja. „Kad vīrs teica, ka jāapliek drošības josta, šī gribēja no mašīnas vai lēkt ārā. Vai kā apcietināto vedīšot un piesiešot, lai neizbēgot? Uzticējās tikai tad, kad paši piesprādzējāmies pie auto sēdekļa. Māsiņa pavisam pārvērtusies," Liesumiene nopūtās.

„Kas tur ko brīnīties, ja trīsdesmit gados cilvēks pārvēršas. Daži šejienieši, kas apmeklējuši Rīgu, pārvērtušies jau pāris nedēļās," Taukumiene zināja stāstīt.

„Tā neteiksim vis — tikai divas puses dod veselo," Liesumiene atminējās savus skolas gadus, kad sāka mācīties daļu skaitļus.

„Bet ja veselu pareizina uz pusi, atkal paliek tikai puse," Taukumiene gribēja parādīt, ka arī prot daļu reizināšanu, jo nekad savā dzīvē nebija radusi padoties.

Kad no pilsētas apskates ar tālo viešņu atgriezās Liesums un uzlika galdā atvesto Rīgas balzamu, arī tad vēl sarunas nekādi neveicās. „Kad kādreiz mūs apciemosit, tad jau visu redzēsit paši savām acīm," viešņa uz visiem jautājumiem izvairīgi atbildēja un visu laiku neuzticīgi pētīja Taukumieni, kas pēc balzama nogaršošanas bija kļuvusi vēl runīgāka.

Kad Taukumiene bija aizgājusi, viešņa paklusi teica: „Man šī sieviete likās ļoti aizdomīga. Laikam jau bez saviem speciāliem uzdevumiem nenāca . . . Tādu taujāšanu!"

„To pašu jau mūsu kaimiņiene domāja par tevi," Liesumiene jautri iesaucās un norādīja uz veco avīžu kaudzi istabas kaktā: „Tur jau gul tev līdzdotās instrukcijas."

Tad nu arī Liesums piesarka. Viņš uzsita tik stipri ar dūri pa galdu, ka pat Rīgas balzama pudele palecās gaisā.

Sarunu aiz durvīm noklausījies —

Jukums Jekums

Metallietuvē
steidzīgi
vajadzīgi strādnieki

K. P. BRONZE LTD.
23 Harlech Court,
Thornhill.
Tālr. 881-1563

Pēc gara darbīga mūža Dieva mierā aizsaukts mūsu mīļais

Pēteris Graudiņš

dzimis 1892. gada 8. septembrī,
miris 1975. gada 6. novembrī Toronto, Kanadā.

Klusē meži, klusē lauks,
Klusē tumšie sili,
Tālu mana dzimtene,
Meži, meži zilie.

Sērās viņu piemin

sieva, dēls un vedekla, meitas,
znoti, mazbērni, radi Amerikā, Vācijā un Latvijā.

Mūsu ilggadējais karaspēka dienesta līdzgaitnieks LKOK virsleitnants

Jūlijs Auseklis

dzimis 1900. g. 19. oktobrī,
miris 1976. g. 10. februārī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs:

bijušie 4. Valmieras kājnieku pulka kadra karavīri

Ak teci jel, saulīt', uz dzimteni steidz
Un viņai no manis daudz sveicienus nes,
Un noskūpsti dzimtenes āres tu,
Kur dzimu, kur bērnību pavadīju.

Mūžībā aizgājis mūsu nodaļas biedrs
LKOK Vltn.

Jūlijs Auseklis

dzimis 1900. gada 19. oktobrī Latvijā,
miris 1976. gada 11. februārī Toronto.

Sērās

DV Toronto nodaļas saime

LKOK

vltn. Jūlijs Auseklis

dzimis 1900. gada 19. oktobrī Bērzaunes pagastā,
miris 1976. gada 10. februārī Toronto.

Per aspera ad astra.

Latviešu virsnieku apvienība Kanadā

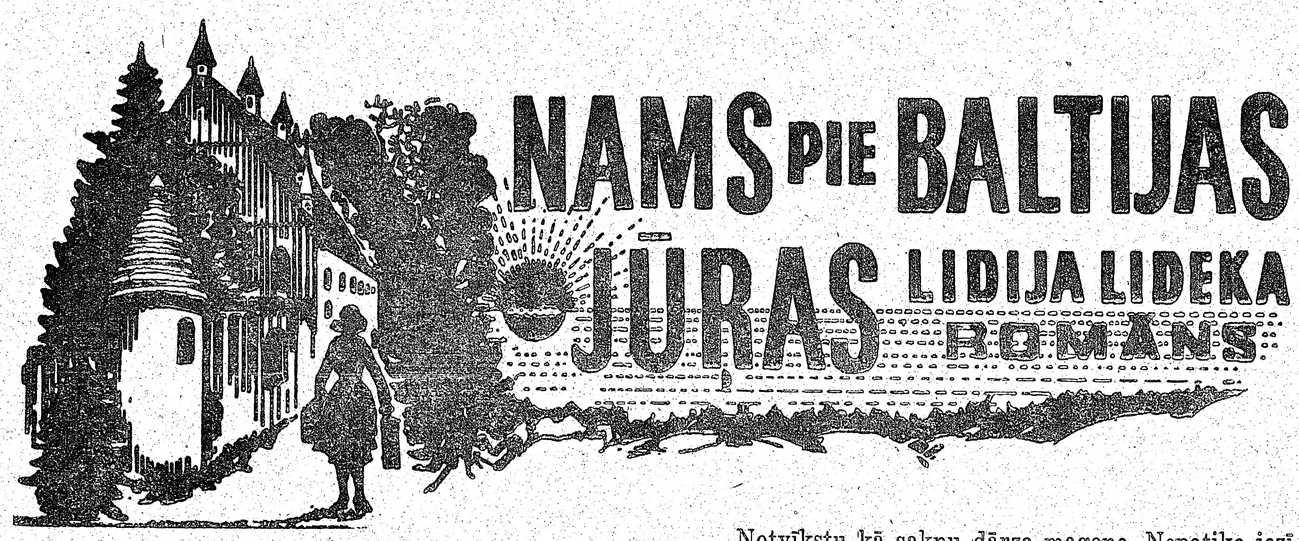

NAMS PIE BALTIJAS JŪRAS

ROMĀNS

LIDIJA LIDEKA

(22. turpinājums)

Kad esmu tikusi pie liekas „dāmas'', paceļu pārsteigtas, izbrīnā vērsušās acis.. Seržanta Alka cieti iezīmētajā zemgaļu virsaiša sejā viešas smaids. Kā balts, maigs marta vējos raisījies pūpola zars tas slīd pār manu seju... un es mulstu, mulstu... kā toreiz trepēs, kad tinkšķēdami smēja stikli.

„Paklau! Vai tā bija spēle uz godīgiem nolīgumiem? Ar noteikumiem vai bez noteikumiem?" ķircinās v.v. Bušs.

Sienas pulkstenis rāda jau desmito stundu, kad atmanu — laiks iet.

„Ir vēls," saku un ceļos.

Seržants Alks veikli atbīda krēslu un ceļas reizē ar mani. V.v. Bušs paliek. Tāpat čala telpā.

„Vai jūs pastaigāties arī ejat?" kāpjot trepes, seržants Alks jautā.

„Nē!'' it kā pret savu gribu saku un sevī jūtos atkal maza, nieciga. Kādēļ melot viņam, kuŗa tēls mani pavada sapņos un nomodā? — Kuŗa vārdu čukst lūpas katru vienatnes brīdi?

Pēc mana „nē" mūsu starpā „iestrēgst" klusums. Tikai pēc brīža viņa vārdi ne jautā, ne lūdz, bet īsi prasa:

„Uzrakstait man savu nākošo adresi!"

„Es nezinu, kur mēs ar māti paliksim pēc tēva atvaļinājuma izbeigšanās."

„Kad dabūsit zināt, tad uzrakstait!" viņš cieti rūnā un nopietnu, gandrīz drūmu skatu veŗas manī.

Apsolu — mulsi un klusi.

— . —

Vēl ilgi stāvu naksnīgajās, blāvi zilajās verandas stikla duŗvīs. —

Abas plaukstas cieši piekļautas vēsajam stiklam. Es nevairos sala stinguma, asuma, bet ļauju tam iezīsties ikkatrā miesas audā, ikkatrā kūsājošā asins lāsē.

Tad lēni atņemu plaukstas no stikla un slidinu pār savu satvīkušo seju. — Sīka, bet skaudra skabarga dzeļ! — Vai esmu auša? Vai muļķa pusaudze, kas gandrīz vienmēr pasaka pretējo kā domā? Ko nozīmē zaudēt — vēl īsti neapjēdzu. Iznīcības dziļākā būtība man tāla, sveša...

Ir kaŗš! — Laiks, kad ikkatra minūte ir Lielā Radītāja velte. —

Katru dienu, katru stundu var krist kāda lode. Varbūt kāda netieša, nomaldījusies lode — bet man ir tikai sešpadsmitā ziema un jauna, zvanam līdzīga, laimīga sirds. Sirds, kuŗā zied mīlestība — zied sapņi kā baltas, baltas, tikko atvērušās sniega rozes...

— . —

„Vai tad tu katru vakaru skriesi lejā?'' māte aiztur mani vārdiem.

Negribīga atņemu roku no durvju kliņķa. Atgriezusies jautāju:

„Tev kas pretī, ja eju?"

„Kā to ņem. — Es domāju, būtu labāk, ja tu pastrādātu kādu rokdarbu. Meitenei neklājas kavēt kaŗavīriem laiku ar šachu un kārtīm."

Notvīkstu kā sakņu dārza magone. Nepatika iezīžas manos vaibstos. Nevērīgi nometu grāmatu uz galda un īsi prasu:

„Kādu rokdarbu tu domā, māt?"

„Tavas tautiskās blūzes roku izvilkuma darbu. Es šodien pārkravāju somas un uzdūros uz tava tautas tērpa. Ziemas svētki tuvojas. Kā greznosies, ja neizstrādāsi?''

„Vai lai sāku jau šovakar, māt?"

„Protams! Laiks nestāv uz vietas," un, piegājusi skapim, māte izņem vīstokli, no kuŗa izritina Latvijas linu audumu.

Labu brīdi skatos uz balināto audeklu mātes klēpī, kas nenoliedzami prasīs stundas un stundas manu roku darbu. Šaubos — es nevēlos to veikt. Kaut kas manī dumpojas. — Skurbs nemiers aicina pamest rokdarbu kaktā un traukties lejā ar „ieganstа" grāmatām. —

Bet māte redz man cauri. Itin labi arī bez acenēm. Laikam visām mātēm Dievs devis redzīgas acis un dzirdīgas ausis.

„Vai tevi lejā kāds gaida?''viņa ieprasās.

„Nē! Neviens!" strauji purinu galvu. Tik strauji, ka mani linu mati pajūk pār pleciem un dažas šķipsnas sakrīt sejā.

„Nu, tad tik pie darba!"

— . —

Trešdienas rītā pie brokastu galda v.v. Bušs stāsta v.v. Grimbam:

„ No šacha spēles pāris dienas nekas neiznāks, jo seržants Alks šorīt aizbrauca uz Bērentu komandējumā."

Divas dienas! Divas bezgala gaŗas dienas — es neredzēšu viņu!

Un skumjas ir klāt! Tām nav ne veida, ne skaņas, nedz krāsas, bet sirds tās jūt. Kaut maza un sīka, — tā sāp... Tā smeldz jau no paša rīta. No agra rīta. Un zeltainā Prūsijas piejūŗas saule kļūst nespodra, auksta.

Lēni sūcu karsto „Erzatz'' kafiju. Klāt piekožu maizes riku, apziestu ar dzeltensārtu pīlādžu marmelādi. Kumoss spiežas kaklā — sauss, bezgaršīgs.

„Kāpēc vakar vakarā nenonācāt lejā? Mēs jūs gaidījām!" manā smeldzē iekrīt v.v. Buša jautājums.

„Mamma kļūst aizdomīga!" lipīgi iesmejas Grimba.

Vecāki ir pabrokastojuši astoņos, bet es, kā parasti, esmu vēlīna un viena — un Grimba neskopojas vārdiem. — Tas nekas, ja es sarkstu un noduŗu acis. Tas Grimbu tikai vēl vairāk uzjautrina, un telpā caur rūti krītošie saules stari notrīc no viņa smiekliem. — Ha! Ha! Ha! —

Viņa mute ir plata, un kad Grimba to atveŗ — kļūst milzīga. —

„Jūs palikāt man atbildi parādā!?" atgādina Bušs.

Bet es paceļu uz viņu smagus acu plakstus, kuŗos ieriesusies asaru lāse. Viena pati asara, bet pietiek vienas, lai mani nodotu.

Smoku dusmās. Nedrīkstu teikt, ko gribētu. Nedrīkstu pārkāpt labās audzināšanas likumus. Vislabprātāk es savas atlikušās kafijas paliekas salietu v.v. Grimbas lipīgajā sejā un aizskrietu — bet es nedrīkstu. — — —

Man ir jātēlo smalki audzināta meitene — bikli jānoduŗ acis, jāsarkst, jāstostās. Un es salīdzinu sevi ar nedzīvu lelli, kas atveŗ, aizveŗ acis un saka — Mamma! —

(Turpinājums sekos)

GRAND RAPIDI

● Draudzīgā aicinājuma sarīkojums 1. februārī Latviešu biedrības namā bija pulcinājis ap 50 apmeklētāju. Sarīkojumu atklāja biedrības dāmu komitejas priekšniece Aina Tālberga. Par Draudzīgā aicinājuma tapšanu stāstīja E. Brūna, pēc kam varēja iebaudīt dāmu komitejas gatavotās pusdienas. Sarīkojuma programmas otro daļu vadija J. Rumberga sen. B. Maine stāstīja par Kr. Valdemāru. Bija ieradies arī Dr. V. Muižnieks, kas informēja par iecerētās latviešu vidusskolas organizēšanas priekšdarbiem. Skolas vajadzībām aploksnes pasniedza Latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis T. Zeltiņš un pensionāru biedrības pārstāvis V. Briedis. 17 personas parakstījās kā latviešu vidusskolas individuāli atbalstītāji. Sarīkojumu kuplināja Andris Zušmanis (trompete), Ēriks un Valdis Zušmaņi (klavieres).

● Latviešu sporta kopas vadītājs Andris Runka ziņo, ka volejbola sacensības apgabala mērogā notiks Grand Rapidu Union vidusskolā 13. martā. Treniņi volejbolā katru otrdienu no pl. 7 vak. Junior kolledžas telpās viņa vadībā, bet basketbola treniņus pārzinās Uldis Feikers ar kādu amerikāni, šīs nozares speciālistu.

● Uz 65 mūža gadiem 3. februārī atskatījās Tūjas pag. dzimušais Arvīds Zirnis. Beidzis Limbāžu vidusskolu, sācis studijas Latvijas universitātes inženieŗu fakultātē. Strādājis pasta un telegrafa departamentā. Vācijā dzīvojis Manheimas un Eslingenas nometnēs. Pēc izceļošanas 1950. gadā apmeties Virdžīnijā, bet pēc gada pārcēlies uz Grand Rapidiem, kur auto daļu fabrikā nostrādājis jau 25 gadus, pēdējā laikā būdams nodaļas vadītājs. Darbojas Vienības draudzē un Latviešu biedrībā.

● DV sarīkojumā 7. februārī Latviešu biedrības namā viesojās Čikagas Piecīši — „Ar rūngām un bungām pret utubungām", kas visumā atbilda arī dziesmu tekstiem. Apmeklētāju bija apm. 130. Pēc tam notika gadskārtējais karnevāls — Nakts Tobago salā. 17 viesi bija ieradušies maskās. Labākās no tām godalgoja: Noru Kalēju, Jāni Daukšu un Jāni Jansonu. Par viesu pacienāšanu rūpējās vanadzes M. Bārdiņas vadībā. Deju mūziku spējēja „Mēs trīs un viņa".

● Latv. korporāciju kopai Grand Rapidos mainījusies vadība seniors Augusts Rēdlichs (Lettgallia), viceseniors Jānis Sproģis (Talavija) un sekretārs Jūlijs Celmiņš (Latvia).

● Uz 75 mūža gadiem 7. februārī atskatījās bij. kaŗavīrs un sabiedrisks darbinieks Kārlis Valduss, dzimis Raunas pagastā. Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā iedalīts Valmieras kājnieku pulkā, kas toreiz atradies Rūjienas rajonā. Vēlāk ieskaitīts 7. Siguldas kājn. pulka sastāvā. Piedalījies Kurzemes cīņās pret Bermontu, bet vēlāk atkal 4. Valmieras kājn. pulkā cīnījies pret lieliniekiem Latgales frontē. Pēc atvaļināšanas no dienesta saimniekojis Drabešu muižas valsts saimniecībā. Darbojies aizsargu organizācijā, spēlējis teātri, dziedājis korī. Jubilārs šīs rosmes nav aizmirsis arī svešumā. Darbojas draudzē par pērminderi, Bēŗu fonda pārvaldē un pensionāru giedrībā. 2. Pasaules kaŗā cīnījies austrumu frontē.

● 80 mūža gadu slieksni 12. februārī pārkāpa Aloizs Uzuliņš, dzimis 1896. g. Rugāju pagastā. Cīnījies 1. Pasaules kaŗā krievu armijā. No Sibirijas 1918. g. atgriezies dzimtenē un brīvprātīgi iestājies Latgales partizānu pulkā. Vēlāk pārskaitīts 4. Valmieras kājn. pulkā, bet 1922. g. no kaŗa dienesta atvaļināts, kad uzsācis kopt piešķirto jaunsaimniecību Rugāju pagastā. Pēc ieceļošanas ASV dzīvojis Indianā, vēlāk pārcēlies uz Grand Rapidiem.

● Grand Rapidu latvieši 14. martā gaida tālu ciemiņu — rakstnieku Gunāru Janovski no Anglijas. Viņš šeit viesosies ar savu darbu lasījumiem. V. Z.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Savai baznīcai un tautai

Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā jaunās pārvaldes vēlēšanas beigsies šī gada 6. martā, ziņo vēlēšanu komisijas priekšsēdis Teodors Pētersons. Viņš paskaidro, ka 6. martā pl. 4 pēcp. Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcas zālē notiks vēlēšanu komisijas sēde, kurā atvērs un pārbaudīs iesūtītās vēlēšanu zīmes un konstatēs jaunās pārvaldes sastāvu: garīgos un laicīgos locekļus un revīzijas komisiju. Šajā sēdē kandidāti un arī katrs draudžu loceklis var piedalīties kā novērotāji. Vēlēšanu komisijai ir saraksts ar 209 balstiesīgiem locekļiem.

Latviešu ev. lut. draudžu apvienības Amerikā ģenerālkonferencē Gaŗezerā pagājušā gada 22. augustā pieņēma LELDAA satversmes grozījumus, pārveidojot to par Latviešu evaņģeliski - luterisko baznīcu Amerikā — LELBA. Balsošanas brīdī klāt bija 76 delegāti, no kuŗiem atklāti balsojot — 54 balsoja „par", 8 — „pret" un 14 atturējās. Archibīskaps A. Lūsis šos grozījumus apstiprināja. Ar to Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā bija nodibināta. Ģenerālkonference pilnvaroja Ņujorkas un Elizabetes-Nuarkas draudzes sastādīt vēlēšanu komisiju un izdarīt vēlēšanas LELBA amatpersonām. Komisija konstruējās šādi: pr-js T. Pētersons, pr-ja v. māc. T. Vēdzele, sekr. E. Krūmiņš, locekļi — māc. O. Gulbis un I. A. Vijums. Vēlēšanas bija jāizdara līdz š. g. 1. janvārim, bet Kanadas pasta streika dēļ tās bija jāpagarina. Komisija cer vēlēšanas pabeigt līdz š. g. martam.

Ar pārmaiņām nav domāts par kādas jaunas kārtības radīšanu, bet gan jautājuma noskaidrošana par to, kas mēs bijām un kas mēs gribam būt. Līdz šim mēs bijām Latviešu ev. lut. draudžu apvienība, bet ne Latviešu baznīca Amerikā. Tāpēc šī kontinenta baznīcu reģistros nebija mūsu baznīcas un mūsu mācītāju vārdi. Mūsu archibīskapam un LELDAA priekšniekam nereti bija jāklausās Luterāņu pasaules federācijas (LWF) un Pasaules baznīcu padomes (WCC) vadītāju netieši aizrādījumi, ka viņi operē ar draudzēm, kas pieder citām baznīcām. Starptautiskā plāksnē nereti baznīcai ir lielākas iespējas cīnīties par mūsu tautas atbrīvošanu kā diplomātiem. Bija jāmeklē jaunas formas un līdzekļi, kā vislabāk varētu kalpot savai baznīcai un tautai, ne tikai šodien, bet arī nākotnē. Bija vajadzīga sava juridiski organizēta un legālizēta baznīca Amerikā, kas apvienotu visas latviešu draudzes un mācītājus, apliecinot savas organiskās saites ar Latvijas ev. lut. baznīcu eksilā un ar tās archibīskapu. Anglijā jau ilgi pastāv un sekmīgi darbojas legālizēta Latvijas ev. lut. baznīca. Savukārt Zviedrijā un Vācijā pastāv Latvijas ev. lut. baznīcas pārvaldes. LELBA augstāk minētās iespējas mums tagad paveŗ. Līdz ar to nokārtosies arī draudžu īpašumu jautājumi.

Ar LELBA nodibināšanos tās sastāvā automatiski paliek visas LELDAA draudzes, kā neatkarīgās, tā sinodālās un mācītāji — kā LELDAA darba tiešai turpinātājai. LELBA satversme neuzliek sinodālo draudžu līdzdarbībai nekādus ierobežojumus, un tās bauda joprojām visas tās pašas tiesības, kādas tām bija LELDAA. Visas trīs amerikāņu sinodes: LCA — prezidents R. Maršals, ALC — D. Preuss un Mizuri — Dž. Preuss neceļ iebildumus pret Amerikas latviešu draudžu ciešāku apvienošanos LELBĀ. Draudzes var izstāties kā no LELBAS, tā amerikāņu sinodēm, ievērojot spēkā esošos noteikumus.

„Bet es neticu, ka mūsu draudzēs atradīsies latvieši, kuŗu lojālitāte amerikāņu baznīcām būs lielāka nekā uzticība mūsu latviešu baznīcai, kas mums ir daļa no garīgās Latvijas svešumā. Pirmos ieceļošanas gados mēs saņēmām cildinātu palīdzību no vietējām baznīcām. Tā veidojās mūsu attieksmes, kas ciešāku tuvību gan nekad nav ieguvušas. Tagad mēs varam celt un veidot paši savu baznīcu. Priekšrocības, gods Dievam, mums ir dotas" — saka archibīskaps A. Lūsis savos paskaidrojumos par LELBA nodibināšanu.

Ja mūsu spēkos nav pašlaik atjaunot savu valsti, tad neviens mums neliedz juridiski nostiprināt savu baznīcu šai kontinentā.

Mag. jur. Teodors Pētersons,
LELBA pārvaldes vēlēšanu komisijas priekšsēdis

Lacuania filistrs - dibinātājs

Vladislavs Silandžs

Dzimis 1902. gada 1. jūlijā

Miris 1975. gada 17. decembrī

Apglabāts Sv. Miķeļa kapos Rīgā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Lacuania konvents

Mūsu nodaļas biedrs

Nikolajs Ozoliņš (sen.)

dzimis 1905. gada 4. augustā,

miris 1976. gada 7. februārī Hamiltonā

Par viņu skumst

DV Hamiltonas nodaļas vanagi un vanadzes

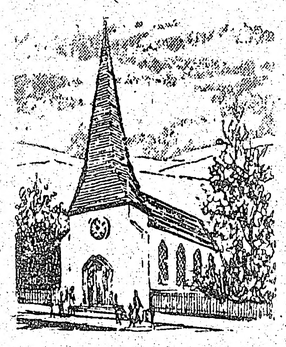

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

29. februārī pl. 11 no rīta dievkalpojums. Dziedās draudzes koris, diriģenta J. Baruša vadībā.

7. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Vijoles solo spēlēs Andris Zariņš.

7. martā pl. 6 vak. plkv. O. Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Viesojas latviešu baptistu draudzes koris, diriģents A. Purvs.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Cops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

Sākot ar 28. oktobri, katru otrdienas vakaru pl. 7 — iesvētes stunda.

29. februārī pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu kom. rīkotais bazārs.

7. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Lūdzu ievērot laiku.

10. martā (trešdienā) pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā: Lielā lūdzamā diena. Prof. E. Grīslis no ASV. Dievgalds.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

17. martā pl. 7.30 vak. (trešdienā) Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 2. dievkalpojums. Māc. I. Gaide.

21. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. Ā. Cops.

24. martā (trešdienā) pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 3. dievkalpojums. Māc. A. Briedis.

28. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

31. martā (trešdienā) pl. 7,30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 4. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis. Dievgalds.

4. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

DIEVKALPOJUMI ANGĻU VALODĀ:

7. martā (dievgalds) un 4. aprīlī, pl. 1 pēcp.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. februārī pl. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

29. februārī: Laulātie pāri bībelē — Priskilla un Akvila.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

29. februārī pl. 6 vak. dāmu komitejas sarīkojums Kristus draudzes baznīcas telpās Almas Skudras-Kārkliņas vadībā, ar draudzes koŗa un solista A. Cera piedalīšanos. Kafijas galds un uzjautrinājumi. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

7. martā pl. 11 no rīta atbrīvošanas cīņu piemiņas dievkalpojums. Vadīs māc. E. Ķergīs. Dziedās draudzes koris diriģentes Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Piedalīsies gaidas un skauti un Hamiltonas organizācijas ar saviem karogiem.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

7. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. I. Gaide no Toronto.

21. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis no Toronto.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 20. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

107.7 um TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● Uz 75 mūža gadiem 5. februārī atskatījās Zelma Vēliņa, dzimusi Vecpiebalgā, beigusi turienes draudzes skolu un Rīgas pilsētas 3. ģimnaziju. Precējusies ar Latvijas armijas virsnieku, vēlāko pulkv. Rūdolfu Vēliņu. Liepājā darbojusies Virsnieku apv. dāmu komitejā, bet bēgļu gados Vācijā rūpējusies par latviešu kara gūstekņiem un slimiem. Grand Rapidos viņa savā laikā bija Vienības draudzes dāmu komitejas priekšniece un DV apvienības vanadžu priekšniece, vēl arvien turpinot darboties šajās organizācijās.

● Iepērkoties 7. februārī Krogera veikalā, pēkšņi salimis un miris 1901. g. 26. februārī dzimušais Miķelis Ostelis. Viņš bija dzimis Grobiņā, Latvijas neatkarības sākumā bijis virsseržants 1. Liepājas k. pulkā. Cīnījies 2. pasaules karā. Vācijā dzīvojis Rendsburgas nometnē, uz ASV izceļojis 1950. gadā. Grand Rapidos strādājis auto daļu fabrikā. Nelaiķi pēdējā gaitā izvadīja māc. Kr. Hermanis. Atvadvārdus teica Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks J. Siliņš, bet no Latviešu biedrības H. Ķerpe. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri, divas māsas un brāli okupētajā dzimtenē, meitu un divus mazdēlus.

● Vienības draudzes bēru fonda sapulci 1. februārī atklāja A. Rupmejs, protokolēja H. Ritums. No 89 fonda dalībniekiem piedalījās 19. Ziņojumus sniedza A. Unglenieks. Pag. gadā nav bijis neviens miršanas gadījums. No gadskārtējām iemaksām un procentiem kapitāls pieaudzis par 752,92 dol. kasē un noguldījumos 6323,15 dol. Iemaksas par katru miršanas gadījumu palielināja no 4 uz 5 dol., paaugstinot arī izmaksu no 400 uz 500 dol.

● Latviešu pensionāru biedrības valde konstruējusies šādi: priekšnieks Jānis Sulainis (ievēlēts sapulcē), vietnieks un sekretārs Eduards Avots, kasieris un grāmatvedis Alfons Einiks, sab. kultūrālās nozares vadītāja Elvīra Brūna, saimn. vadītāja Lūcija Ungleniece, biedrzinis un sekretāra palīgs Mārtiņš Brants, kasiera palīgs un mantzinis Pēteris Putāns.

● Bijušais Latvijas saeimas deputāts un kādreizējais Valkas apriņķa vecākais Alfreds Gailītis, kas dzīvo Grand Rapidos, 11. februārī kopā ar dzīvesbiedri mašīnā aizbraukuši uz Anarboru, lai tur apmeklētu ārstu. Pēcpusdienā viņi devušies uz mājām. Kādā ceļu krustojumā Gailīša mašīnai ietriekusies sānos kāda kravas mašīna. Gailīša dzīvesbiedrei lauztas divas ribas, bet pašam ievainota seja. Abi novesti tuvējā Garisona slimnīcā, bet pēc tam pārvesti uz Sant Marry slimnīcu Grand Rapidos.

● Pēc ilgākas slimošanas 19. janvārī Grand Rapidos miris 76 g. v. inženieris mežkopis Jānis Laucis. Viņš bija dzimis Cēsīs. Brīvprātīgi no skolas sola iestājies jaundibinātā Latvijas armijā. Apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni. Studējis Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultātes mežkopības nodaļā, darbojies par referentu Mežu departamentā, Grand Rapidos strādāja mēbeļu fabrikā. Vietējā korporāciju kopa nelaikim veltīja sēru konventu. Izvadīšanā piedalījās prāv. J. Turks un māc. Kr. Hermanis. Baznīcā goda sardzi veidoja korporācijas Patria kopas locekļi, pie kuŗas nelaikis piederēja.

V. Z.

KLĪVLANDE

● Latviešu veco strēlnieku kopas rīkoto Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumu 24. janvārī Apvienotās draudzes namā ar svētbrīdi ievadīja māc. K. Briedis, bet strēlnieku saimi un viesus apsveica kopas priekšnieks J. Ozoliņš. Priekšnesumos pirmo programmas daļu veica veco strēlnieku mazbērni: M. Barba, A. Kubuliņš un J. Zemesarājs ar vijoles un klavieŗu priekšnesumiem. Baritons A. Kalnapuķe dziedāja tautas un oriģinālāzdziesmas, bet V. Reinsons kuplināja sarīkojumu ar klarnetes solo L. Zemesarājas pavadījumā.

● Kultūras dienu sarīkojums notika Apvienotās draudzes namā Klīvlandes Latviešu biedrības izkārtojumā 31. janvāŗa vakarā. To ievadīja ar dievkalpojumu māc. L. Grendze. Biedrības priekšnieks K. Miške runāja par kultūras dienu nozīmi. Dr. V. Gulēns referēja par tematu „Izmirstošas tautas kultūra." Kultūras dienas ziedojuziedojumu nodeva atviešu kreditsabiedrība — 1330 dol. No tā daļu saņēma Apvien. draudzes pamatskola 1250 dol. Grāmatu ziedojumus saņēma Latviešu biedrības un Apvienotās draudzes skolu . bibliotēkas Emīla Dārziņa dziesmas iejūtīgi dziedāja Pēteris Lielzuika.

J. E.

Sacelšanās uz krievu kuģa

(Pārnesums no 5. lp.)

Pirmās ziņas par notikumu iegūtas no latviešu zvejniekiem, kas atradušies tuvumā. Arī vairāki tūristi, kas atgriezušies no Rīgas, atklājuši drāmatisko bēgšanu. Neatkarīgi viens no otra viņi ir stāstījuši par gadījumu vienu un to pašu versiju.

Par sacelšanos runā Rīgas iedzīvotāji, un KGB apcietina visus, kas šo ziņu izplata.

Šis gadījums nav vienīgais. Jau agrāk līdzīgas ziņas ir iegūtas no Melnās jūras foltes. Pēdējā laikā vairāki Pad. savienības militārie žurnāli, starp citu arī Sarkanā zvaigzne, publicējuši augstāko jūras virsnieku rakstus par disciplīnas pārkāpumiem. To gan izskaidro, ka jūrniekiem ir garš dienesta laiks tālos ūdeņos, ka viņi ir fiziski un psīchiski pārpūlēti, iritēti. Parasti mierīgi un stabili vīri pēkšņi kļūst dienestā pavirši. Gadās arī, ka zemākie virsnieki neklausa pavēlēm, pat skaļi izlamā priekšniecību.

Rakstu autori aizrāda politiskajiem virsniekiem, lai viņi ar visiem līdzekļiem stiprina jūrnieku morāli.

Citi neoficiāli avoti ziņo par opoziciju jūrnieku aprindās. Viņu rīcība gan tiek apzīmēta par paviršību, bet ir aizdomas, ka tā ir apzināta sabotāža. Ģenerātoru gultņos ir atrastas tērauda skaidas, gaisa sūkņos lupatas un atklāti citi līdzīgi noziegumi.

A. D.

Dažreiz iedzīvotāji ir nevainīgi noziegumu upuŗi

Lūk, ko Ontario valdiba dara, lai viņiem atlidzinātu.

Ontario mums ir likums, ko sauc „The Compensation for Victims or Crime Act" (kompensācija Kriminālā noziegumā cietušajiem). To pārrauga Criminal Injuries Compensation Board.
Laimīgā kārtā ne pārāk daudziem tas jāizmanto.

Ja kāds tiek ievainots vai nogalināts noziegumā, kas ir nodarījums pret Kanadas kriminālo kodu, jūsu Ontario valdība var piešķirt cietušajam vai personai, kas uztur cietušo, cietušo, vai cietušā piederīgajiem kompensāciju.

Atlīdzību piešķiŗ par šādiem noziegumiem:
slepkavību, ievainošanu, uzbrukumu un izvarošanu.
Upuŗiem nemaz nav jābūt tiem, pret ko noziegums ir vērsts. Cilvēki, kas nogalināti vai ievainoti, mēģinot novērst noziegumu pret citu personu, aizturot vai mēģinot aizturēt kādu, kas grib izdarīt noziegumu, vai palīdzot likumu iedzīvinātājiem ierēdņiem, tāpat var saņemt atlīdzību.

Atlīdzību var piešķirt par:

- izdevumiem, kas saistīti ar nāvi vai ievainojumu
- naudas zaudējumu, kas saistīts ar upuŗa darba spēju zaudējumu
- par naudas zaudējumu piederīgajiem cietušā nāves gadījumā

Atlīdzību var piešķirt arī citu iemeslu dēļ, kas saistīti ar noziegumu.

Atlīdzības prasība jāiesniedz viena gada laikā no ievainojuma vai nāves gadījuma, bet pieprasītājam tas jādara iespējami ātri — negaidot, lai tiesa neziedznieku notiesā.

Informācija, pieprasījuma veidlapa vai brošūra, kas izskaidro likumu, pieprasāma:

Criminal Injuries Compensation Board
505 University Avenue (3rd floor)

Ministry of the Attorney General
Roy McMurtry, Attorney General

Province of Ontario
William Davis, Premier

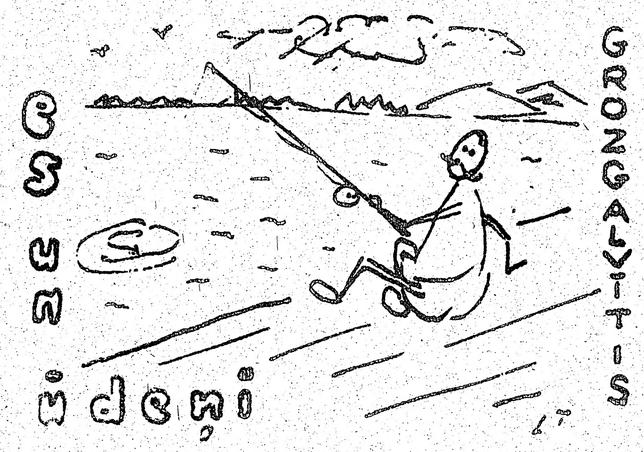

(25. turpinājums)

ŪDEŅAINĀ PILSĒTA

Manu „dzimto pilsētu" Mineapoli vārda tiešā nozīmē var dēvēt par — ūdeņaino pilsētu. Pilsētas robežās, neskaitot priekšpilsētas, atrodas deviņi ezeri, pie tam trīs diezgan prāvi. Lai tiem naigā solī apietu apkārt, nepieciešamas vismaz pusotras stundas. Savā laikā esmu tos pagodinājis ar apkārtceļojumiem trīs reizes. Savu Nocomis ezeru esmu pat apriņķojis piecas reizes. Divas reizes vasarā un pa reizei pavasarī, rudenī un ziemā. Ziemā gan pagāja vairāk nekā divas stundas. Ne visur apkārtceļos bija notīrīts sniegs.

Pats lielākais ezers pilsētā ir Lake Colhoun, ko es dēvēju par Kalkūņu ezeru. Nākamais pēc lieluma ir Lake Harriet. Trešais nāk „mans' ezers — Nocomis. Šajos trijos ezeros ir arī laivu osta. Manā ezerā daudz nav. Diez vai būs pāri pussimtam. Ir vēl tādi vidēja apmēra ezeri — Lake of the Issles un Cedar Lake.

Visos šajos jau minētajos ezeros esmu zvejojis, vismaz peldinājis sliekas. Lomi bijuši niecīgi. Vai nu te zivis bijušas gudrākas vai es dumjāks.

No Nocomis ezera gan ir izvilkts savā laikā vairāk nekā no visiem pārējiem ūdeņiem kopā. Bet arī manos pēdējos sešos makšķernieka gados, līdz 1971. g. jūnijam, tā ir bijusi mana galvenā zvejas vieta.

Tad vēl pilsētas robežās ir četri mazi ezeriņi — Christal Lake, Wirth Lake, Powderhorn Lake un pašā pilsētas centrā — Loring Park Lake. Var jau būt, ka arī šajos ezeriņos ir kāda zivtele, bet par to neesmu pārliecinājies. Varbūt tajos pirmajos ir kāda, bet pēdējā gan laikam nebūs. Tie pīļu un gulbju bari, kuŗi tur zēģelē no vienas malas uz otru, būs tās izmakšķerējuši. Bet smuks tas ezeriņš ir un piešķir pilsētas centram pievilcību.

Ezeru ziņā Mineapole ir daudz pārāka par savu dvīņu māsu Sv. Polu, kuŗa bez tam vēl skaitās pavalsts galvaspilsēta. Sv. Polas robežās ir tikai divi kārtīgi ezeri — Como Lake un Phalens Lake. Tuvumā ir gan arī daži mazi ezeriņi, bet tie skaitās priekšpilsētas robežās.

Sv. Pola atkal ir pārāka ar ko citu. Tur ir zvēru dārzs, kur mājo arī roņi. Savā reizā arī tos var skaitīt par zivīm, tāpat kā par zivīm skaita valzivis. Tie tur speciālā dīķī peldas un konkurē Mineapoli.

Mineapoles ezeros lielākās zivis ir līdakas.

No visiem Minapoles ezeriem, neskaitot manu speciālo Nocomis, kuŗu es uzskatu par piederīgu pie savas tagadējās „tēvijas", es esmu visvairāk sajūsmināts par Hariet ezeru, galvenokārt tādēļ, ka vienā tā krastā ir Rožu dārzs. Tajā tiek audzētas tautas priekam ne tikai simtiem dažādu pasugu rozes, bet arī daudz un dažādas citas puķes. Jauko skatu vēl pavairo divas strūklakas. Vēl tagad, lai gan staigāšana ir pagrūta, bet vizināšanās autobusā nekādas grūtības nerada, mazākais reizi mēnesī aizbraucu papriecāties. Uz to man ir savas tiesības. Izdevumi par dārza kopšanu tiek segti no māju nodokļiem.

Biežāk jau apciemoju „Kalkūņu" ezeru. Pie tā krasta autobuss piebrauc pāris desmit soļu atstatumā, un vēl tanī vietā, kur makšķernieku priekam ezerā pilsēta ierīkojusi plašus steķus. No tiem pāris desmit personas var reizē mānīt ārā no ezera zivis.. Ezermalā ir arī soli ziņkārīgiem skatītājiem.

Ir tikai viena nelaime. Sēžot uz sola un skatoties makšķerniekos, dažreiz sāk pār vaigiem ritēt asaras. Galvenokārt tad, kad kāds „izcopē" paprāvu zivi. Tādēļ, gatavojoties varbūtējam ceļojumam uz ezermalu, pievācu kabatās vismaz trīs mutautiņus.

Arī pie šiem ezeriem divdesmit gadu laikā esmu sastapis daudz tautiešu. Pat viesus no citām pavalstīm. Vasarās daudzi tautieši apciemo radus un draugus, galvenokārt ezeru dēļ.

Ir tādas pavalstis, kur ezeru nav, vai arī tādi, kur ezera dibenā sastājušies biezumi kā kafijas katlā. Ja arī zivtiņu laimējas izvilkt, tad steigšus jāved mājā un jāliek zem krāna noskalot.

Man pašam savā laikā vēstulē ir sūdzējies kādreizējais Insulas nometnes lielākais foreļu bende — Aleksandrs Grants. Es tad viņam esmu atbildējis: „Dievs zina, ko viņš dara. Savu daļu, ko tu cerēji dabūt ASV, tu jau esi saņēmis Vācijā. Arī mans skaits acīm redzot ir pilns, tādēļ Dievs man uzsūtīja smadzeņu trieku, kuŗas dēļ nu tikai var ēst siļķes no veikala."

Tāpat mani savā laikā apskauda otrs Insulas foreļu lielbende — Vilhelms Apsītis, kas ar dāmu viesojās pie manis. Kad es viņus novedu pie Sava ezera, viņš aiz skaudības apraudājās. Varbūt galvenokārt tādēļ, ka pirms pastaigas uz ezermalu bijām nogaršojuši mana ezera bullīšus.

Kad aizrādīju, ka esmu „izņemts no apgrozības", varbūt viņš aiz prieka berzēja plaukstas.

(Turpinājums sekos)

Atlaide uz . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

kuplinās Dainas koris, DV Toronto nodaļas vanadžu koris Zīle un vīru ansamblis Kalvis. Koncerts un svētku atklāšana notiks Sv. Lorensa centrā.

Pirmdien, 28. jūnijā, ar uzvedumu Saules josta nāks tālākie svētku līdzdalībnieki — Sidnejas un Kanberas (Austrālijā) deju kopas Jautrais pāris un Sprigulītis. Saules jostā tautas dejās un dziesmās izmantoti latviešu tautas ticējumu un paražu apraksti, kuŗus uzvedumam iekārtojusi Skaidrīte Dariusa, mūzikālo apdari, izmantojot tautasdziesmu un deju melodijas, veicis Imants Līcis.

Otrdien, 29. jūnijā, Queen Elizabeth teātrī, Kanadas nacionālās izstādes parkā, notiks J. Raiņa Rīgas raganas pirmizrāde, Toronto latviešu teātŗu aktieŗu uzvedumā, O. Uršteina režijā, par krāšņu skatuves iekārtu un tērpu metiem gādājot pazīstamajam dekorātoram Ē. Dajevskim.

Lugā J. Rainis rādījis vēsturisku temu: cara Pēteŗa uzbrukumu Rīgai 1710. gadā, un šis ir viens no retajiem Raiņa darbiem, kas padomju cenzūras svītrots kā nekad neeksistējis. Luga pirmo reizi rādīta Rīgas Nacionālajā teātrī 1928. gadā, bet svešumā līdz šim vienīgu uzvedumu piedzīvojusi Sidnejā, Austrālijā, 1971. gadā.

Atkārtojuma izrādes notiks ceturtdien, 1. un sestdien, 3. jūlijā. Dziesmu svētku rīcības komiteja lūdz Toronto un apkaimes tautiešus pēc iespējas apmeklēt pirmizrādi otrdienas vakarā, lai atkārtojuma izrādē pietiekami vietu paliktu iebraucējiem.

Augstas kvalitātes sarīkojums mūzikas mīļotājiem būs Latviešu kamermūzikas koncerts, ceturtdien, 1. jūlijā, Sv. Lorensa centrā. Šajā koncertā pirmatskaņojumu piedzīvos svētku rīcības komitejas trīs īpaši pasūtināti skaņdarbi: Alberta Jēruma Dziesmu cikls mecosoprānam un klavierēm, Jāņa Kalniņa Sonata vijolei un klavierēm un Arnolda Šturma Svīta obojai un klavierēm. Bez tam programmā vēl citi L. Apkalna, V. Dārziņa, A. Jēruma un prof. T. Keniņa skaņdarbi.

Programmu izpildīs mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas, vijolniece Rasma Lielmane no Meksikas, Andrejs Jansons (Ņujorka) — oboja un pianistes Anda Baumane (Ņujorka), Marīna Baltere un Ilze Štrāle - Didrichsone (abas Toronto).

Populārās mūzikas cienītājiem labs baudījums būs pazīstamā Portlandes ansambļa Dzintars koncerts sestdien, 3. jūlijā, kamēr svētdien, 4. jūlija vakarā, populārās mūzikas koncertu sniegs flamenko ģitārists Andris Kārkliņš (el Leton) un ASV ansamblis Trīs no Pārdaugavas.

Dziesmu svētku ieejas kartes visiem sarīkojumiem Toronto un apkaimes tautieši var iegādāties Toronto latviešu kreditsabiedrības birojā.

G.G.

Kaŗavīrs - jubilārs

Miķelis Berķis Latvijas armijas uniformā.

Latvijas brīvības laika ilggadējais kaŗavīrs Miķelis Berķis 9. februārī kļuva 75 g. vecs. Viņa dzimtā vieta ir Liepājas apriņķa Aizviķu pagasta Berķu mājās. Kaŗavīra gaitas uzsācis 1919. gadā Latgales papildu bataljonā, kas vēlāk pārveidots par 11. Dobeles kājnieku pulku. 1920. gadā viņš pārgāja uz 2. Ventspils kājnieku pulku, kur beidza instruktoru rotu, bet 1923. gadā uz Kurzemes divīzijas sakaru rotu. Tur beidza sakaru instruktoru, vēlāk arī virsnieka vietnieku kursus. Sākumā bija ierindas instruktors, bet kopš 1926. gada veica dažādus administrātīvus pienākumus. Pēc Pad. savienības iebrukuma pārgāja dzelzceļa dienestā. Apbalvots ar Latvijas atbrīvošanas kaŗa 10 gadu jubilejas medaļu, Triju zvaigžņu un Viestura ordeni. 1944. gada rudenī devās bēgļu gaitās uz Vāciju, bet no Hanavas nometnes 1948. g. jūnijā izceļoja uz Kanadu. Ar dzīvesbiedri Elzu dzīvo savā ģimenes mājā Toronto. Dēla Ojāra ģimenē viņam aug trīs mazbērni. Jubilārs jau kopš 1951. gada darbojas DV Toronto nodaļā, apbalvots ar DV Kanadā valdes atzinības rakstu. Goda dienā viņu sveicināja Austrumu ev. lut. draudzes mācītājs A. Briedis, DV nodaļas valde un pensionāru apvienība. Piebilstams, ka jubilārs atvedis līdz no dzimtenes savu kaŗavīra tērpu, kuŗu nodevis DV kaŗavīru vēstures mūzejam.

O. K.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu pilsētas galva Reids 24. janvārī atklāja jaunbūvēto Daudzkultūru centru. Klāt bija vairāki Ontario valdības pārstāvji. Šejienes Tautas mākslas padomē ir 29 etniskas grupas, arī latvieši, kuŗus pārstāv DV Sv. Katrīnu nodaļa. Vanadze Ārija Freimane ir šīs padomes locekle. Centra atklāšanas laikā atsevišķas tautību grupas sniedza savus priekšnesumus. Kādās desmit novietnēs viesi varēja iegādāties maizītes un cepumus. Ļoti iecienītas bija latviešu novietnes maizītes un pīrāgi, ko pārdeva vanadzes tautas tērpos. Latviski dekorētais galds un sienas segas izpelnījās apmeklētāju ievērību. Vakars beidzās ar Daudzkultūru centra atklāšanas balli.

Z.

Sadalis . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

fonda darbību, iesniegt savus ierosinājumus un pie kafijas aprunāties un izmainīt domas. Nedēļas Nogale Nākotnei paredzēta 11. un 12. septembrī Latviešu namā Toronto ar atklātu sarīkojumu un balli.

Dienu pirms padomes sēdes, 20. februārī, Detroitā notika finanču komitejas pārrunas par ieguldījumu sistēmu. Nākamā Latviešu fonda sēde 24. aprīlī Toronto.

—ls—

Broadview - Danforth rajonā
Izīrējamas istabas.
Zvanīt 463-9175 Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

JAUNAS GRĀMATAS

Kaldeja Aruma pasaka
PASTARĪTIS $3.75

Varoņīga zēna piedzīvojumi, glābjot princesi un kaŗaļvalsti. Tautas pasaku motīvi, humors. Patiks visām paaudzēm. J. Balka ilustr. Dzilna, 1976.

E. G. Uaites
AUDZINĀŠANA $7.50

Dzīves problēmas reliģiski ētiskā skatījumā. Ieteicama ikvienai ģimenei, skolai, draudzei un katram personīgi. Glīti iesieta. LBS, 1975.

Dabūjamas grāmatnīcās vai: A. Balka, 6065 N. Westnedde Ave. Kalamazoo, MI 49001 USA.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties tālr. 921-3924
470 College St. (pie Bathurst) Toronto M6G 1A1

PĀRDODAMA, apstākļu dēļ — labi ejošu koku apstrādāšanas darbnīca jaunā ēkā un iekārta ar visām mašīnām. Turpat pārdodami dažādi koku materiāli un finieris.
1072 Dupont ielā, tel. 533-6542, līdz pl. 6 vak.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$2.95
J. Babris — In Human Touch (dzej. angļu val.)	$5.95
L. Muižniece — Pēdas, apcere	$3.75
K. Strods — Nedrīkstu raudāt—nevaru smiet, st.	$8.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom.	$7.25
Pauls Puzinas — gleznu mape	$25.00
A. Plaudis — Kaina bērni, rom.	$9.50
H. Vītols — Marta pali, esejas par V. Purvīti	$17.00
M. Čuibe — Torņu un drupu bezdelīgas	$8.50
K. Ieviņš — Medulājs, rom. 3. daļās	$12.00
H. Biezais — Ne ikkatrs, kas uz mani saka...	$12.00
J. Klīdzējs — Prezidents un Latvijas paaudze	$9.60
Ž. Unāms — Es viņu pazīstu, biogr. vārdn.	$12.75
Ž. Unāms — Zem Barbarosas šķēpa	$8.25
Al. Barons — Mana sieva, mans dēls? rom.	$8.00
A. Dziļums — Gaidi mani', rom.	$8.00
Z. Liepa — Zvaigžņu gaisma — sniega gaisma, dz.	$5.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom.	$8.00
Z. Mauriņa — Dzintargraudi, mīlest. st. un pārd.	$7.00
E. G. Uait — Audzināšana	$7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II	$18.00
„ — Saderinātie, rom. I-II	$12.00
„ — Hernhūtieši, rom. I-II-III	$18.00
I. Petersons — Mežu vilki, part. cīņas	$8.50
A. Michelsons — Aklais Valentīns, rom.	$7.00
J. Širmanis — Roze un dadzīši, stāsti	$5.50
V. Toma — Pēc uguns, dzej.	$5.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, uguni! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņīcins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Andr. Eglītis, Velta Sniķere — No such place lasts summerlong, dzej. angļu valodā	$3.00
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
T. Zeltiņš — Nu ir tā stunda, rom.	$7.00
Dž. Barrons — KGB padomju aģenti	$9.00
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
Sakārt. L. Valtere — Rokdarbu rokas grāmata	$20.00

DABŪJAMAS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00

Mayflower REAL ESTATE LTD

A. LAKSTIGALA — pārstāvis

Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas īpašumu pirkšanai.

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu,

nesaistīgai informācijai zvanīt **438-7070**

1177 Brimley Rd. Scarboro

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas

izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. CUKULS

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA

OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS

316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-2447

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

921-7121

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

SKAISTA . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Koncerta otru daļu ievadīja DV vīru koris. Te dzirdējām dziesmu Audiet mani karogā (Andrejs Eglītis) pirmatskaņojumu. Šeit kori svinīgā nopietnībā atbalstīja izteiksmīgs ērģeļu pavadījums. Koris ar diriģentu A. Saulīti, labā sadarbībā ar ērģelēm, ļoti veiksmīgi parādīja šī jaunā darba pievilcību. Tas ir skaists guvums vīru koŗu repertuārā.

Sekoja pirmatskaņojums ērģelēm. Anita Rundāne spēlēja Svītu Nr. 1 — Tek saulīte tecēdama, Maza biju, neredzēju un Labvakar, Veļu māte. Silti risinājās mūzikas pavedieni šajā darbā, ar katru tā daļu bagātīgāk izsakot nošu raksta pievilcību. Tālāk Dainas koris pirmo reizi atskaņoja tautasdziesmas — Ej, saulīte, drīz pie Dieva un Nākat, meitas, vakarēt. Otrā dziesmā pantu ievadījumus ar labu veiksmi dziedāja Vizma Maksiņa. Abas dziesmas patīkami saistīja ar savu uzbūvi. Atsevišķas balsu grupas izcēlās savos dziedājumos iemirdzoši un tad sadevās kopējā saderīgā izskaņā.

Dziesmām sekoja pirmatskaņojums ērģelēm — Svīta Nr. 2 — Tumša nakte, zaļa zāle — Jāņu naktī līgot gāju: a) ievads, b) Jāņu dziesma un — Div' bāliņi karā jāja. Šī Svīta ar savu pievilcību pārliecināja klausītājus par komponista varēšanu ievest latvisku mūziku pasaules mūzikas sabiedrībā. Vareni un dailī skanēja ērģeles atsevišķu Svītas daļu, kā, piemēram, Jāņu dziesmas un Div' bāliņi karā jāja, nobeigumu kāpinājumos. Skatoties plašajā, spožo ērģeļu stabuļu klāstā, šķita, ka tās savā varenā izskaņā pilnīgi atdzīvojās un savā varenības priekā vēl vairāk iemirdzējās. Tā bija skaista mūzika, komponista meistarīgi radīta un Anitas Rundānes lieliski atskaņota.

Koncertu skaisti nobeidza Dainas koris ar — Par tevi, tēvu zeme (Ilze Kalnāre) un Iz mūžiem dzirdu (Andrejs Eglītis). Te sevišķi jāpasvītrā koŗa izcilais priekšnesums. Labi rakstītā dziesma te sasniedza pilnīgu izskaņu. Tā risinājās līdzenā plūdumā, ar labi ieturētu, piemērotu ātrumu un lielisku beigu kāpinājumu. Liels gandarījums kā pašam komponistam, tā klausītājiem bija dzirdēt un līdzi dzīvot — Iz mūžiem dzirdu atskaņojumam. Šoreiz šo darbu dzirdējām otru reizi un pie tam ērģeļu pavadījumā, ko komponists speciāli šim koncertam radīja. Lieliskā ērģeļu atbalstā šis Jāņa Norviļa darbs, Dainas koŗa priekšzīmīgā izpildījumā, savā lieliskumā atvērās pilnīgi.

Visi koncerta programmas dalībnieki veica skaistu darbu. Prieks bija klausīties ērģeļu spēli, DV vīru koŗa saderīgi izteiksmīgo priekšnesumu, kas sevišķi izcēlās sadarbībā ar ērģelēm, un prieks bija vērot Dainas koŗa stāju un krāsu saderību jaukā dziesmu izskaņā. Pēc koncerta jaubilāru uzrunāja Dziesmu svētku rīcības kom. priekšs. Ž. Šmits un pasniedza svelti. Vēlāk DV namā, vakariņu laikā, komponistu sveica organizāciju pārstāvji. Te atkal skanēja komponista dziesmas. DV vīru koŗa izpildījumā veidojās izteiksmīgi — Daugav's abas malas, Jelgava, Klip-klap un iemīļotā Vakara junda komponista I. Saksa izteikti ritmiskā klavieŗu pavadījumā. Dubultkvartets Kalvis iepriecināja ar Vasaru, Man nav mīļākas valodas par latviešu valodu un Aglona.

Par šo neaizmirstamo dziesmu — Aglona, kas tik izteikti liecina par komponista lielo devumu visai latviešu tautai, lai Jānim Norvilim ir sevišķa Latgales ļaužu pateicība.

Viktors Rundāns

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

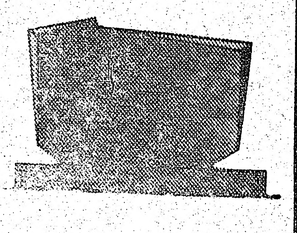

PIEMINEKĻI
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet uzticamai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas mājas pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN
Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.
△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVIJSKI KAPA AKMEŅI

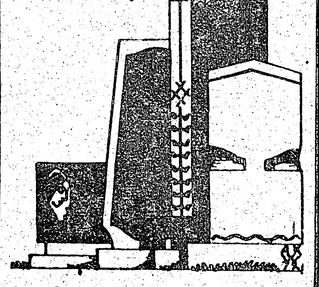

latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6,
Tālr. 466-5126

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1481
905 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zelta aloe
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
674 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

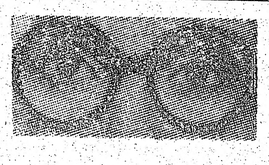

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

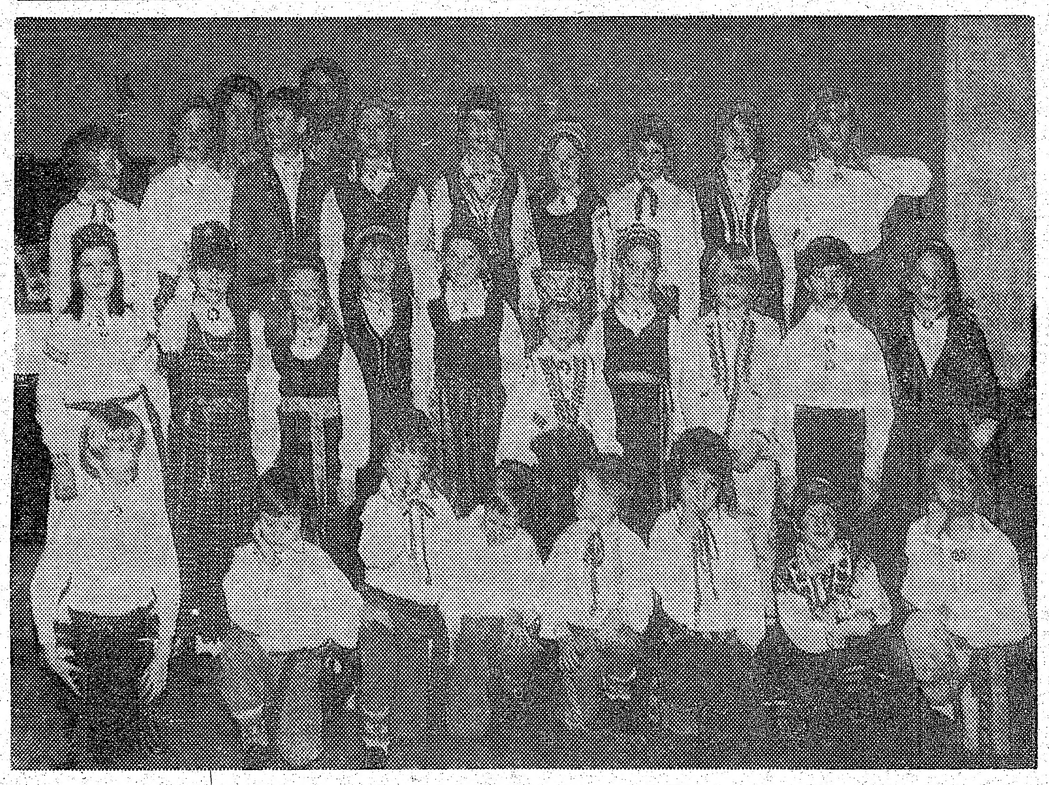

Diždancītis dejoja Latviešu nama dāmu komitejas sarīkojumā Toronto, kas bija veltīts nama uzlabošanai. Aizmugurē dāmu komitejas priekšniece Sofija Zaķe un Diždanča vadītājs Z. Miezītis. Foto: J. Liģers

Amerikas latviešu apvienības . . .

(Turpinājums no 11. lp.)

Blūmīti un V. Lambergu, bet par sekretāru Br. Albatu un kasieri R. Alksni.

Jaunās organizācijas pirmajā budžetā bija paredzēta alga sekretāram un īres nauda kantorim, niecīgas summas palīdzības un kultūras darbam, kā arī ārējai informācijai. ALA no organizācijām saņemtu vienu dolaru par katru biedru, kaut lielākām organizācijām pret to bija iebildumi.

H. Lielnors ziņoja, ka līdz 1950. gada martam ASV iebraukuši 12.000 latviešu, bet 1951. gada sākumā jau 30.000. Daudzi izglītoti cilvēki strādājot primitīvu fizisku darbu, kas būtu jānovērš. Materiālu palīdzību var sagādāt tikai nedaudzos gadījumos.

Kongresā izstrādāja dažādas tezes: Latviešu tautas mērķis ir atgūt savu nolaupīto neatkarību, jāsadarbojas ar pārējām apspiestām tautām, it sevišķi ar igauņiem un lietuviešiem, izveidot sadarbību ar centrālām organizācijām citos kontinentos un zemēs. Organizējamas svinīgas sanāksmes 18. novembrī un 14. jūnijā, kā arī citi ieteikumi.

Pirms 25 gadiem sāktais darbs ir sekmīgi turpinājies. Delegāti ALA kongresos vienmēr bijuši ap 100. Prof. P. Lejiņš apvienību vadīja 19 gadus, pēc tam vadību pārņēma U. Grava, I. Spilners un tagad A. Lejiņš. Vēlāk izveidojās Pasaules brīvo latviešu apvienība, ko pārveidoja par Brīvo latviešu pasaules apvienību. Sevišķi liela nozīme tai bija divās Helsinku konferencēs. Nodibināta Pasaules baltiešu apvienība un Apvienotā baltiešu komiteja. Plaši atzīmēta Latvijas 50 gadu neatkarības jubileja.

Visvairāk darba bijis Kultūras birojam. No tā vēlāk atdalījās Izglītības birojs, bet vēl vēlāk radās ALA apgāds. Tagad pie Kultūras biroja izveidojies Kultūras institūts. Darbojas Ziemeļamerikas un ALA Kultūras fonds, ko pirms dažiem gadiem pārvērta par globālu Kultūras fondu. Kultūras biroju desmit gadus vadīja Dr. P. Norvilis, tagad tas sadalīts iekšējā un ārējā informācijas birojā. Aprūpes līdzekļu sadali koordinēja Aprūpes birojs, sporta darbu vadīja Sporta birojs. Pēdējā laikā nodibināts Finanču birojs, kā arī ievēlēti trīs apgabalu vadītāji, Bruno Albats veicis sekretāra uzdevumu 25 gadus, pēdējos pāris gados viņš ir PBLA ģenerālsekretārs.

Ilgu laiku ALA biedru nauda bija 2 dolari gadā. Priekš dažiem gadiem to paaugstināja uz 5 dolariem. Mūža biedrus ierosināja 1970. gadā. Pirmajos trīs gados, sākot ar 1970. gadu, radās tikai mazliet pāri par 200 biedru. Aizvadītajā gadā radušies 373 jauni mūža biedri, gada beigās sasniedzot 1047 mūža biedrus, un katrs no tiem iemaksājis 100 dol. No iemaksām izlieto tikai procentus. Doma par mūža biedriem radās jau 1968. gadā, kad mēģināja nodibināt „simtnieku klubu" ar pārtikušiem latviešiem, bet toreiz rezultāti bija niecīgi. Ik gadus notiek Kultūras fonda līdzekļu vākšanas akcija. Bez tam pie valdes pastāv dažādi fondi speciālām vajadzībām ar tautiešu iemaksām.

Sākumā ALA valdes sēdes notika gandrīz tikai Ņujorkā un Vašingtonā, jo parasti no šīm abām pilsētām bija valdes vairākums. Tagad radies sauklis „dodies pie tautas", un sēdes notiek lielākajās latviešu kolonijās ASV austrumu piekrastē un vidienē. Sēdes parasti ilgst divas dienas, sestdienu vakara posmu veltījot sarīkojumiem attiecīgajā latviešu kolonijā. Agrākos gados sēdes bija tikai vienu dienu.

Vadības paaudžu maiņa radās 1969. gadā, kad Filadelfijā nomainīja ALA priekšsēža vietnieku A. Bērziņu, bet gadu vēlāk Indianapolē vadību pārņēma kādreizējais ALA praktikants U. Grava, stājoties P. Lejiņa vietā. Pirms tam Katskilos pie Ņujorkas bija notikušas divas stratēģijas sanāksmes. Valdes sēdēs aicina piedalīties arī ALJA pārstāvi. Labas un draudzīgas attieksmes izveidojušās starp ALA un LNAK: valžu priekšsēži vai valdes locekļi ciemojas gan otras apvienības sarīkojumos un kongresos, gan arī valdes sēdēs.

V. Irbe

Jaunais mācītājs ieradīsies Hamiltonā aprīlī

Hamiltonas latv. ev. lut. Kristus draudzes gada sapulci 8. februārī baznīcas telpās atklāja draudzes priekšnieks O. Bērtīss, klātesot arī māc. Ā. Čopam. Pagājušā gadā draudzē bija 708 iesvētīti draudzes locekļi un 67 bērni. Gada laikā kristīti 7 bērni, laulāti 9 pāri, iesvētīti 13 jaunieši un 10 miruši. Pie dievgalda bijuši 329 draudzes locekļi. Darbojās bībeles klase, jaunatnes grupa un svētdienas skola. Grāmatu galdu vada A. Adītājs.

Aizvadītajā gadā notikušas divas draudzes sapulces, viena no tām ārkārtas, kuŗā par jauno draudzes mācītāju ievēlēja māc. K. Kuškēvicu no Vinipegas. Jaunievēlētais mācītājs Hamiltonā ieradīsies aprīļa sākumā. Notikušas 7 padomes sēdes. Pērngad par 4.840 dol ar asfalta segu noklāts mašīnu novietošanas laukums pie baznīcas, kā arī izdarīti citi nepieciešamie darbi. Ar laukuma uzlabošanu radusies iespēja par 10 dolariem mēnesī izīrēt vietas automašīnu novietotājiem. Laukumā ērti var novietot 12 mašīnas.

Sakarā ar jauniem izdevumiem draudzes budžetā paredzēti 32.000 dol. Lai jauno budžetu līdzsvarotu, par 15 dol. gadā paaugstinātas draudzes nodevas. Sievietēm tagad jāmaksā 45, vīriešiem 55 dol. gadā. Par jaunajiem padomes locekļiem ievēlēja E. Dāvidsonu, A. Alksni un V. Sebriņu. Draudzes priekšnieks O. Bērztīss pateicās visiem mācītājiem, kas draudzē vadījuši dievkalpojumus pēc mācītāja E. Pavasara aiziešanas viņsaulē.

Pie draudzes darbojas dāmu komiteja B. Goltas vadībā ar 30 aktīvām dalībniecēm. Kasē uz 1. janv. bija 2655 dol. Dāmu komiteja abonē vienu eksemplāru Latvija Amerikā izdalīšanai slimajiem tautiešiem slimnīcās. Tāpat draudzes paspārnē darbojas 10. Ventas gaidu vienība ar vienības priekšnieci Dzidru Majoriņu. Pie draudzes darbojas jaukts koris dir. Almas Skudras - Kārkliņas vadībā. Koris pagājušā gadā kuplinājis 10 dievkalpojumus, kā arī piedalījies Līgo svētku sarīkojumā Sidrabenē. Korī 33 dalībnieki, no tiem 40 proc. jauniešu. Koŗa priekšnieks ir Ž. Lapuķis.

J. G.

Baiļes no ASV . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

listiskām valstīm. Miermīlīgas sadzīvošanas politiku mēs stiprināsim ar dubultotu enerģiju."

Kaut arī miermīlīga koeksistence esot Maskavas pamatpolitika pret rietumiem, iespaidīgi spēki ASV nevēloties uzlabot attieksmes ar Pad. savienību un nevēloties stiprināt arī starptautisko detanti. Šīs aprindas cenšoties sadarbību sagraut. Tās Pad. savienību noliekot nepareizā gaismā un baidot tautu ar izdomātām briesmām no Pad. savienības. Šīs aprindas cenšoties atkal ieraut bīstamā bruņošanās sacensībā ASV un arī visu NATO aliansi. To visu neņemot vērā, Pad. savienība arī turpmāk visiem spēkiem centīšoties uzlabot padomju un amerikāņu attieksmes.

Brežņeva ārpolitiskās runas inde bija vērsta pret sarkano Ķīnu. Maoistu ideoloģija un politika esot novirzījusies no Marksa un Ļeņina mācības. Pekinga nesekmīgi mēģinot torpēdēt sadarbību un izjaukt atbruņošanās sarunas, reizē sējot neuzticību un naidu tautu un valstu vidū. Pekingas mērķis esot visiem spēkiem izraisīt jaunu pasaules kara uzliesmojumu. Ar to Ķīna radot lielas briesmas visas pasaules ļaudīm, kas mīl mieru. Sarkanās Ķīnas vadoņiem vēl esot dota izdevība atgriezties pie Marksa un Ļeņina mācības pamatprincipiem. Viss tas liecina par Kremļa apslēptām bailēm no neizbēgamas konfrontācijas ar sarkano Ķīnu. „Padomju savienība," norādīja Brežņevs, „ir atbalsta pīlārs visiem, kas cīnās par brīvību un neatkarību." Šiem ciniskiem sarkanā cara meliem bija jāattaisno Kremļa darbība Angolā un arī Indoķīnā.. Kad Angolas neatkarībai esot draudējusi Dienvidafrikas un imperiālistu spēku intervencija, visas pasaules progresīvie spēki esot steigušies palīgā Angolas patiesiem brīvības cīnītājiem. Ne ar vārdu Brežņevs nepieminēja Pad. savienības un Kubas tiešu intervenciju Angolā, kas, kā zināms, tur ar ierocīem un arī ar dzīvo spēku atbalstīja Maskavai paklausīgo komūnistu sazvērnieku minoritāti.

Pieskaņoties Vidējiem austrumiem, Brežņevs norādīja, ka tur ātrs atrisinājums nav sagaidāms un viss ir atkarīgs no tā, kad Izraēla atdos atpakaļ arabiem atņemtās territorijas un taisnīgi atrisinās palestīniešu problēmu. Protams, ka visi 4983 delegāti un 103 ārvalstu un „progresīvo" valstu delegācijas Brežņeva runai uzgavilēja. Pāri par 5 stundu ilgā runā Brežņevs pieskārās arī daudziem citiem jautājumiem, un viņa runu tuvākās dienās droši vien komentēs visās pasaules mētropolēs, Tas, ka Brežņevs no jauna deklarēja sadarbības turpināšanu, apliecināja, ka detante ir viena virziena Maskavai labvēlīgs faimomens. Pirms dažiem gadiem un arī šogad sadarbība izglāba no bada nāves miljoniem Pad. savienības iedzīvotāju. Kremlim ar sadarbības palīdzību bija iespējams iegūt rietumu technoloģijas jaunumus. Jāpiezīmē, ka 103 ārvalstu delegātu vidū nebija franču komūnistu. Arī britu komūnisti februāŗa pēdējās dienās deklarēja no Maskavas neatkarīgu demokratiska komūnisma doktrinu. Kongresā šoreiz nebija klāt arī ēģiptiešu delegācijas, un, pats galvenais, nebija neviena Pekingas pārstāvja. Pekingas prese tieši Maskavas kongresa laikā atklāti apsūdzēja Pad. savienību agresijā. Un te mums dažos vārdos jāpiemin bijušā prezidenta Niksona viesošanās Pekingā, kas arī notika vienā laikā ar 25. Vissavienības kongresu Maskavā.

Ķinieši Niksonu uzņēma ar lielu godu. Viņš runāja vairākas stundas ar pašu Mao un vairākkārt arī ar Čuenlaja pēcteci Huāmu. Ārzemju diplomātu aprindās klīst baumas, ka Ķīnas tagadējie vadoņi neuzticoties Kisingeram un ar Niksona starpniecību gribot ierosināt eventuālu ASV un Ķīnas aliansi, kas neaprobežotos ar saimniecisku un politisku koeksistenci vien. No tā vislielākās bailes ir Brežņevam. Par to liecina pašreizējā kongresā viņa teiktā runa.

Aleksandrs Ķegumnieks

GATAVOJAS NOPELNU PĀRBAUDĪJUMIEM

Amerikas latviešu apvienības Izglītības biroja vadītājs J. Riekstiņš šī biroja apkārtrakstā ziņo, ka nopelnu stipendiju pārbaudījumi šogad notiks 8. maijā. Skolām būs jāiesūta informācija par dalībnieku skaitu, kas piedalīsies šajos pārbaudījumos. Tie notiek divās grupās. Vienā grupā ir divu pēdējo pamatskolas klašu skolēni un tie, kas vēlētos piedalīties no citām jaunākām klasēm. Otrā grupā ir vidusskolu skolēni, kam jāatbild uz plašākiem jautājumiem. Apbalvošana notiek 18. novembŗa sarīkojumos.

Izglītības birojs skolu gadā gādās par uzlabotām skolu programmām, skolotāju kursiem un neklātienes mācības materiāliem, jaunām grāmatām un citiem mācību līdzekļiem. Biroja darbinieki centīsies vairot kopības sajūtu visu Amerikas un citu kontinentu skolu starpā. Draudžu un organizāciju spēkos ir darīt vairāk savu skolu labā. Skolotāju kursos Kalamazū un Gaŗezerā paredz trīsreiz vairāk dalībnieku. Domāts arī par jauno skolotāju sazināšanos un domu izmaiņu par dažādiem audzināšanas un programmas jautājumiem.

J. Kronlins Ņujorkā raksta trimdas skolu vēsturi Archīva 17. sējumam. Ziņas ienākušas no Anglijas, Austrālijas un Kanadas, bet nav no ASV. Raksti iesūtāmi līdz šī gada aprīlim.

Iznākusi jauna Latviešu valodas darba burtnīca 2. klasei un Latvijas vēstures atlants, kā arī jauna ābece. Drīzumā sagaidāma Ziemeles Valodas mācība un papildinājumi izdevumam Mājai un skolai. Izglītības birojs pārstrādā skolu programmas visās klasēs un priekšmetos.

—bo